

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ
ПОЛОЖЕННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ЗАСОБІВ
ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ТА ІНОЗЕМНИХ ДОНОРІВ В УКРАЇНІ**

**Збірник
нормативно-правових актів**

Київ 2016

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ
ПОЛОЖЕННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ЗАСОБІВ
ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ТА ІНОЗЕМНИХ ДОНОРІВ В УКРАЇНІ

Збірник
нормативно-правових актів

*За редакцією доктора юридичних наук, професора
В. В. Чернєя*

Київ 2016

УДК 341.232.2(477)
ББК Х91
М581

Упорядники:

Кржечковський І., міжнародний експерт з питань протидії відмиванню коштів та шахрайству;

Тацієнко В. В., кандидат юридичних наук (Департамент захисту економіки Національної поліції України);

Чернявський С. С., доктор юридичних наук, професор (Національна академія внутрішніх справ);

Василинчук В. І., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України (Національна академія внутрішніх справ);

Стрільців О. М., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник (Національна академія внутрішніх справ);

Титко А. В., кандидат юридичних наук (Національна академія внутрішніх справ);

Лагодзінська Ю. М., перекладач I категорії (Національна академія внутрішніх справ)

Рецензенти:

Чубенко А. Г. – директор навчально-методичного центру Держфінмоніторингу України, доктор юридичних наук, професор;

Удалова Л. Д. – директор інституту післядипломної освіти Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України;

Вязьмікін С. А. – перший заступник начальника Департаменту захисту економіки Національної поліції України

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ від 17 червня 2016 року (протокол № 10)

Міжнародні та національні правові положення системи захисту засобів фінансової допомоги Європейського Союзу та іноземних донорів в Україні [Текст] : зб. норм.-прав. актів / [упоряд. : І. Кржечковський, В. В. Тацієнко, С. С. Чернявський та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Черня. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 260 с.

Збірник містить витяги з міжнародних і вітчизняних законодавчих та інших нормативно-правових актів, що стосуються протидії фінансовому шахрайству та спрямовані на захист економічних інтересів України.

Для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, державних службовців, працівників правоохоронних органів, суддів, а також фахівців недержавного сектору фінансової безпеки.

Зміст цього видання відповідає тексту, опублікованому в офіційних друкованих виданнях станом на 1 серпня 2016 року.

**УДК 341.232.2(477)
ББК Х91**

© Національна академія внутрішніх справ, 2016

ВСТУП

Зростання тіньового сектору економіки та криміналізація практично усіх сфер господарювання стримує розвиток ринкових відносин в Україні, загрожуючи національним інтересам та національній безпеці держави, підриває довіру громадян до демократичних інститутів і цінностей, спричиняючи занепокоєння в суспільстві та критичні оцінки міжнародних експертів.

За даними Міністерства внутрішніх справ України, протягом 2011–2015 рр. у середньому за рік було викрито близько 35 тис. економічних злочинів, серед яких переважають злочини проти власності, у сфері господарської діяльності та пов'язані з ними зловживання службових осіб суб'єктів господарювання. Перманентно збільшується питома вага тяжких та особливо тяжких злочинів і кількість потерпілих, яким завдано значної матеріальної шкоди. Загостренню криміногенної ситуації на фінансовому ринку незалежної України сприяють нерозвинута система державного регулювання і контролю, правова розбалансованість учасників фінансового ринку та інші об'єктивні чинники.

Організована злочинність набуває економічних форм, інтегруючись до стратегічно важливих, високоприбуткових галузей економіки, передусім фінансової сфери, у якій щорічно зростає завдана злочинами шкода (за підсумками 2011–2015 рр. – близько 40,0 % втрат в економіці).

У структурі економічної злочинності з'явився новий феномен – фінансове шахрайство, в основі якого – сукупність злочинів проти власності (ст. 190, 191 КК України), у сфері господарської діяльності (ст. 200, 205, 209, 218-1, 219, 222, 222-1, 223-1, 224, 232-1), а також пов'язаних з корупційною діяльністю службових осіб (ст. 364, 366–370 КК України). У більшості західноєвропейських країн та США вияви фінансового шахрайства, зокрема у сферах розподілу та використання бюджетних коштів, кредитно-банківській, діяльності

небанківських кредитно-фінансових установ, на фондовому ринку, визнано найнебезпечнішим сегментом «білокомірцевої» злочинності.

З огляду на досвід фінансових пірамід 1990-х років, злочинні технології під прикриттям фінансових установ характеризуються використанням фіктивних підприємств та маскуванням справжніх намірів їх засновників за допомогою удаваних юридичних угод, а також злочинних наслідків під «невдалу» господарську діяльність (доведення до банкрутства, реорганізація фірм); підробленням фінансових та інших документів; неправомірним використанням комп'ютерних систем, їх мереж і засобів телекомунікацій; відмиванням коштів шляхом їх переведення на банківські рахунки зарубіжних компаній з офшорним статусом тощо. Шахрайські схеми реалізують організовані злочинні угруповання, що мають міжрегіональні й транскордонні зв'язки та користуються підтримкою корумпованих представників фінансових установ й органів влади, що тривалий час спричиняє високий ступінь їх латентності.

З технологіями відмивання коштів та незаконного набуття фінансових активів прямо або потенційно пов'язані інші особливо тяжкі злочини, зокрема терористична діяльність, торгівля зброєю, наркобізнес, сексуальна експлуатація тощо. Отже, перед вітчизняними правоохоронними органами постають усе нові проблеми законодавчого, відомчого нормативно-правового, організаційного та практичного характеру, які вимагають ефективного вирішення.

Протидія фінансовому шахрайству залежатиме насамперед від удосконалення та стабілізації регулятивного й охоронного законодавства за умов неухильного його дотримання уповноваженими суб'єктами у правозастосовній діяльності. Потребують урахування також міжнародно-правові стандарти, закріплені в ратифікованих Україною конвенціях, угодах та інших нормативних документах ООН, Європейського Союзу, Європолу, а також низки інших профільних міжнародних

спеціалізованих інституцій і правоохоронних міжвідомчих організацій.

У представленому збірнику систематизовано основні положення міжнародних і національних нормативно-правових актів у сфері пошуку та вилучення активів, набутих злочинним шляхом, відстеження інформації про рух коштів, міжнародної взаємодії, застосування превентивних заходів тощо. Праця стане в нагоді не лише науковцям, які досліджують зазначену проблематику, а й фахівцям, які в Україні представляють підрозділи Державної фіскальної служби, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро, Державного бюро розслідувань, Держфінмоніторингу, Служби безпеки України, органи прокуратури та суду.

РОЗДІЛ 1
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ ЩОДО ЗАХИСТУ
ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ФІНАНСОВИХ
ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ІНШИХ
МІЖНАРОДНИХ ДОНОРІВ

КОНСОЛІДОВАНІ ВЕРСІЇ
ДОГОВОРУ ПРО ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ
ТА ДОГОВОРУ ПРО ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
(2010/С 83/01)

1. Правовою системою захисту фінансових інтересів ЄС передбачено, що правові положення та аналітичне програмне забезпечення є ключовими елементами системи захисту коштів фінансової допомоги ЄС та інших міжнародних донорів.

2. Правовою системою захисту фінансових інтересів ЄС передбачено, що правовими засадами боротьби з шахрайством слугує ст. 325 Договору про функціонування Європейського Союзу (замість ст. 280 Договору про ЄС).

Стаття 325

1. Європейський Союз і держави-члени мають протидіяти шахрайству та будь-якій іншій незаконній діяльності, що зачіпає фінансові інтереси Союзу в межах заходів, яких має бути вжито згідно з цією статтею, що слугуватиме стримувальним фактором і сприятиме ефективному захисту в державах-членах союзних інститутів, органів, офісів й агентств.

2. Держави-члени повинні вживати заходів боротьби з шахрайством, що зачіпають фінансові інтереси Союзу, а отже їх власні інтереси.

3. З урахуванням положень міжнародних договорів держави-члени координують свої дії, спрямовані на захист фінансових інтересів Союзу в боротьбі з шахрайством. Для цього

вони спільно з Комісією мають налагодити тісну й регулярну співпрацю компетентних органів.

4. Європейський парламент і Рада, діючи за звичайною законодавчою процедурою, після консультації з Рахунковою палатою вживають необхідних заходів у сфері запобігання та боротьби з шахрайством, що зачіпає фінансові інтереси Союзу, щоб забезпечити ефективний та належний захист у державах-членах і всіх союзних інституціях.

5. Комісія разом з державами-членами щороку має звітувати Європейському парламенту й Раді про заходи, вжиті на виконання цієї статті.

5.1. Конвенції складено на основі ст. К.3 Договору про Європейський Союз в Договору про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств.

КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ

**(складена на підставі статті К.3
Договору про Європейський Союз)
від 27 листопада 1995 року**

(Витяг)

Стаття 1. Загальні положення

1. З метою виконання положень цієї Конвенції фінансове шахрайство, що загрожує чи порушує фінансові інтереси Європейських Співтовариств, слід визначати як:

(А) відносно витрат це будь-яка умисна дія/бездіяльність:

– використання чи презентація будь-яких неправдивих, спотворених або неповних свідчень чи документів, що призводить до неправомірного привласнення або утримання коштів із загального бюджету Європейських Співтовариств чи бюджетів, контрольованих Європейськими Співтовариствами або третьою стороною від їхнього імені,

– відмова у наданні інформації, що є прямим порушенням конкретного зобов'язання з аналогічними наслідками,

– неправомірне використання цих коштів з метою, яка суперечить визначеній меті отримання чи видачі цих коштів;

(В) відносно доходів це будь-яка умисна дія/бездіяльність:

– використання чи презентація будь-яких неправдивих, спотворених або неповних свідчень чи документів, що призводить до неправомірного зменшення обсягу коштів із загального бюджету Європейських Співтовариств або бюджетів, контрольованих Європейськими Співтовариствами чи третьою стороною від їхнього імені,

– відмова у наданні інформації, що є прямим порушенням конкретного зобов'язання з аналогічними наслідками,

– неправомірне використання цих коштів з метою, яка суперечить визначеній меті отримання чи видачі цих коштів.

2. Згідно з ч. 2 ст. 2, кожна держава-член ЄС зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для перенесення параграфу 1 до національного кримінального законодавства з метою визнання правопорушення, про яке йдеться в цьому параграфі, кримінальним правопорушенням.

3. Згідно з ч. 2 ст. 2, кожна держава-член ЄС зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для того, щоб визнати умисну

підготовку або надання будь-яких неправдивих, спотворених чи неповних свідчень або документів, що призводить до наслідків, зазначених у параграфі 1, кримінальним правопорушенням, якщо такі дії ще не закріплені законодавчо, із застосуванням відповідних санкцій щодо злочинних дій виконавця, а також в разі доведення співучасті, підбурювання чи спроби вчинення кримінального правопорушення проти фінансових інтересів, відповідно до параграфа 1.

4. Умисел, що характеризує злочинну дію чи бездіяльність за параграфами 1 і 3, може бути встановлено на основі об'єктивних фактів і відповідних умов.

Стаття 2. Санкції

1. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для того, щоб визнати фінансове шахрайство, передбачене ст. 1, співучасть, підбурювання чи спроби вчинення будь-яких неправомірних дій у межах правопорушення, зазначеного в ч. 1 ст. 1, і гарантувати застосування покарань у формі ефективних, пропорційних та стримувальних санкцій, а також (щонайменше за вчинення шахрайства у значних розмірах) позбавлення волі з можливістю екстрадиції, визначаючи шахрайство у значних розмірах як таке, що закріплене відповідними положеннями національного законодавства держав-членів ЄС. Його мінімальний розмір становить суму 50 000 євро.

2. У випадках, коли йдеться про шахрайство в дрібних розмірах, що не перевищують суму 4000 євро, і не відсутні обтяжуючі обставини, визначені чинним національним законодавством, держава-член ЄС може застосовувати інші види санкцій, окрім зазначених у параграфі 1.

3. Рада ЄС, виступаючи одногolosно, має право вносити поправки щодо суми, закріпленої в параграфі 2.

Стаття 3. Кримінальна відповідальність представників керівної ланки бізнес-сектору

Кожна держава-член ЄС зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для того, щоб у випадках, передбачених національним законодавством, представників керівної ланки бізнес-сектору чи осіб, відповідальних за прийняття рішень або здійснення управлінських функцій у бізнес-секторі, у разі їх причетності до вчинення фінансового шахрайства (неправомірної поведінки, спрямованої проти фінансових інтересів Європейського

Співтовариства) за ст. 1 було офіційно визнано притягнутими до кримінальної відповідальності особами, які перебувають в їхньому підпорядкуванні та представляють відповідний об'єкт бізнес-сектору (підприємство/установу).

« _____ »

Стаття 5. Екстрадиція та кримінальне переслідування

1. Будь-яка держава-член ЄС, яка за чинним національним законодавством не здійснює екстрадицію своїх громадян, зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для того, щоб установити свою юрисдикцію в разі виявлення фактів учинення кримінальних правопорушень, визначених ст. 1 і ч. 1 ст. 2, якщо ці правопорушення були вчинені її громадянами поза межами її території.

2. Кожна держава-член ЄС у випадку, якщо її громадянина звинувачено в скоєнні на території іншої держави-члена ЄС злочину, що підпадає під визначення, закріплені в ст. 1 та ч. 1 ст. 2, і якщо громадянин цієї держави не стає суб'єктом екстрадиції до держави-позивача винятково на основі національної приналежності/громадянства, зобов'язується передати справу на розгляд компетентних органів з метою притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності, якщо її вину буде встановлено. Щоб гарантувати притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності, всю інформацію в електронному та друкованому вигляді й речові докази, що можуть бути використані під час розслідування та доводять або спростовують вину підозрюваної в скоєнні злочину особи, має бути передано до компетентних органів за процедурою, зафіксованою в ст. 6 Європейської конвенції про видачу правопорушників. Держава-заявник отримує повідомлення про перебіг та результати ініційованого нею кримінального провадження.

3. Держава-член ЄС має право не відмовляти в екстрадиції лише за умови, якщо вчинене фінансове шахрайство загрожує чи порушує фінансові інтереси Європейських Співтовариств і пов'язано з порушенням митного чи податкового законодавства.

4. На виконання цієї статті визначення «громадянин держави-члена ЄС» використовуватиметься в межах будь-якої офіційної заяви, зробленої цією державою, згідно зі п. (b) ч. 1 ст. 6 Європейської конвенції про видачу правопорушників і п. (c) параграфа 1 цієї статті.

« _____ »

Стаття 7. Принцип заборони притягнення до відповідальності або покарання двічі за одне й те саме діяння

1. Держави-члени ЄС зобов'язуються застосовувати в межах чинного національного кримінального законодавства принцип *ne bis in idem*, який передбачає, що особу, кримінальне провадження проти якої закрито однією державою-членом ЄС, не може бути притягнуто до відповідальності за те саме діяння іншою державою-членом ЄС, з огляду на ті самі встановлені факти, які підтверджують учинення цього діяння, за умови, що ця особа відбула, перебуває в процесі відбуття чи не може далі відбувати призначене їй державою-обвинувальником покарання.

2. Держава-член ЄС має право після інформування зазначених у ст. 11 (2) осіб зробити офіційну заяву про зняття з неї зобов'язань, закріплених параграфом 1 цієї статті, якщо:

(А) встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації передання іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, сталися на території цієї держави-члена ЄС (повністю або частково, в окремих регіонах); у іншому разі ця умова не є обов'язковою, якщо зазначені факти сталися і в окремих регіонах тієї держави-члена ЄС, якій було передано кримінальне провадження;

(В) встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації передання іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, свідчать про скоєння злочину проти безпеки та інших еквівалентних інтересів цієї держави-члена ЄС;

(С) встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації передання іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, свідчать про вчинення посадовою особою тієї держави-члена ЄС діянь, які суперечать її посадовим та службовим обов'язкам.

3. Виняткові умови щодо подання офіційної заяви, закріплені в параграфі 2, не застосовуються, якщо держава-член ЄС виявляє зацікавленість у розслідуванні встановлених фактів і подає запит до іншої держави-члена ЄС щодо здійснення кримінального провадження чи ініціації процедури екстрадиції визначеної особи.

4. Ця стаття не впливає на укладені між державами-членами ЄС двосторонні чи багатосторонні угоди й офіційні заяви.

«_____»

ПРОТОКОЛ
до Конвенції про захист фінансових інтересів
Європейських Співтовариств (складений на підставі
статті К.3 Договору про Європейський Союз)
від 23 жовтня 1996 року
(Витяг)

Стаття 1. Визначення

У цьому Протоколі:

1. (А) «посадова особа» – будь-яка посадова особа «Співтовариства» або «національна» посадова особа, а також будь-яка посадова особа іншої держави-члена;

(В) термін «посадова особа Співтовариства» означає:

– будь-яка особа, яка є посадовою особою або іншим працівником за контрактом у значенні Штатних правил щодо посадових осіб Європейських Співтовариств або Умов працевлаштування інших службовців Європейських Співтовариств;

– будь-яка особа, направлена до Європейських Співтовариств державами-членами або іншими публічними чи приватними органами, які виконують функції, еквівалентні здійснюваним посадовими особами Європейських Співтовариств чи іншими службовцями.

Члени органів, заснованих на підставі договорів про заснування Європейських Співтовариств, і штат таких органів розглядаються як посадові особи Співтовариства з огляду на те, що Штатні правила щодо посадових осіб Європейських Співтовариств або Умови працевлаштування інших службовців Європейських Співтовариств до них не застосовуються;

(С) термін «національна посадова особа» адресує нас до визначень «посадова особа», або «державний службовець» у національному праві держави-члена, де така особа здійснює свої функції з метою застосування кримінального права цієї держави.

Проте, коли йдеться про судовий процес, що стосується посадової особи держави-члена і розпочатий іншою державою-членом, остання не зобов'язана застосовувати визначення «національна посадова особа», за винятком випадків, коли це визначення є співвідносним з її національним правом.

Стаття 2. Пасивна корупція

1. У цьому Протоколі свідома дія посадової особи, яка безпосередньо або через посередників вимагає чи отримує будь-яку вигоду для себе або третіх осіб, чи приймає обіцянку щодо такої вигоди, за дії або утримання від дій відповідно до її обов'язків або за виконання її функцій у спосіб, який завдає шкоди або може завдати шкоди фінансовим інтересам Європейських Співтовариств, становить собою пасивну корупцію.

2. Кожна держава-член уживає необхідних заходів із визнання діянь, зазначених у ч. 1, кримінальним злочином.

Стаття 3. Активна корупція

1. У цьому Протоколі свідома дія будь-якої особи, яка обіцяє чи надає, безпосередньо або через посередників, вигоду будь-якого типу посадовій особі, для неї або третіх осіб, за її дії або утримання від дій, передбачених її обов'язками або за виконання її функцій у спосіб, який шкодить або може завдати шкоди фінансовим інтересам Європейських Співтовариств, становить активну корупцію.

2. Кожна держава-член уживає необхідних заходів для визнання діянь, зазначених у ч. 1, кримінальним злочином.

«_____»

Стаття 5. Покарання

1. Кожна держава-член уживає необхідних заходів для забезпечення того, щоб участь у діяннях, зазначених у ст. 2 і 3, та спонукання до них підлягали кримінальному покаранню ефективному, пропорційному й такому, що убезпечує від їх учинення, аж до (принаймні, у тяжких випадках) позбавлення волі, що може послугувати підставою для екстрадиції.

2. Частина 1 без обмежень розповсюджується на виконання компетентними органами дисциплінарних повноважень щодо національних посадових осіб або посадових осіб Співтовариства. Визначаючи покарання, що має бути накладено, національні кримінальні суди можуть з урахуванням принципів їхнього національного права брати до уваги дисциплінарні покарання, вже покладені на тих самих осіб за ту саму поведінку.

ДРУГИЙ ПРОТОКОЛ
до спільної декларації про статтю 13 (2)
від 19 липня 1997 року
(Витяг)

Стаття 1. Визначення

У цьому Протоколі:

(А) «Конвенція/угода» – це Конвенція/угода, складена на основі ст. 3 Договору Європейського Союзу про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 26 липня 1995 року;

(В) «шахрайство» – діяння, зазначені в ст. 1 Конвенції/угоди;

(С) «пасивна корупція» – діяння, що стосуються ст. 2 Протоколу, складеного на основі ст. 3 Договору Європейського Союзу про угоду щодо захисту фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 27 вересня 1996 року;

(D) «активна корупція» – діяння, про які йдеться в ст. 3 того самого Протоколу;

(Е) «юридична особа» – будь-яка організація, наділена таким статусом згідно з чинним національним законодавством, за винятком держав або інших державних органів державної влади, а також громадських міжнародних організацій;

(F) «відмивання грошей» – діяння, визначене в третьому абзаці ст. 1 Директиви Ради 91/308/ЄЕС від 10 червня 1991 року про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання грошових коштів, пов'язане з прибутками від шахрайства в серйозних справах, а також активна та пасивна корупція.

Стаття 2. Відмивання коштів

Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів, щоб визначити відмивання грошових коштів як кримінальний злочин.

Стаття 3. Відповідальність юридичних осіб

1. Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів для забезпечення притягнення юридичних осіб до відповідальності за шахрайство, активну корупцію та відмивання коштів, здійснені для їхньої вигоди будь-якою особою, яка діяла самостійно чи в складі юридичної особи, маючи провідну позицію в складі юридичної особи, спираючись на:

- ступінь представництва юридичної особи;
- право приймати рішення від імені юридичної особи;
- право здійснювати контроль у межах юридичної особи.

Те саме стосується залучення спільників чи підбурювачів до шахрайства, активної корупції або відмивання коштів чи спроби вчинення такого шахрайства.

2. Окрім випадків, визначених у параграфі 1, кожна держава-член має вжити необхідних заходів для забезпечення притягнення юридичної особи до відповідальності, якщо відсутність нагляду чи контролю фізичною особою, визначеною в параграфі 1, уможливила здійснення шахрайства чи акту активної корупції або відмивання коштів на користь зазначеної юридичної особи фізичною особою, яка працює в її складі.

3. Відповідальність юридичної особи, про яку йдеться в параграфах 1 та 2, не виключає кримінального судочинства проти фізичних осіб, які є правопорушниками, підбурювачами чи спільниками в шахрайстві, активній корупції або відмиванні коштів.

Стаття 4. Покарання для юридичних осіб

1. Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів, щоб притягнена до відповідальності юридична особа, згідно зі ч. 1 ст. 3, підлягала ефективному, відповідному і переконливому покаранню, що передбачає кримінальні й некримінальні штрафи та інші покарання, як-от:

(А) позбавлення права на суспільні вигоди чи допомогу;

(В) тимчасове або постійне усунення від комерційної діяльності;

(С) встановлення судового нагляду;

(D) ліквідація/закриття в судовому порядку.

2. Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів, щоб юридична особа, щодо якої застосовано відповідальність за ч. 2 ст. 3, підлягала ефективному, відповідному та переконливому покаранню.

Стаття 5. Конфіскація

Кожна держава-член має вжити необхідних заходів для того, щоб, не зашкодивши правам добросовісних третіх осіб, здійснити конфіскацію й вилучення доказів і прибутків від шахрайства, активної чи пасивної корупції та відмивання коштів або власності, цінність якої є відповідною таким прибуткам. Будь-які засоби, прибутки чи інша власність, яку було вилучено або конфісковано, держава-член має розглядати відповідно до національного законодавства.

« _____ »

ПОЯСНЮВАЛЬНА ДОПОВІДЬ
до Другого Протоколу Конвенції про захист
фінансових інтересів Європейських Співтовариств
від 12 березня 1999 року
(Витяг)

« _____ »

II. КОМЕНТАРІ ДО СТАТЕЙ

Стаття 1. Визначення

1.1. Загальні коментарі

Вступні положення містять п'ять визначень термінів, які використовуються в Другому Протоколі. Окрім визначення точного значення термінів у цілях Другого Протоколу, перші три терміни встановлюють зв'язки між Другим Протоколом та Конвенцією про шахрайство та Першим Протоколом до неї.

1.2. Частина (А) та (В)

Ці параграфи формально встановлюють зв'язок між Другим Протоколом та Конвенцією про шахрайство, наголошуючи, що «Конвенція» відноситься до Конвенції про шахрайство, а «шахрайство» відноситься до діянь, описаних як такі в цій Конвенції.

1.3. Частина (С)

Окрім зв'язку з Конвенцією про шахрайство, Другий Протокол також пов'язаний із Першим Протоколом до неї, Протоколом про корупцію. Зв'язок підкреслюється частиною (С), яка зазначає, що в контексті Другого Протоколу «пасивна корупція» та «активна корупція» мають теж саме значення, що і в Першому Протоколі.

1.4. Частина (D)

Другий Протокол встановлює, що «юридична особа» означає будь-яку організацію, яка має такий статус відповідно до національного права, що застосовується, за виключенням держав чи інших публічних органів, при здійсненні державної влади, та публічних міжнародних організацій. У цьому контексті «національне право» означає національне право держави-члена, яка

вживає заходи проти юридичної особи відповідно до Другого Протоколу.

1.5. Частина (Е)

У цілях Другого Протоколу «відмивання грошей» розуміється як діяння, визначені такими в Директиві Ради 91/308/ЄЕС від 10 червня 1991 року про запобігання використанню фінансових систем із метою відмивання грошей¹ настільки, наскільки це стосується злочинів, охоплених Конвенцією про шахрайство та Першим Протоколом до неї.

Як результат, відповідно до Другого Протоколу відмивання грошей стосується доходів від, принаймні, тяжких випадків шахрайства та доходів від активної та пасивної корупції².

Оскільки в визначенні відмивання грошей робиться посилання на Директиву, то вираження «майно», яке використовується в третьому абзаці ст. 1 Директиви, визначене в четвертому параграфі зазначеної ст. 1. Як наслідок, «майно» в контексті Другого Протоколу означає «активи будь-якого типу, байдуже, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, матеріальні чи уявні, та юридичні документи чи інструменти, що засвідчують право на чи інтерес у таких активах».

Стаття 2. Відмивання грошей

На основі цього положення, у поєднанні з ч. (е) ст. 1, держави-члени зобов'язані забезпечити включення в якості попередніх злочинів до складу злочину відмивання грошей таких злочинів як шахрайство, принаймні, у тяжких випадках, та активну та пасивну корупцію. Це розширення сфери відмивання грошей було підтримане в Плані дій із боротьби з організованою злочинністю, який рекомендує, що «криміналізація відмивання доходів від злочинів має бути такою загальною, наскільки це можливо» (Рекомендація 26). Для впровадження цієї рекомендації в практику Рада ухвалила 3 грудня 1998 року спільні дії про відмивання грошей, ідентифікацію, відстеження, замороження, захоплення та конфіскацію допомоги та доходів від

¹ ОВ L 166, 28.6.1991, С. 77.

² Дивись також спільні дії від 3 грудня 1998 року про відмивання грошей, ідентифікацію, відстеження, замороження, захоплення та конфіскацію допомоги у та доходів від злочинів (ОВ L 333, 9.12.1998, С. 1).

злочинів¹, які зобов'язують держави-члени запровадити широкий перелік попередніх злочинів. У своїй другій доповіді до Європейського Парламенту та Ради про імплементацію Директиви про відмивання грошей² Комісія анонсувала свій намір запропонувати розширення обсягу Директиви про відмивання грошей. Слід відмітити, що для того, аби зробити можливим для держав-членів імплементацію такого розширення, ч. 1 ст. 18 Другого Протоколу дозволяє зробити тимчасове застереження на строк періодом у п'ять років із можливістю поновити його один раз стосовно випадків, інших, ніж ті, що пов'язані з тяжкими випадками активної та пасивної корупції.

Стаття 3. Відповідальність юридичних осіб

3.1. Загальні коментарі

На основі цього положення право держав-членів має передбачати, що юридичні особи можуть бути визнані відповідальними за шахрайство, активну корупцію та відмивання грошей, вчинених на їхню користь. Частина перша містить критерії, відповідно до яких відповідальність юридичних осіб має встановлюватись за злочини, вчинені особами, які посідають певні домінуючі позиції, тоді як частина друга присвячена можливості визнати відповідальність юридичних осіб за злочини, вчинені іншими особами в межах юридичної особи. Третя частина наголошує, що відповідальність юридичної особи не має виключати відповідальності фізичних осіб, залучених у вчинення злочину, за який відповідальною є юридична особа.

3.2. Частина перша

Відповідно до частини першої, відповідальність юридичної особи за один із зазначених злочинів існує при наявності принаймні двох критеріїв:

(А) злочин було скоєно на користь юридичної особи;

(В) злочин було скоєно фізичною особою, яка посідає певне домінуюче становище в межах юридичної особи.

Перший критерій встановлює зв'язок між злочином і юридичною особою. Злочин має бути скоєно на користь

¹ OBL 333, 9.12.1998, С. 1.

² Брюссель, 1.7.1998, COM (98) 401 final.

юридичної особи. Можлива користь може бути прямо фінансовою (наприклад, отримання доходів від шахрайства з активами ЄС) або іншого характеру (наприклад, отримання замовлень через корупцію посадової особи). Не є важливим, чи фізична особа, яка фізично скоює злочин, діє самотійно, чи як частина органу юридичної особи.

Другий критерій встановлює зв'язок між фізичним злочинцем та юридичною особою для визнання її відповідальною. Далі зазначено, що «домінуюче становище» фізичної особи може бути визначене з елементів, зазначених у частині першій, які різняться від суто формальних до суто матеріальних: повноваження представництва юридичної особи, або повноваження приймати рішення від імені юридичної особи, або повноваження здійснювати контроль за юридичною особою. У результаті для імплементації Другого Протоколу держави-члени мають запровадити всі три елементи в своє внутрішнє законодавство як варіанти, на яких може базуватись домінуюче становище.

Стосовно випадків, коли відповідальність юридичних осіб має базуватись на повноваженнях фізичної особи здійснювати контроль за юридичною особою, то вони мають розумітись таким чином, що повноваження нагляду за менеджментом юридичної особи має бути таким, що забезпечує те, що фізичний злочинець посідає домінуюче становище в юридичній особі. Повноваження здійснювати контроль за юридичною особою можуть впливати, зокрема, з відповідальності за внутрішній фінансовий контроль та аудит або з членства в контролюючому або наглядовому органі, внутрішньому до юридичної особи, тією мірою як ці позиції кореспондують із домінуючим становищем, яке містить можливість впливати на менеджмент юридичної особи. Таким чином, повноваження контролю, якими наділено особу, які не містять можливостей впливу на менеджмент юридичної особи, не враховуються. Частина перша не охоплює зовнішніх осіб, які здійснюють аудит активів певної юридичної особи, наприклад, осіб із аудиторських компаній.

Юридична особа може також бути визнана відповідальною в випадку залучення, в якості співучасника або підбурювача,

фізичної особи, зазначеної в частині першій, у злочини або у спробу вчинити шахрайство.

3.3. Частина друга

На додаток до передбачених першою частиною випадків, ч. 2 ст. 3 присвячена ситуації, за якої злочин, зазначений у частині першій, було скоєно особою, підлеглою особі, яка має домінуюче становище. У таких випадках держави-члени зобов'язані вживати заходи проти юридичної особи, якщо вчинення злочину стало можливим через відсутність нагляду або контролю з боку однієї з осіб, які мають домінуюче становище. Таким чином, частина друга не обов'язково покладає об'єктивну відповідальність на юридичну особу, але частина може бути інтерпретована як така, що охоплює випадки, коли юридична особа як така може бути обвинуваченою через діяння, що містить провину осіб, які діють від її імені (див. також пункт 4.3).

3.4. Частина третя

Частина 3 ст. 3 передбачає, що кримінальне провадження проти тих фізичних осіб, які, *de facto*, скоїли злочин, не має виключатись відповідальністю юридичних осіб. Як результат, заходи вжиті, наприклад, проти товариства, на чию користь було скоєно шахрайство генеральним менеджером, не виключають кримінального обвинувачення власне менеджера.

Стаття 4. Санкції для юридичних осіб

4.1. Загальні коментарі

Стаття 4 присвячена питанню санкцій проти юридичних осіб, які визнані відповідальними за злочини, зазначені в ст. 3. Вона визначає різні форми відповідальності, пов'язаної з першими двома частинами ст. 3, відмежовуючи відповідальність за злочини, скоєні особою, яка посідає домінуюче становище, від відповідальності за злочини, скоєні підлеглими працівниками.

4.2. Частина перша

У своїй першій частині ст. 4 зобов'язує держави-члени забезпечити, що юридичні особи, визнані відповідальними за злочини, охоплені частиною першою ст. 3, скоєні особами, які посідають домінуюче становище, можуть бути покараними «ефективними, пропорційними та такими, що відмовляють, санкціями», критерії, які використані в ст. 2 Конвенції про

шахрайство та прецедентним правом Суду Справедливості. Відповідно до Другого Протоколу, ці санкції мають включати штрафи кримінальної і некримінальної якості та можуть включати інші санкції, деякі з яких наведено в цій частині. Щодо інших санкцій, то вони можуть бути, наприклад, додатковими заходами, такими, як заборона юридичній особі брати участь у державних тендерах, як передбачено резолюцією Європейського Парламенту від 24 жовтня 1996 року.

4.3. Частина друга

Частина друга проголошує, що держави-члени мають також забезпечити, що ефективні, пропорційні та такі, що відмовляють, санкції застосовуються до юридичних осіб, які визнані відповідальними за шахрайство, корупцію та відмивання грошей відповідно до ч. 2 ст. 3, тобто в випадках, коли вчинення злочину підлеглим працівником стало можливим через неналежний нагляд або контроль особою, яка має домінуюче становище. Для випадків, зазначених у ч. 2 ст. 3 та ч. 2 ст. 4, держави-члени можуть обрати тип та суворість заходів, до тих пір, поки вони є ефективними, пропорційними та такими, що відмовляють.

Таким чином, має бути відзначено, що, хоч заходи, вжиті відповідно до ч. 2 ст. 3 та ч. 2 ст. 4, можуть бути кримінальними санкціями, можуть також застосовуватись адміністративні та цивільні санкції. Санкції та заходи, передбачені в ч. 2 ст. 4 Другого Протоколу, навіть якщо вони не потребують закріплення в кримінальному праві або законодавстві про адміністративні покарання держав-членів, повинні, де це є необхідним, мати певний каральний характер в тому сенсі, що йти далі ніж лише відшкодування збитків або повернення неправомірного збагачення.

Стаття 5. Конфіскація

Для забезпечення ефективної співпраці в боротьбі проти шахрайства на рівні Співтовариства та пов'язаної з ним корупції необхідно, щоб законодавство держав-членів дозволяло аналогічний мінімум заходів для аналогічних справ стосовно арешту та конфіскації або вилучення засобів та доходів від шахрайства, активної та пасивної корупції та відмивання грошей. Посилання на вилучення засобів та доходів спрямоване на

охоплення справ, які не обов'язково включають в себе конфіскацію (наприклад, справи цивільного права з метою компенсації збитків або реституції визначеного майна правомірному власнику).

Заходи з арешту, конфіскації або вилучення, які необхідно запровадити, можуть стосуватись засобів, використаних для вчинення шахрайства, активної або пасивної корупції або відмивання грошей та доходів від цих злочинів. Більше того, ці заходи можуть також стосуватись власності, вартість якого кореспондує цим доходам. У цьому контексті вираз «арешт» охоплює «замороження» та «арешт», які визначено в пункті І ст. 1 Конвенції ООН проти незаконної торгівлі наркотиками та психотропними речовинами (Відень, 19 грудня 1988 року).

Добросовісні треті сторони мають бути захищені від конфіскації та вилучення засобів та доходів. Із другого речення ст. 5, яке стосується того, що згадана держава-член діє відповідно до національного права, випливає, що питання того, чи є третя сторона добросовісною, має вирішуватись відповідно до цього права.

Стаття 6. Злочини, пов'язані з податковими та митними зборами

Це положення, що стосується незастосування фіскального виключення з метою взаємної допомоги, наскільки це стосується сфери дії Другого Протоколу, доповнює ч. 3 ст. 5 Конвенції про шахрайство. Оскільки остання виключає застосування фіскального виключення в контексті екстрадиції, ст. 6 Другого Протоколу проголошує, що в взаємній правовій допомозі в кримінальних питаннях не може бути відмовлено лише з причини того, що злочин пов'язаний з податками або зборами.

Це положення, власне, є виключенням для п. (а) ст. 2 Європейської Конвенції про взаємну допомогу в кримінальних справах (Страсбург, 20 квітня 1959 року) і, хоча декілька положень, аналогічних ст. 6, уже існують (наприклад, у ст. 1 Додаткового Протоколу до Конвенції 1959 року (Страсбург, 17 березня 1978 року) та ст. 50 Конвенції про імплементацію Шенгенської Угоди (Шенген, 14 червня 1990 року), було вирішено, що його має бути також включено до Другого

Протоколу, так як жоден із цих інструментів не було ратифіковано всіма державами-членами на час ухвалення Акту про розробку Другого Протоколу. Стосовно обсягу «податкових злочинів» у цьому контексті, вони охоплюють доходи (податки та збори) в значенні Конвенції.

« _____ »

Стаття 11. Наглядовий орган влади

Ця стаття має розглядатись у зв'язку зі ст. 28 Директиви 95/46/ЄС, яка передбачає, що в кожній державі-члені «один або більше органів влади є відповідальним за моніторинг застосування на її території положень, ухвалених державами-членами внаслідок цієї Директиви».

Частина 2 ст. 286 Договору про заснування Європейського Співтовариства, перенумерована Амстердамським Договором, вимагає від Європейського Парламенту і Ради заснувати до 1 січня 1999 року наглядовий орган Співтовариства за захистом даних. Стаття 11 Другого Протоколу передбачає, що цей орган влади має бути компетентним виконувати ті самі функції стосовно персональних даних, отриманих Комісією в силу Другого Протоколу.

Стаття 18. Застереження

18.1. Частина перша

У деяких державах членах відмивання грошей, пов'язане з доходами від активної й пасивної корупції, є кримінальним злочином лише тоді, коли стосуються тяжких форм корупції. Для того, щоб уможливити ратифікацію Протоколу цими державами-членами без затримок, їм була надана можливість зробити застереження щодо цього. Для забезпечення перегляду необхідності такого застереження на регулярній основі їх чинність обмежена періодом у п'ять років від дати нотифікації про те, що Протокол ухвалено, відповідно до ч. 2 ст. 16. Після п'яти років застереження може одноразово бути поновленим для продовження його чинності. Після максимального періоду 10 років від дати нотифікації про ратифікацію останньою державою-членом, застереження, зроблені стосовно обсягу відмивання грошей, втрачають чинність.

18.2. Частина друга

Від початку переговорів щодо Другого Протоколу питання відповідальності та санкцій для юридичних осіб створювало проблеми для Австрії, концепція кримінальної відповідальності юридичних осіб була невідомою для її законодавства. Оскільки проблеми вважались більше практичного, аніж фундаментального характеру, було зрозуміло, що Австрія потребує більше часу для імплементації статей 3 та 4, ніж інші держави-члени. Для забезпечення того, що ця особлива проблема не затримає можливе набрання чинності Протоколом для усіх держав-членів, та для підтримки Австрії в адаптації її законодавства, їй була надана можливість зробити п'ятирічне застереження щодо цих двох статей. На відміну від застережень, зазначених у ч. 1 ст. 18, це застереження не може бути поновлене і втрачає свою дію через п'ять років після ухвалення Акту Ради про розроблення Протоколу, тобто 19 червня 2002 року.

18.3. Частина третя

Оскільки, відповідно до ч. 2 ст. 12, ст. 4 та 7 Конвенції про шахрайство також застосовуються до Другого Протоколу, застереження, які були прийняті в межах цих положень Конвенції, мають так само застосовуватись в контексті Другого Протоколу. Будь-яке з цих застережень може бути скасоване в будь-який час шляхом нотифікації Генерального Секретаря Ради.

«_____»

**КОНВЕНЦІЯ
ПРО БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ СЕРЕД ПОСАДОВИХ
ОСІБ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ
АБО ПОСАДОВИХ ОСІБ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС**

від 25 червня 1997 року

(Витяг)

Стаття 1. Визначення

З метою виконання положень цієї Конвенції було вжито такі визначення:

(А) «посадова особа» – службовець, який представляє будь-яке Європейське Співтовариство чи будь-яку державу-члена ЄС;

(В) «посадова особа Європейського Співтовариства»:

– особа, яка є державним службовцем або контрактним працівником згідно з положеннями штатного регламенту про державну службу Європейських Співтовариств чи положеннями про найманий (контрактний) персонал Європейських Співтовариств;

– особа, відряджена до Європейських Співтовариств державою-членом ЄС, будь-якою державною чи приватною організацією для виконання повноважень та функцій, еквівалентних виконуваним державними службовцями і контрактними працівниками Європейського Співтовариства.

Члени організацій та установ, заснованих відповідно до положень угод, якими визначено порядок функціонування Європейських Співтовариств і штатний регламент цих установ, матимуть еквівалентний статус посадових осіб спільноти, оскільки на них не поширюються положення штатного регламенту про державну службу Європейських Співтовариств чи положення про найманий (контрактний) персонал Європейських Співтовариств;

(С) «посадова особа держави-члена ЄС» інтерпретується еквівалентно до визначень «посадова особа» чи «державний службовець» у відповідних положеннях національного законодавства держави-члена ЄС, на території якої зазначена особа виконує повноваження й функції і на яку поширюються положення кримінального законодавства держави-члена ЄС.

Однак, якщо посадова особа однієї держави-члена ЄС виступає фігурантом кримінального провадження, ініційованого іншою державою-членом ЄС, то держава-позивач не зобов'язується застосовувати визначення «посадова особа», окрім випадків, коли воно не суперечить національному законодавству.

Стаття 2. Пасивна корупція

1. Згідно з положеннями цієї Конвенції, умисне діяння посадової особи, яка прямо чи за допомогою посередника вимагає або отримує вигоду в будь-якій формі для себе чи третьої сторони або погоджується прийняти обіцяну вигоду, виконуючи будь-які дії чи ухиляючись від виконання будь-яких дій, передбачених її посадовими обов'язками, або прямо не виконує свої посадові обов'язки, є пасивною корупцією.

2. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вживати всіх необхідних заходів для притягнення до кримінальної відповідальності за дії, зазначені в параграфі 1 цієї статті.

Стаття 3. Активна корупція

1. За положеннями цієї Конвенції, умисне діяння особи, яка прямо або за допомогою посередника обіцяє чи надає вигоду в будь-якій формі посадовій особі чи третій стороні для виконання будь-яких дій або ухилення від виконання будь-яких дій, передбачених її посадовими обов'язками, або прямо не виконує свої посадові обов'язки, є активною корупцією.

2. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вживати всіх необхідних заходів для притягнення до кримінальної відповідальності за дії, зазначені в параграфі 1 цієї статті.

« _____ »

Стаття 5. Санкції та обмеження

1. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вживати всіх необхідних заходів для того, щоб за вчинення злочинних дій, передбачених ст. 2 і 3, пряму чи опосередковану участь або підбурювання до них, особи підлягали притягненню до кримінальної відповідальності, зазнаючи ефективних, пропорційних та адекватних обмежень включно, аж до (за необхідності) покарання у вигляді позбавлення волі з потенційною можливістю екстрадиції.

2. Параграфом 1 цієї статті передбачено реалізацію дисциплінарних прав компетентними органами чи установами відносно посадових осіб Європейської Спільноти чи держави-члена ЄС. Під час встановлення покарання за вчинене злочинне діяння національні кримінальні судові органи, згідно з визначеними національним законодавством повноваженнями, зобов'язуються брати до уваги наявність дисциплінарних обмежень, застосованих раніше до тієї самої особи за вчинення тих самих злочинних діянь.

Стаття 6. Кримінальна відповідальність керівників підприємств

Кожна держава-член ЄС зобов'язується вживати всіх необхідних заходів для притягнення керівників підприємств чи інших осіб, уповноважених приймати рішення або виконувати наглядові функції на підприємстві, до кримінальної відповідальності на підставі положень національного законодавства у разі виявлення фактів корупції, як це зазначено в ст. 3, особами, які перебувають у їхньому підпорядкуванні та діють від імені цього підприємства.

Стаття 7. Юрисдикція

1. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вживати всіх необхідних заходів для встановлення своєї юрисдикції у разі виявлення фактів злочинних діянь на підставі зобов'язань, закріплених ст. 2, 3 і 4, якщо:

(А) злочинне діяння було повністю або частково вчинене на території цієї держави-члена ЄС;

(В) особа, винна в скоєнні злочину, є громадянином чи посадовою особою цієї держави-члена ЄС;

(С) злочинне діяння вчинено проти однієї з осіб, зазначених у ст. 1, або члена однієї з установ Європейського Співтовариства, визначених ч. 1 ст. 4, який водночас є її громадянином;

(D) особа, винна в скоєнні злочину, є посадовою особою Європейського Співтовариства і працівником установи чи організації, що заснована та функціонує на підставі положень угод про Європейські Співтовариства, які мають представництва (штаб-квартири) на території зазначеної держави-члена ЄС.

2. Кожна держава-член ЄС має право заявити під час процедури інформування, викладеної у ч. 2 ст. 13, про свою відмову застосовувати взагалі чи лише в окремих випадках або за певних умов однієї чи декількох вимог, наведених в п. (b), (c), (d) параграфа 1.

Стаття 10. Принцип заборони притягнення до відповідальності або покарання двічі за одне й те саме діяння

1. Держави-члени ЄС зобов'язуються застосовувати в межах чинного національного кримінального законодавства принцип *ne bis in idem*, яким передбачено, що особу, кримінальне провадження проти якої закрито однією державою-членом ЄС, не може бути притягнуто до відповідальності або покарання за те

саме діяння іншою державою-членом ЄС, з огляду на ті самі встановлені факти, які підтверджують учинення цього діяння, за умови, що ця особа відбула, відбуває чи не може далі відбувати призначене їй державою-обвинувальником покарання.

2. Держава-член ЄС має право після інформування осіб, визначених у ч. 2 ст. 13, зробити офіційну заяву про зняття з такої особи зобов'язань, закріплених у параграфі 1 цієї статті, якщо:

(А) якщо встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації переданого іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, сталися на території цієї держави-члена ЄС (повністю або частково, в окремих регіонах); у іншому разі ця умова не є обов'язковою, якщо зазначені факти сталися в окремих регіонах тієї держави-члена ЄС, якій було передано кримінальне провадження;

(В) встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації переданого іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, засвідчують скоєння злочину проти безпеки та інших еквівалентних інтересів цієї держави-члена ЄС;

(С) встановлені факти, що послуговували підставою для ініціації переданого іншій державі-члену ЄС кримінального провадження, свідчать про вчинення посадовою особою цієї держави-члена ЄС діянь, які суперечать її посадовим та службовим обов'язкам.

3. Якщо кримінальне провадження проти особи повністю закрито однією державою-членом ЄС і судову справу за одними і тими ж установленими фактами передано іншій державі-члену ЄС, то будь-який строк позбавлення волі в такому разі віднімається від строку, призначеного особі іншою державою-членом ЄС після передачі судової справи. Згідно з положеннями чинного національного законодавства, будь-яку призначену раніше міру покарання, що не передбачала позбавлення волі, буде враховано за умови часткового чи повного відбуття призначеного покарання.

4. Виняткові умови щодо подання офіційної заяви, закріплені в параграфі 2, не застосовуються, якщо держава-член ЄС виявляє зацікавленість у розслідуванні встановлених фактів і подає запит до іншої держави-члена ЄС щодо здійснення кримінального провадження чи ініціації процедури екстрадиції визначеної особи.

5. Ця стаття не впливає на укладені між державами-членами ЄС двосторонні чи багатосторонні угоди й офіційні заяви.

ДІЯЛЬНІСТЬ OLAF

РЕГЛАМЕНТ РАДИ ЄВРОПИ № 2988/95 «Про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств» від 18 грудня 1995 року (Витяг)

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА

Стаття 1

1. 3 метою забезпечення захисту фінансових інтересів Європейських Співтовариств загальні правила прийнято відносно однотипних перевірок і адміністративних заходів та штрафів щодо порушень з позиції законодавства Співтовариства.

2. «Неправильність» означає будь-яке порушення положень законодавства Співтовариства унаслідок дій чи бездіяльності економічного суб'єкта, якими може бути завдано шкоди загальному бюджету Співтовариств чи бюджетам, керованим ними шляхом скорочення чи втрати доходів з власних коштів, зібраних безпосередньо від імені Співтовариств, або через невинуватити статті витрат.

Стаття 2

1. Адміністративні перевірки, заходи й санкції є необхідними для забезпечення правильного застосування законодавства спільноти. Вони повинні мати ефективний, пропорційний та стримувальний характер, щоб забезпечувати адекватний захист фінансових інтересів Співтовариств.

2. Жодного адміністративного штрафу не може бути накладено, якщо законом Співтовариства це не було передбачено до початку порушення. У разі подальшого змінення положень, які тягнуть за собою адміністративні покарання й містяться в правилах спільноти, менш суворі покарання застосовуються заднім числом.

3. Загальним законом визначено характер і обсяг адміністративних заходів і санкцій, необхідних для правильного застосування відповідних норм з урахуванням характеру і тяжкості порушення, переваг (наданих або отриманих) і ступеня відповідальності.

4. Відповідно до чинного законодавства Співтовариства, порядок застосування зазначених перевірок і заходів покарання підлягають регулюванню законодавствами держав-членів.

РОЗДІЛ II

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗАХОДИ ТА ШТРАФНІ САНКЦІЇ

Стаття 4

1. Зазвичай будь-яке порушення має наслідком вилучення неправомірно отриманої вигоди, наприклад:

– зобов’язання оплатити або погасити борги чи повернути неправомірно отримане;

– повна або часткова втрата неправомірно отриманого забезпечення.

2. Застосування заходів, зазначених у п. 1, має бути обмежено до остаточного висновку щодо переваг, а також (якщо це передбачено) відсотків, які визначають на основі фіксованої ставки.

3. Наведеними актами передбачене отримання переваг, що суперечить принципам права Співтовариства. Штучне створення умов для отримання неправомірної вигоди, зрештою, призводить до неспроможності отримати перевагу або до вилучення неправомірно отриманого.

4. Заходи, передбачені цією статтею, не є покаранням.

РОЗДІЛ III

ПЕРЕВІРКИ

Стаття 8

1. Відповідно до національних законів, правил і адміністративних положень, держави-члени повинні вжити заходів, необхідних для забезпечення регулярності та дієвості угод, пов’язаних з фінансовими інтересами Співтовариства.

2. Заходи, якими передбачено перевірки, мають відповідати специфіці кожного сектора й визначеній меті, а також урахувати особливості адміністративної практики й державної структури. Їх має бути організовано таким чином, щоб вони не спричинити надмірних економічних обмежень або адміністративних втрат.

Характер і періодичність перевірок та інспекцій на місцях, здійснюваних державами-членами, порядок їх здійснення мають бути визначені галузевими правилами так, щоб забезпечити однозначне і ефективне застосування відповідних правил, зокрема з метою профілактики та виявлення порушень.

3. Галузеві правила повинні містити положення, необхідні для забезпечення відповідних перевірок шляхом узгодження процедур і методів перевірки.

« _____ »

ПОСТАНОВА РАДИ ЄВРОПИ № 2185/96
«Щодо вибіркового контролю та перевірок, виконуваних
Комісією для захисту інтересів Європейської Спільноти
від шахрайства та інших незаконних дій»
від 11 листопада 1996 року
(Витяг)

Стаття 1

Ця Постанова містить додаткові загальні положення в межах змісту ст. 10 Постанови (ЄК, Євратом) № 2988/95, яка застосовується на місцях адміністративного контролю та перевірки, здійснюваних Комісією для захисту фінансових інтересів Спільноти проти незаконних дій, як це зазначено в ст. 1 (2) Постанови.

На підставі секторальних правил Спільноти, цю постанову слід застосовувати в усіх галузях діяльності Спільноти.

Ця Постанова не повинна впливати на повноваження держав-членів щодо судового переслідування за кримінальні злочини чи на правила, якими регульовано взаємну правову допомогу в кримінальних справах між державами-членами.

Стаття 2

Комісія має здійснювати вибіркового контроль і перевірки на підставі цієї Постанови:

– для виявлення значущих незаконних дій або незаконних дій економічних операторів, які функціонують у різних державах-членах;

– коли ситуація в державі-члені вимагає вибіркового контролю та перевірок з метою підвищення ефективності захисту фінансових інтересів і забезпечення еквівалентного рівня захисту в межах Спільноти;

– на вимогу певної держави-члена.

Стаття 3

Якщо Комісія прийняла рішення щодо необхідності вибіркового контролю і перевірок, відповідно до цієї Постанови, то вона повинна гарантувати, що аналогічні контролю і перевірки не проводяться одночасно відносно тих самих фактів

щодо економічних операторів, яких це стосується, на основі секторальних правил Спільноти.

Зрештою, вона має враховувати перевірки, які здійснюються або вже здійснено з приводу тих самих фактів щодо відповідних економічних операторів державою-членом на підставі національного законодавства.

Стаття 4

Вибірковий контроль та перевірки Комісія повинна організовувати та проводити за тісної співпраці з компетентними органами відповідних держав-членів, які мають отримати своєчасне повідомлення про об'єкт, мету і законні підстави вибіркового контролю й перевірок, щоб вони могли надати необхідну всебічну допомогу. З цією метою посадові особи відповідної держави-члена можуть брати участь у вибіркового контролі та перевірках.

За бажанням відповідної держави-члена вибірковий контроль і перевірки Комісією та компетентними органами держави-члена можуть проводитися спільно.

Стаття 5

Вибірковий контроль та перевірки Комісія має здійснювати щодо економічних операторів, до яких може бути застосовано адміністративні заходи і штрафні санкції Спільноти, відповідно до ст. 7 Постанови (ЄК, Євратом) № 2988/95, якщо є підстави вважати, що були вчинені незаконні дії.

Щоб спростити проведення таких вибірових контролів і перевірок, економічні оператори зобов'язані надавати членам Комісії доступ до приміщень, території, транспортних засобів або інших територій, використовуваних із комерційною метою.

Якщо необхідно чітко встановити наявність незаконних дій, то Комісія може проводити вибірові контролі та перевірки інших економічних операторів, яких це стосується, щоб отримати доступ до відповідної інформації, наявної в цих операторів, за фактами, які потребують вибірового контролю та перевірок.

Стаття 6

1. Вибірковий контроль та перевірки повинні проводитися під керівництвом за відповідальності Комісії, її посадових осіб

або інших службовців, наділених відповідними повноваженнями (далі – Комісія інспекторів). Особи, що перебувають у складі Комісії на стажуванні як національні експерти, можуть допомагати під час таких контролів та перевірок.

Інспектори Комісії здійснюють свої повноваження на підставі письмового дозволу, в якому зазначено їх особисті дані й посаду, а також документа, у якому зафіксовано предмет і мету вибіркового контролю та перевірки.

За законом Спільноти, від Комісії інспекторів можуть вимагати дотримуватися правил процедури, закріплених законодавством відповідної держави-члена.

2. За згоди відповідної держави-члена Комісія може звернутися по допомогу до посадових осіб інших держав-членів як до спостерігачів і закликати зовнішні органи, що діють під власну відповідальність, до надання технічної допомоги.

Комісія повинна забезпечити виконання вищезазначеними посадовими особами та органами вимог щодо технічної компетентності, незалежності й дотримання професійної таємниці.

Стаття 7

1. Інспектори Комісії мають право доступу (на тих самих умовах, що і національні адміністративні інспектори) до національного законодавства, а також до інформації та документації відносно визначених операцій, що необхідно для належного проведення вибірових контролів і перевірок. Вони можуть проводити перевірки об'єктів як національні адміністративні інспектори й копіювати відповідні документи.

Вибірковий контроль та перевірки можуть стосуватися, зокрема:

- професійної документації, ідеться про рахунки-фактури, списки термінів та умов, платіжні відомості, відомості використовуваних матеріалів і виконаної роботи, а також виписки з банківських рахунків проведених економічними операторами;

- комп'ютерних даних;

- продукційних, пакувальних та диспетчерських систем і методів;

- фізичних контролів щодо походження та кількості товарів або завершених операцій;
- відбору і перевірки шаблонів;
- перебігу та інвестицій, для яких було забезпечено фінансування, а також використання завершених інвестувань;
- бюджетних і бухгалтерських документів;
- фінансової та технічної реалізації фінансованих проєктів.

2. За необхідності на вимогу Комісії потрібно вживати відповідних запобіжних заходів згідно з національним законодавством, зокрема з метою збереження доказів.

Стаття 8

1. Інформація передана чи отримана в будь-якій формі на підставі цієї Постанови, має бути прихована професійною таємницею і захищена так само, як і аналогічна інформація, захищена національним законодавством держави-члена, який її отримав, а також відповідними положеннями інституцій Спільноти.

Таку інформацію не може бути передано особам, за винятком працівників установ Спільноти або держав-членів, чії функції не вимагають того, щоб вони нею володіли. Інститути Спільноти не можуть скористатися нею для інших цілей, за винятком забезпечення ефективного захисту фінансових інтересів Спільнот у всіх державах-членах. Якщо держава-член має намір використовувати інформацію, отриману посадовими особами-учасниками в межах своїх повноважень як спостерігачів, відповідно до ч. 2 ст. 6, під час вибірових контролів і перевірок, з іншою метою, то вона повинна отримати згоду держави-члена, що надала цю інформацію.

2. Комісія має якомога швидше повідомляти компетентні органи держави, на території якої відбулися вибірові контролі та перевірки, про будь-які факти або підозри щодо незаконних дій, що стали відомими під час вибірових контролів і перевірок. У будь-якому разі Комісія зобов'язана інформувати вищезгаданий орган про результати таких контролів та перевірок.

3. Інспектори Комісії під час складання своїх звітів мають спиратися на процедурні вимоги, викладені в національному законодавстві відповідної держави-члена. Матеріальні й

допоміжні документи, згадані в ст. 7, має бути долучено до вказаних звітів. Звіти, підготовлені таким чином, слугують допустимими доказами в адміністративному або судовому процесі держави-члена, коли їх використання видається необхідним, таким самим чином і на тих самих умовах, як адміністративні звіти, складені національними адміністративними інспекторами. Вони підлягають тим самим правилам оцінювання, як і адміністративні звіти, складені національними адміністративними інспекторами, й становлять однакову з ними цінність. Якщо, відповідно до абзацу другого ст. 4, перевірка проводиться спільно з національними інспекторами, які брали участь в операції, що їм буде запропоновано підписати звіт, складений інспекторами Комісії.

4. Комісія має забезпечити, щоб, застосовуючи цю Постанову, її інспектори діяли на підставі положень Спільноти та національного законодавства про захист персональних даних, зокрема викладених у Директиві 95/46/ЄК Європейського парламенту та Ради.

5. Якщо вибірковий контроль та перевірки здійснюються за межами території Спільноти, то інспектори Комісії мають підготувати свої звіти в умовах, які дозволили б їм представляти допустимі докази в адміністративному або судовому процесі держави-члена, коли їх використання видається необхідним.

« _____ »

БЮРО ПО БОРОТЬБІ З ШАХРАЙСТВОМ (OLAF)

1. Ключові дії

Європейські Структурний та Інвестиційний фонди забезпечують фінансування тисяч програм і проєктів на території всієї Європи. Їх головна мета – поліпшити конкурентоспроможність та зростання потенціалу на місцевому, регіональному й національному рівні.

Упродовж поточного програмного періоду (2014–2020 рр.) функціонують п'ять структурних та інвестиційних фондів:

- Європейський фонд регіонального розвитку;
- Європейський соціальний фонд;
- Фонд солідарності;
- Європейський сільськогосподарський фонд для розвитку сільських територій;
- Європейський фонд сприяння рибальству.

Управління фондами спільно здійснюють ЄС і національні влада держав-членів ЄС. Розслідування шахрайства зазвичай ініціює національна влада однієї із зазначених країн.

1.2. Загальна сільськогосподарська політика і програми розвитку села для країн, що готуються до вступу в ЄС

Разом вони становлять другий найбільший блок витрат у бюджеті ЄС. Загальна сільськогосподарська політика складається з двох фондів для держав-членів:

- (А) Європейського сільськогосподарського фонду гарантії;
- (В) Європейського сільськогосподарського фонду сільського розвитку.

Управління цими фондами здійснюють держави-члени ЄС. Розслідування шахрайства ініціює національна влада.

1.3. Прямі витрати

14 % бюджету ЄС становлять витрати, розподілювані та безпосередньо керовані лише установами ЄС (не спільно з національною владою, як структурні фонди). Зазвичай вигодонабувачі проживають у країнах ЄС. Шахрайство може розповсюджуватися на гранти, контракти, адміністративні угоди, зовнішніх експертів, підбір персоналу, дослідження Комісії, освітні та культурні програми, фонди дослідницьких та інноваційних технологій, екологічного фінансування, навчальні

проекти, спільні підприємства тощо. Найчастіше національна влада не бере участі в розслідуванні шахрайства, що позначається на прямих витратах.

1.4. Зовнішня допомога

Зовнішня допомога для вигодонабувачів за межами ЄС становить до 2 % бюджету ЄС. Шахрайство може розповсюджуватися на фінансування неурядових організацій, фондів, що підтримують національні бюджети й гуманітарну допомогу. Найчастіше національну владу не залучають до розслідування шахрайства, що позначається на зовнішній допомозі.

1.5. Роль OLAF

Бюро по боротьбі з шахрайством:

- проводить розслідування (вибіркове інспектування та опитування свідків) проектів Єврофондів у країні, щоб перевірити цільове використання коштів;

- співпрацює з національними владами (обмін інформацією, вибіркові перевірки, перехресні перевірки постачальників і бізнес-структур, координація судових аудитів тощо).

Працюючи з відділами в межах Комісії, OLAF також співпрацює з національними владами держав-членів ЄС.

Успіх розслідування поза межами ЄС часто залежить від наявності міжнародних договорів. Співпраця з національною владою і оперативними партнерами в міжнародних організаціях є надзвичайно важливою. Вони зазвичай наділені значними повноваженнями щодо контролю в проектах, фінансованих ЄС. OLAF, можливо, не має власних досить ефективних повноважень щодо проведення розслідувань.

1.6. Збирання і поширення інформації

OLAF збирає відомості з власних оперативних джерел та інших різноманітних витоків, у їх числі звітів Комісії з аудиту, доповідей Суду аудиторів, національних влад, відкритих і комерційних джерел. Також OLAF, використовуючи цю інформацію для власних розслідувань і аналізу, поширює її через бази даних і програмні додатки.

1.6.1. Система управління порушеннями

OLAF має систему управління порушеннями, яка:

- містить інформацію про деталі шахрайства та порушень, які стосуються фондів, підпорядкованих Комісії та національним

органам країн-бенефіціарів, як-от політика фінансування сільського господарства, структурних і когезійних фондів, а також коштів для надання допомоги країнам у підготовці до вступу в ЄС;

- відкрита для департаментів Комісії за принципом службової необхідності;

- використовується для аналізу й звітності, наприклад, складання статистичної оцінки порушень, що додається до щорічного звіту Комісії з шахрайства (Звіт про захист фінансових інтересів Європейського Союзу, Річний звіт про боротьбу з шахрайством, підготовка до аудиту, визначення того, чи можуть аккаунти для старих операційних програм виявитися закритими).

1.6.2. Центральна база даних щодо винятків

Центральна база даних щодо винятків містить інформацію про людей, компанії та організації, яким заборонено отримувати фінансування ЄС, тому що вони офіційно є банкрутами або їх було визнано винними в шахрайстві чи корупції із залученням фондів або податків ЄС, або ж ці компанії та організації було відкрито ще до інститутів ЄС і держав-членів ЄС.

1.6.3. Система завчасного попередження

Діяльність OLAF передбачає функціонування системи завчасного попередження, що:

- містить інформацію про людей, компанії та організації, здатні становити потенційну загрозу шахрайства з фінансуванням або сплатою податків;

- відкрита для Комісії та її виконавчих органів на всій території ЄС.

1.6.4. Прозора допомога

Провідник «Допомога ЄС» є унікальним веб-інструментом, що забезпечує легкий доступ до прозорості, повної та точної інформації з питань розвитку й гуманітарної допомоги по всьому світу. Карти і графіки використовують для візуалізації того, який донор є активним, де, в яких галузях і країнах та яким чином використовують отриману допомогу з плином часу. Провідник «Допомога ЄС» розроблено спільно з дослідницьким центром Європейської Комісії.

1.6.5. Стратегічний аналіз

OLAF провадить розслідування для виявлення кількості загроз і небезпек, наявних у сегменті фінансування та репутації

ЄС. Результати аналізу слугують базисом для вироблення рекомендацій службам Комісії в їх щоденній роботі, а також у підготовці політичної діяльності й законодавчих актів.

1.6.6. Рекомендації

OLAF оприлюднила рекомендації щодо заходів боротьби з шахрайством для департаментів Комісії, органів ЄС та інституцій:

- на основі аналізу наявної інформації;
- подальших розслідувань тощо;
- як відповідь на законопроект Комісії.

У разі виявлення системних проблем, внутрішні програми контролю Комісії змінюються. Приклади минулих рекомендацій стосувалися:

- конфлікту інтересів у процедурі відбору персоналу;
- дослідницьких проектів (ідеться про завищені витрати на персонал, плагіат, незаконне використання назв компаній для отримання грантів);
- процедур митного транзиту;
- права працівників ЄС на відшкодування витрат, пов'язаних із припиненням повноважень.

1.6.7. Збірники справ

OLAF публікує збірники анонімних справ, що містять стислий опис методів, до яких вдаються шахраї, небезпек та індикаторів шахрайства (це «червоні прапорці»):

(А) перший – для випадків, що стосуються досліджень. Його було представлено департаментам Комісії та виконавчим органам.

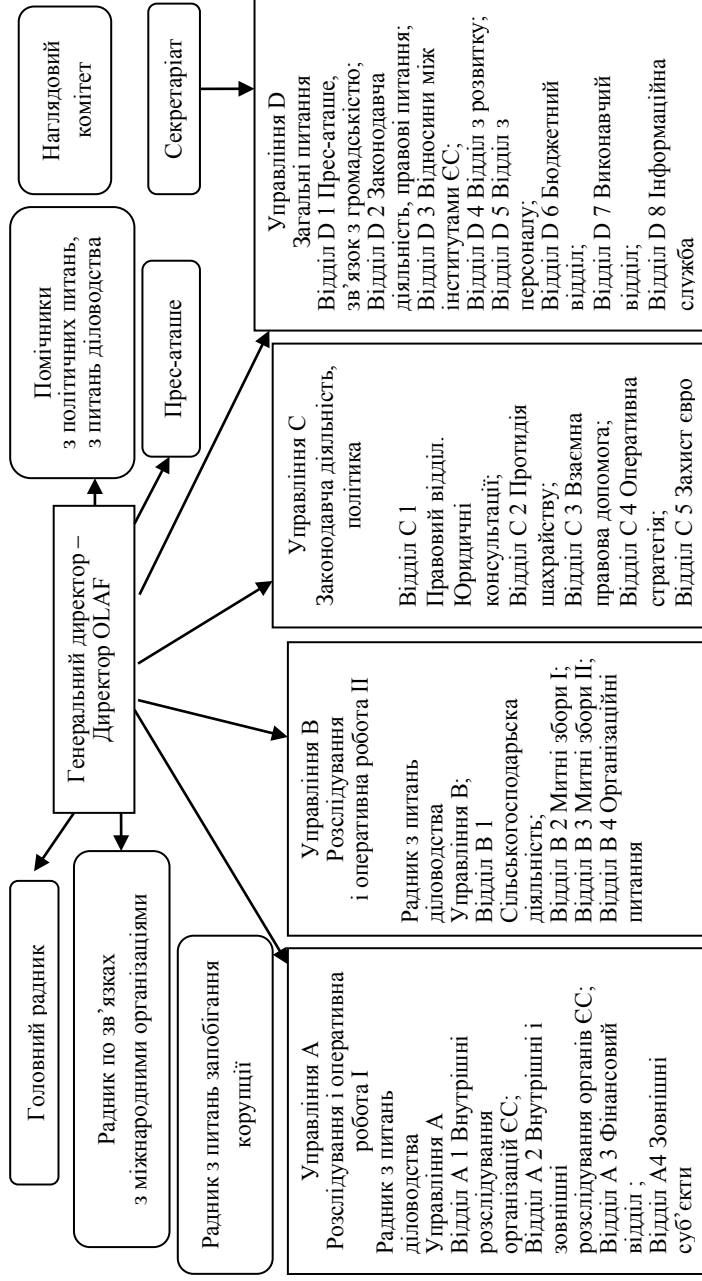
(В) другий – орієнтований на структурні фонди – став доступним для всіх департаментів Комісії та відповідних органів у країнах ЄС.

(С) третій збірник перебуває на стадії підготовки і присвячений випадкам зовнішньої допомоги.

1.6.8. Підготовка (навчання)

OLAF організовує навчання із запобігання та виявлення шахрайства для Комісії аудиторів (внутрішніх і зовнішніх), що є значним внеском у роботу семінарів, тематикою яких є боротьба з шахрайством у державах-членах ЄС. OLAF також забезпечує початкову підготовку до використання аналітичних інструментів, а для службовців та фінансових менеджерів проводить навчання за методами визначення показників ризиків.

СТРУКТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО БЮРО ПО БОРОТБІ З ШАХРАЙСТВОМ (OLAF)

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ
«Про заснування Європейського управління
по боротьбі з шахрайством (OLAF)»
від 28 квітня 1999 року
(Витяг)

Стаття 1. Створення Управління

Європейське управління по боротьбі з шахрайством (OLAF), (далі – Управління), створюється на основі цього документа. Управління замінить собою Групу координації боротьби з шахрайством, набувши її повноважень.

Стаття 2. Завдання Управління

1. Управління реалізує повноваження Комісії щодо проведення зовнішніх адміністративних розслідувань з метою посилення боротьби з шахрайством, корупцією та будь-якою іншою незаконною діяльністю, що негативно позначається на фінансових інтересах Співтовариства, а також із будь-якими іншими діями чи діяльністю операторів, які порушують положення Співтовариства.

Управління несе відповідальність за проведення внутрішніх адміністративних розслідувань, призначених для:

(А) боротьби з шахрайством, корупцією і будь-якою іншою незаконною діяльністю, що негативно впливає на фінансові інтереси Співтовариства;

(В) розслідування вагомих фактів, пов'язаних з виконанням професійної діяльності, що може становити порушення зобов'язань з боку посадових осіб і службовців громад та призвести до дисциплінарної відповідальності, а у певних випадках – до кримінального переслідування, аналогічного порушення зобов'язань з боку членів закладів та органів, керівників органів або персоналу установ і органів, які не підпорядковані дії Положень про персонал посадових осіб Європейських Співтовариств і умов найму інших службовців Співтовариств.

Управління матиме повноваження Комісії, визначені положеннями міжнародних договорів, з урахуванням викладених у ньому обмежень і умов.

Управління може доручити Комісії чи іншим установам або органам розслідування в інших галузях.

2. Управління несе відповідальність за надання підтримки Комісії під час співпраці з державами-членами в царині боротьби з шахрайством.

3. Управління несе відповідальність за розроблення концепції боротьби з шахрайством, що зазначено в п. 1.

4. Управління несе відповідальність за підготовку законодавчих та нормативних ініціатив Комісії з метою запобігання шахрайству, як це визначено в п. 1.

5. Управління несе відповідальність за будь-яку іншу оперативну діяльність Комісії щодо боротьби з шахрайством, згідно з п. 1, як-от:

(А) розвиток необхідної інфраструктури;

(В) забезпечення збору та аналізу інформації;

(С) надання технічної підтримки, зокрема в галузі підготовки кадрів, іншим установам або органам, а також компетентним національним органам.

6. Управління має підтримувати безпосередній контакт з поліцією і судовими органами.

7. Управління представляє Комісію на рівні послуг на форумах стосовно питань, висвітлених у межах цієї статті.

Стаття 3. Незалежність функцій розслідування

Управління за повної незалежності здійснює повноваження з проведення розслідування, про які йдеться в ч. 1 ст. 2. У процесі здійснення цих повноважень Генеральний директор Управління не може виконувати вказівки Комісії чи звертатися до будь-якого уряду або іншого закладу або органу.

Стаття 4. Комітет із нагляду

Комітет із нагляду має бути чітко регламентованим. Його склад і повноваження визначає законодавчий орган Співки. Цей комітет несе відповідальність за регулярний моніторинг Управлінням його слідчої функції.

Стаття 5. Генеральний директор

1. Управління очолює Генеральний директор, якого призначає Комісія після погодження з Європейським парламентом за процедурою, передбаченою п. 2. Термін повноважень Генерального директора становить п'ять років.

Готуючись до призначення нового Генерального директора, Комісія публікує заклик на подачу відповідних заяв у

Офіційному виданні Європейських Співтовариств. Таку публікацію має бути розміщено за шість місяців до завершення терміну повноважень Генерального директора на посаді. Після отримання позитивного висновку від Комітету з нагляду за процедурою відбору Комісія має надати кандидатури декількох кваліфікованих претендентів. Після консультацій з Європейським парламентом і Радою Комісія призначає Генерального директора, який несе відповідальність за проведення розслідувань.

2. Комісія як компетентний орган здійснює щодо Генерального директора певні повноваження. Будь-яке рішення про порушення дисциплінарного провадження стосовно Генерального директора за ст. 87, 88, та 90 Положень про персонал приймається мотивованим рішенням Комісії після консультацій з Комітетом з нагляду. Рішення має бути доведено до відома Європейського парламенту, Ради та Комітету з нагляду.

«_____»

РЕГЛАМЕНТ РАДИ № 1074
«Щодо розслідувань, які проводить Європейське бюро
по боротьбі з шахрайством (OLAF)»
від 25 травня 1999 року
(Витяг)

« _____ »

Стаття 2. Адміністративні розслідування

За змістом цього Положення, адміністративні розслідування становлять собою види інспекцій та заходів, які застосовують працівники Офісу в процесі виконання своїх обов'язків, відповідно до ст. 3 і 4, для розв'язання завдань, визначених ст. 1, або, за потреби, у процесі інших видів діяльності.

Ці розслідування не повинні впливати на процес розслідування держав-членів кримінальної справи.

Стаття 3. Зовнішні розслідування

Служба наділена повноваженнями покладеними на Комісію Рішенням Ради регулювання (ЄС, Євратом) № 2185/96 щодо проведення перевірок на місцях та перевірок у державах-членах, відповідно до Угоди про співробітництво в третіх країнах.

У межах слідчої функції Офіс здійснює інспектування й перевіряє дотримання ч. 1 ст. 9 (ЄС, Євратом) № 2988/95 галузевих правил, про які йшлося в ч. 2 ст. 9.

Стаття 4. Внутрішні розслідування

1. Згідно зі ст. 1, до функцій Офісу віднесено виконання адміністративних соціологічних розслідувань у межах закладів, організацій, офісів і служб.

Такі внутрішні розслідування здійснюють відповідно до вимог договорів, зокрема Протоколу про привілеї та імунітети Європейського Співтовариства за дотримання персоналом правил, умов і відповідних процедур, передбачених цим положенням, а також рішень, вироблених кожною установою. Установи консультуються між собою щодо формулювання таких рішень.

2. Умови, висвітлені в п. 1:

– Офіс має право на негайний доступ до будь-якої інформації установи, організації, офісу й агентства, а також до їхніх приміщень. Офісу має бути надано можливість оглянути рахунки закладів, організацій, офісів і агентств. Офіс має право зняти ксерокопію повного чи фрагменту будь-якого документа

або скопіювати вміст будь-яких носіїв даних, що стосується діяльності закладів, організацій, офісів і агентств та, за необхідності, охоплює такі документи або інформацію, щоб переконатися, що не існує небезпеки їх зникнення;

– Офіс може подати запит на отримання усної інформації від членів установ та організацій, менеджерів, офісів і агентств та персоналу закладів, організацій, офісів та агенцій.

Відповідно до процедур, визначених Радою регулювання (Євратом, ЄС) № 2185/96, Офіс може виконувати інспектування на місцях у приміщенні операторів, щоб отримати доступ до інформації, що стосується можливих порушень, яких могли припуститися такі оператори.

Офіс також може направити запит будь-якій особі щодо надання інформації, яка може бути корисною під час розслідування.

4. Установи, організації, офіси та агентства щоразу, коли працівники Фонду надають для розслідування свої приміщення або відповідають на їх запит, мають надавати обґрунтування.

5. Працівників установ, організацій, офісів, агентств має бути поінформовано про розслідування.

У випадках, що вимагають таємності розслідування або передбачають звернення до національного судового органу, надання такої інформації може бути відкладено.

6. Без шкоди для правил, визначених договорами, зокрема Протоколу про привілеї та імунітети Європейського Співтовариства, рішення приймається більшістю в кожній установі або в тексті повідомлення, як це передбачено в п. 1, що містить правила щодо:

(А) муніципалітету – обов'язку з боку членів, посадових осіб та інших працівників інститутів і організацій, їх керівників, посадових осіб співпрацювати в процесі надання інформації для належної координації;

(В) процедури спостереження за офісними працівниками під час проведення внутрішніх розслідувань та гарантування дотримання прав фізичних осіб шляхом проведення внутрішнього розслідування.

Стаття 5. Початок розслідування

Зовнішнє розслідування може бути відкрито за постановою Ради директорів Офісу, що діє за власною ініціативою або на запит від держави-члена.

Внутрішнє розслідування розпочинається за рішенням директора Офісу, який діє за власною ініціативою або клопотанням установи, офісу або агентства, у межах якого проводитиметься розслідування.

Стаття 6. Процедура розслідування

1. Директор Управління має організувати проведення розслідування.

2. Державні службовці повинні виконувати свої функціональні обов'язки згідно з письмовим договором та з усією відповідальністю.

3. Державні службовці повинні мати письмовий дозвіл на кожне втручання, виданий керівником, де обов'язково зазначено предмет розслідування.

4. Під час інспектування на місцях державні службовці приймають свої рішення на підставі чинних правил і практики керівних посадовців відповідних зацікавлених держав-членів, про які йдеться в п. 2 ч. 1 ст. 4.

5. Дослідження проводяться систематично впродовж періоду, що залежить від складності випадку.

6. Члени комісій мають бути компетентними та у своїй діяльності дотримуватися національних стандартів.

Стаття 7. Обов'язкове інформування Європейського бюро по боротьбі з шахрайством

1. Установи, організації, офіси й агентства мають оперативно направляти до Офісу будь-яку інформацію, що стосується можливих випадків шахрайства, пошкодження або іншої незаконної діяльності.

2. Установи, організації, офіси й агентства у межах, визначених національним законодавством, держав-членів, на прохання Офісу або за власною ініціативою мають надати будь-який документ або інформацію, що є корисною для поточного внутрішнього розслідування.

Держави-члени надають документи й інформацію, що стосується зовнішніх розслідувань на підставі відповідних положень.

3. Заклади, організації, офіси й агентства у межах національного законодавства також мають надавати будь-який документ або інформацію, що стосується боротьби з

шахрайством, корупції чи будь-якої іншої незаконної діяльності, яка зачіпає їх фінансові інтереси.

Стаття 8. Конфіденційність і захист даних

1. Інформація, отримана у будь-якій формі під час зовнішніх розслідувань, підлягає охороні відповідними положеннями.

2. Відомості щодо переадресованих або отриманих у процесі внутрішніх розслідувань даних у будь-якій іншій формі підлягають забезпеченню як професійна таємниця й на них розповсюджуються застереження щодо інституцій Європейських Співтовариств.

Така інформація не підлягає оприлюдненню, за винятком ситуацій, пов'язаних із діяльністю інституцій Європейських Співтовариств або держав-членів, до обов'язків яких належить вимога щодо обізнаності з метою запобігання шахрайству, пошкодженню або знищенню цінної інформації чи іншій незаконній діяльності.

3. Директор є відповідальним за те, щоб працівники Офісу та інші особи дотримувалися вимог національного законодавства щодо захисту персональних даних, зокрема передбачених директивою 95/46/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС від 24 жовтня 1995 року про захист осіб у зв'язку з обробкою персональних даних, та щодо вільного обміну такими даними.

4. Директор Офісу та члени Наглядової ради, згадані в ст. 11, мають гарантувати застосування цієї статті, а також ст. 194 Договору.

Стаття 9. Звіт про розслідування та вжиті на його підставі заходи

1. Після завершення розслідування, проведеного в Офісі, під керівництвом директора слід підготувати доповідь, у якій зазначити факти, фінансові витрати (за наявності) й висновки відносно розслідування, а також рекомендації щодо подальших дій.

2. Під час складання таких звітів необхідно дотримуватися процедурних вимог, визначених національним законодавством зацікавлених держав-членів. Звіти, складені за цими вимогами, слугуватимуть доказами під час адміністративного або судового розгляду, ініційованого відповідними державами-членами. Щодо них діють ті самі правила оцінки, що й до адміністративних звітів, підготовлених для адміністративних інспекторів.

3. Звіти складають стосовно зовнішніх розслідувань, а будь-яку корисну документацію необхідно направляти до компетентних органів країн-членів із дотриманням загальних вимог.

4. Звіти, оформлені в результаті проведення внутрішнього розслідування, та будь-які необхідні документи має бути направлено установі, офісу або агентству. Спостерігачі з інших держав, офісу або агентства повинні вжити необхідних заходів.

« _____ »

Стаття 12. Директор

1. Офіс очолює директор, призначений Комісією на п'ять років. Термін його каденції може бути подовжено один раз.

2. Призначаючи директора, Комісія повинна надати висновки, які мають бути опубліковані в Офіційному виданні Європейських Співтовариств й надалі направлені до Наглядової ради, а також містити список кваліфікованих претендентів на посаду. Після консультацій з Європейським парламентом та Радою Комісія призначає директора.

3. Директор повинен бути незалежним від будь-якого уряду чи установи у виконанні своїх обов'язків з відкриття й проведення зовнішніх і внутрішніх розслідувань або складанні звітів за результатами таких розслідувань. Якщо рішення Комісії викликає у директора сумніви, то він має право подати позов проти очолюваного ним закладу до суду.

Директор має регулярно повідомляти Європейський парламент, Раду, Комісію та Суд аудиторів про результати досліджень, водночас поважаючи конфіденційність цих розслідувань, законні права заінтересованих осіб та національне право, застосовані під час судового розгляду.

4. Застосовуючи будь-які дисциплінарні санкції проти директора, Комісія має консультуватися з Комітетом. Зрештою, санкції проти директора має бути визначено аргументованим рішенням Європейського парламенту й Ради.

Стаття 13. Фінансування

Асигнування для Офісу, загальну суму якого має бути зазначено під заголовком «Бюджет» у ч. (а) розділу загального бюджету Співки, яким займається Комісія, детально визначено в додатку до цієї частини.

Перелік посад подано у додатку до плану створення Комісії.

« _____ »

**МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ
ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ, ВІДМИВАННЮ КОШТІВ
І ОРГАНІЗОВАНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ**

**КОНВЕНЦІЯ РАДИ ЄВРОПИ
ПРО ВІДМИВАННЯ, ПОШУК, АРЕШТ ТА КОНФІСКАЦІЮ
ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ,
ТА ПРО ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ**

від 16 травня 2005 року

(Витяг)

**Глава І
Уживання термінів**

Стаття 1. Уживання термінів

Для цілей цієї Конвенції:

(А) «доходи» означає будь-яку економічну вигоду, одержану чи набуту, прямо чи опосередковано, від злочинів. Вона може складатися з будь-якого майна, зазначеного в пп. (b) цієї статті;

(В) «майно» включає майно будь-якого виду, незалежно від того, матеріальне воно чи виражене в правах, рухоме чи нерухоме, та правові документи або документи, які підтверджують право на таке майно або частку в ньому;

(С) «знаряддя й засоби злочину» означає будь-яке майно, яке використовується чи може використовуватися будь-яким чином, цілком або частково, для вчинення злочину чи злочинів;

(D) «конфіскація» означає покарання або захід, призначені судом після розгляду справи стосовно злочину чи злочинів, результатом якого є остаточне позбавлення майна;

(Е) «предикатний злочин» означає будь-який злочин, у результаті якого виникли доходи, що можуть стати предметом злочину, зазначеного в ст. 9 цієї Конвенції;

(F) «підрозділ фінансової розвідки» (далі – ПФР) означає центральну, національну установу, відповідальну за отримання (та запитування, коли це дозволено), аналіз та надання компетентним органам, розкриття фінансової інформації стосовно доходів, які викликають підозру, та потенційного фінансування тероризму, або необхідної згідно з національним

законодавством або правилами, з метою боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму;

Г) «заблокування», або «арешт», означає тимчасову заборону передачі, знищення, перетворення, відчуження або руху майна або тимчасове взяття під охорону або контроль майна на підставі рішення суду або іншого компетентного органу;

Н) «фінансування тероризму» означає діяння, визначені у ст. 2 згаданої вище Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму.

Глава II

Фінансування тероризму

Стаття 2. Застосування конвенції до фінансування тероризму

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вона могла застосовувати положення глав III, IV та V цієї Конвенції до фінансування тероризму.

2. Зокрема кожна Сторона забезпечує свою спроможність здійснювати пошук, відстежувати, визначати, заблоковувати, заарештовувати й конфісковувати майно, законного або незаконного походження, використане або призначене для використання будь-яким чином цілком або частково, для фінансування тероризму, або доходи, одержані в результаті цього злочину, та забезпечити із цією метою співробітництво в якомога більшому обсязі.

Глава III

Заходи, уживані на національному рівні

« _____ »

Стаття 3. Заходи з конфіскації

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вона могла конфісковувати знаряддя й засоби злочину та доходи або майно, вартість якого відповідає таким доходам, та відміте майно.

2. Оскільки п. 1 цієї статті застосовується до відмивання грошей та до всіх категорій злочинів, перелічених у додатку до Конвенції, кожна Сторона під час підписання або передачі на

зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, схвалення чи приєднання може в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи повідомити про застосування п. 1 цієї статті:

(А) тільки до злочинів, за які передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на максимальний строк, що перевищує один рік. Однак кожна Сторона може зробити до цього положення заяву стосовно конфіскації доходів від податкових злочинів лише з тією метою, щоб бути спроможною конфіскувати зазначені доходи як завдяки заходам, ужитим на національному рівні, так і через міжнародне співробітництво, на підставі національного та міжнародного законодавства про стягнення податкової заборгованості;

(В) тільки до списку конкретних злочинів.

3. Сторони можуть установити обов'язкову конфіскацію стосовно злочинів, на які поширюється режим конфіскації. Сторони можуть, зокрема, уключити до цього положення злочини з відмивання грошей, торгівлі наркотиками, торгівлі людьми та будь-який інший серйозний злочин.

4. Кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вимагати від правопорушника, стосовно серйозних злочинів або злочинів, визначених національним законодавством, докази походження підозрілих доходів або іншого майна, яке підлягає конфіскації, настільки, наскільки така вимога відповідає принципам її національного законодавства.

Стаття 4. Слідчі й тимчасові заходи

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уможливлення її спроможності швидко визначити, виявити, заблокувати або заарештувати майно, яке підлягає конфіскації відповідно до ст. 3, для того, щоб сприяти подальшому здійсненню конфіскації.

Стаття 5. Блокування, арешт і конфіскація

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб забезпечити застосування заходів з блокування, арешту й конфіскації також до:

(А) майна, в яке були перетворені або конвертовані доходи;
(В) майна, одержаного із законних джерел, якщо до нього було цілком або частково прилучено доходи, – не більш ніж в обсязі оцінної вартості таких доходів;

(С) прибутку або інших вигод, одержаних від доходів, від майна, в яке були перетворені або конвертовані доходи, одержані злочинним шляхом, або від майна, до якого прилучено доходи, одержані злочинним шляхом, – аж до оцінної вартості таких доходів, у такий самий спосіб і настільки, який і наскільки застосовується до доходів.

Стаття 6. Управління заблокованим і заарештованим майном

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення належного управління заблокованим або заарештованим майном відповідно до ст. 4 та 5 цієї Конвенції.

Стаття 7. Слідчі повноваження та методи

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уповноваження її судів або інших компетентних органів видавати розпорядження про надання банківських, фінансових або комерційних відомостей або про їх арешт з метою здійснення заходів, зазначених у ст. 3, 4 та 5. Сторона не повинна ухилятися від ужиття заходів згідно з положеннями цієї статті на підставі банківської таємниці.

2. Не обмежуючи застосування п. 1, кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уможливлення її спроможності:

(А) визначати, чи є фізична або юридична особа власником або бенефіціаром одного чи більше рахунків будь-якого виду в будь-якому банку, розташованому на її території, і, якщо це так, отримувати всі подробиці стосовно визначених рахунків;

(В) отримувати дані зазначених банківських рахунків і банківських операцій, які здійснювалися протягом зазначеного періоду через один чи більше зазначених рахунків, у тому числі дані про рахунки відправника та отримувача;

(С) протягом визначеного періоду відстежувати банківські операції, які здійснюються через один чи більше зазначених рахунків;

(D) забезпечувати повідомлення банками відповідному клієнту банку або іншим третім особам про запитування або отримання інформації відповідно до пп. (а), (b) чи (с), або про те, що зараз проводиться розслідування.

Сторони розглядають можливість поширення дії цього положення на рахунки, розміщені в небанківських фінансових установах.

3. Кожна Сторона розглядає можливість ужиття таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення її спроможності використовувати спеціальні слідчі методи, що сприяють визначенню й виявленню доходів і збиранню пов'язаних з ними доказів, таких, як спостереження, перехоплення телекомунікаційних повідомлень, доступ до комп'ютерних систем і розпорядження про надання конкретних документів.

Стаття 8. Засоби правового захисту

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення наявності в заінтересованих сторін ефективних засобів правового захисту, на які впливають заходи, передбачені положеннями ст. 3, 4 й 5 та відповідними іншими положеннями цього розділу, для дотримання їхніх прав.

Стаття 9. Злочини з відмивання грошей

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинними відповідно до її внутрішнього законодавства у випадку умисного вчинення:

(А) перетворення або передачі майна, з усвідомленням того, що таке майно є доходом, з метою приховування або маскування незаконного походження майна або з метою сприяння будь-якій особі, причетній до вчинення предикатного злочину, в уникненні правових наслідків її дій;

(В) приховування або маскування справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, стану, переміщення, прав стосовно

майна або власності на нього, з усвідомленням того, що таке майно є доходом, а також з урахуванням її конституційних принципів і основних засад її правової системи;

(С) набуття майна, володіння ним або його використання, з усвідомленням під час одержання того, що таке майно є доходом;

(D) участі у вчиненні, об'єднання або змови з метою вчинення, замаху на вчинення, пособництва, підмови, сприяння й надання порад стосовно вчинення будь-якого зі злочинів, установлених відповідно до цієї статті.

2. Для цілей виконання або застосування п. 1 цієї статті:

(A) не має значення, чи підлягав предикатний злочин кримінальній юрисдикції Сторони;

(B) може бути передбачено, що злочини, зазначені в згаданому пункті, не застосовуються до осіб, які вчинили предикатний злочин;

(C) усвідомлення, намір чи мета, необхідні як елемент складу злочину, зазначеного в згаданому пункті, можна встановлювати з об'єктивних, фактичних обставин.

3. Кожна Сторона може вживати таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинними відповідно до її внутрішнього законодавства всіх або деяких з діянь, зазначених у п. 1 цієї статті, в одному з наведених нижче випадків чи в обох, коли правопорушник:

(A) підозрював, що майно є доходом;

(B) повинен був припустити, що майно є доходом.

4. Оскільки п. 1 цієї статті застосовується до категорії предикатних злочинів, які містяться в додатку до Конвенції, кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання, передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, схвалення чи приєднання, у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи можуть повідомити, що пункт 1 цієї статті застосовується:

(A) тільки якщо за предикатний злочин передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на максимальний строк, що перевищує один рік, або для тих Сторін, у правових системах яких встановлено мінімальний строк покарання за злочини, – якщо за злочин передбачено покарання у

вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на мінімальний строк, що перевищує шість місяців;

(В) тільки до списку конкретних предикатних злочинів;

(С) до категорій серйозних злочинів відповідно до національного законодавства Сторони.

5. Кожна Сторона забезпечує відсутність визнання попереднього або одночасного засудження за предикатний злочин як передумови для засудження за відмивання грошей.

6. Кожна Сторона забезпечує можливість засудження за відмивання грошей відповідно до цієї статті, коли доведено, що майно, про яке йдеться в пп. (а) чи (b) п. 1 цієї статті, походило з предикатного злочину, без необхідності точного встановлення якого саме.

7. Кожна Сторона забезпечує охоплення предикатними злочинами для відмивання грошей діяння, що мало місце в іншій Державі, яке становить злочин у такій Державі та яке вважалося б предикатним злочином у випадку вчинення на її території. Кожна Сторона може передбачити, щоб єдиною передумовою було те, що поведінка становила б предикатний злочин, якби вона мала місце на її території.

Розділ 2. Підрозділ фінансової розвідки (ПФР) та запобіжні заходи

Стаття 12. Підрозділ фінансової розвідки (ПФР)

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для створення ПФР, визначеного в цій Конвенції.

2. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення прямого чи опосередкованого своєчасного доступу свого ПФР до фінансової, адміністративної та правоохоронної інформації, необхідної йому для належного виконання своїх функцій, у тому числі здійснення аналізу повідомлень про підозрілі операції.

Стаття 13. Заходи для запобігання відмиванню грошей

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для створення всеосяжного національного регуляторного та наглядового або

моніторингового режиму для запобігання відмиванню грошей і враховує відповідні міжнародні стандарти, зокрема рекомендації (835/001), прийняті Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

2. Беручи до уваги це, кожна Сторона вживає, зокрема, таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб:

(А) вимагати від юридичних та фізичних осіб, які беруть участь у діяльності, що, найімовірніше, може використовуватися для цілей, пов'язаних з відмиванням грошей, та настільки, наскільки це стосується такої діяльності:

- установлювати й підтверджувати особу їхніх клієнтів та, у належних випадках, їхніх фактичних власників та здійснювати постійну юридичну перевірку стану ділових відносин, ураховуючи при цьому підхід, що ґрунтується на ризиках;

- повідомляти підозри стосовно відмивання грошей за умови вжиття застережних заходів;

- уживати допоміжних заходів, таких, як зберігання даних стосовно ідентифікації клієнтів та операцій, підготовки персоналу та запровадження внутрішньої політики й процедур, та, якщо це необхідно, пристосованих до їхнього розміру та характеру бізнесу;

(В) забороняти, якщо необхідно, особам, зазначеним у пп. (а), розголошувати факт того, що передано повідомлення про підозрілу операцію або пов'язану з нею інформацію, або того, що проводиться чи може бути проведене розслідування відмивання грошей;

(С) забезпечити застосування ефективних систем моніторингу осіб, зазначених у пп. (а), і, де це необхідно, нагляду з метою забезпечення дотримання ними вимог боротьби з відмиванням грошей, у належних випадках з урахуванням можливих ризиків.

3. Для цього кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для виявлення значного фізичного транскордонного переміщення готівки та відповідних обігових кредитно-грошових документів на пред'явника.

Стаття 14. Відстрочення внутрішніх підозрілих операцій

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити ПФР або, коли це необхідно, будь-якому іншому компетентному органіві або установі вчиняти негайні дії, якщо є підозра, що операція пов'язана з відмиванням грошей, для призупинення надання або утримання від надання згоди на продовження операції, яка відбувається, з метою аналізу операції та підтвердження підозри. Кожна Сторона може обмежити застосування такого заходу випадками, в яких подано повідомлення про підозрілу операцію. Максимальний строк будь-якого призупинення надання або утримання від надання згоди на здійснення операції регулюється будь-якими відповідними положеннями національного законодавства.

« _____ »

Розділ 4. Конфіскація

Стаття 23. Зобов'язання здійснювати конфіскацію

1. Сторона, яка отримала від іншої Сторони запит про конфіскацію засобів і знарядь або доходів, розташованих на її території:

(А) виконує постанову про конфіскацію, ухвалену судом запитуючої Сторони, стосовно таких засобів і знарядь чи доходів;

(В) передає цей запит своїм компетентним органам з метою отримання постанови про конфіскацію й, у випадку отримання такої постанови, виконує її.

2. Для цілей застосування пп. (b) п. 1 цієї статті кожна Сторона, за необхідності, має право порушувати процедуру конфіскації згідно зі своїм законодавством.

3. Положення п. 1 цієї статті застосовуються також до конфіскації у вигляді вимоги сплати грошової суми, еквівалентної вартості доходів, якщо майно, стосовно якого може бути здійснена конфіскація, розташоване на території запитуваної Сторони. У таких випадках, під час здійснення конфіскації згідно з п. 1, запитувана Сторона, у разі неотримання платежу, звертає вимогу на будь-яке майно, яке може бути використано для цих цілей.

4. Якщо запит про конфіскацію стосується конкретного майна, Сторони можуть дійти згоди про те, що запитувана Сторона може здійснити конфіскацію у вигляді вимоги сплати грошової суми, еквівалентної вартості майна.

5. Сторони співробітничать в якнайширшому обсязі, можливому відповідно до їхнього внутрішнього законодавства, з тими Сторонами, які роблять запит стосовно вжиття заходів, еквівалентних конфіскації, що зумовлюють позбавлення майна, які не є кримінальними санкціями, якщо застосування таких заходів призначене судовим органом запитуючої Сторони у зв'язку зі злочином, якщо було встановлено, що майно є доходом або іншим майном у розумінні ст. 5 цієї Конвенції.

Стаття 24. Здійснення конфіскації

1. Процедури отримання постанови стосовно конфіскації та здійснення конфіскації, передбаченої ст. 23, регулюються законодавством запитуваної Сторони.

2. Запитувана Сторона зобов'язана висновками стосовно фактів, які викладено в обвинувальному вирокі чи судовому рішенні запитуючої Сторони або на яких імпліцитно ґрунтується такий обвинувальний вирок чи судове рішення.

3. Кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання можуть за допомогою заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що п. 2 цієї статті застосовується лише за умови дотримання їхніх конституційних принципів і основних засад їхніх правових систем.

4. Якщо конфіскація полягає у вимозі сплати грошової суми, компетентний орган запитуваної Сторони конвертує цю суму у валюту цієї Сторони за обмінним курсом, який діє на час прийняття рішення про здійснення конфіскації.

5. У випадках, що підпадають під дію пп. (а) п. 1 ст. 23, право приймати рішення стосовно будь-якої заяви про перегляд постанови про конфіскацію має тільки запитуюча Сторона.

« _____ »

Розділ 5. Відмова у співробітництві і його відстрочка

Стаття 28. Підстави для відмови

1. У співробітництві, передбаченому цією главою, може бути відмовлено, якщо:

(А) запитувані дії суперечили б основоположним принципам правової системи запитуваної Сторони;

(В) виконання запиту може зашкодити суверенітету, безпеці, *ordre public* або іншим суттєвим інтересам запитуваної Сторони;

(С) на думку запитуваної Сторони, важливість справи, якої стосується запит, не виправдовує здійснення запитуваних дій;

(D) злочин, якого стосується запит, є фінансовим злочином, за винятком фінансування тероризму;

(Е) злочин, якого стосується запит, є політичним злочином, за винятком фінансування тероризму;

(F) запитувана Сторона вважає, що здійснення запитуваних дій суперечитиме принципу *ne bis in idem*;

(G) злочин, якого стосується запит, не вважався б злочином за законодавством запитуваної Сторони у випадку, якби його було вчинено в рамках її юрисдикції. Проте така підстава для відмови застосовується до співробітництва, передбаченого розділом 2, лише настільки, наскільки запитувана допомога передбачає примусові дії. У випадках, коли для співробітництва, передбаченого цією главою, вимагається подвійна кримінальна відповідальність, така вимога вважається дотриманою незалежно від того, чи відносять обидві Сторони злочин до тієї самої групи злочинів чи вживають таку саму термінологію для визначення злочину, за умови, що обидві Сторони встановлюють кримінальну відповідальність за поведінку, яка вирізняє злочин.

2. У співробітництві, передбаченому розділом 2, настільки, наскільки запитувана допомога передбачає примусові дії, та передбаченому розділом 3 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо запитуваних заходів, не можна бути б ужити згідно з внутрішнім законодавством запитуваної Сторони з метою розслідування чи судового розгляду подібної справи на національному рівні.

3. У випадках, коли це вимагається законодавством запитуваної Сторони, у співробітництві, передбаченому розділом 2, настільки, наскільки запитувана допомога передбачає примусові дії, та передбаченому розділом 3 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо вжиття запитуваних заходів чи будь-яких інших заходів, що мають подібні наслідки, не було б дозволене законодавством запитуючої Сторони або, у тому, що стосується компетентних органів запитуючої Сторони, якщо запит не санкціонований ні суддею, ні одним із судових органів, у тому числі державними обвинувачами, які протидіють кримінальним злочинам.

4. У співробітництві, передбаченому розділом 4 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо:

(А) відповідно до законодавства запитуваної Сторони конфіскація не передбачається за вид злочину, якого стосується запит;

(В) без обмеження зобов'язання, передбаченого п. 3 ст. 23, співробітництво може суперечити принципам внутрішнього законодавства запитуваної Сторони стосовно обмежень конфіскації, які стосуються співвідношення між злочином і:

– економічною вигодою, яку можна було б розглядати як дохід, одержаний внаслідок учинення такого злочину;

– майном, яке можна було б розглядати як знаряддя чи засіб учинення злочину;

(С) за законодавством запитуваної Сторони рішення про конфіскацію не може більше бути ухвалено або виконано у зв'язку із закінченням строку давності;

(D) без обмеження положень п. 5 ст. 23, запит не стосується попереднього обвинувального вироку або рішення, яке має судовий характер, чи заяви в такому рішенні про те, що було вчинено один або кілька злочинів, на підставі чого постанову про конфіскацію ухвалили або добиваються її ухвалення;

(Е) рішення про конфіскацію не може бути виконано в запитуючій Стороні або все ще може бути оскаржено у звичайному порядку;

(F) запит стосується постанови про конфіскацію, яка впливає з рішення, прийнятого за відсутності особи, проти якої було ухвалено постанову, і, на думку запитуваної Сторони,

судовий розгляд, здійснений запитуючою Стороною, унаслідок якого було ухвалене таке рішення, не забезпечив дотримання мінімальних прав на захист, визнаних за кожною особою, проти якої висувається кримінальне обвинувачення.

5. Для цілей пп. (f) п. 4 цієї статті рішення не вважається прийнятим за відсутності особи, якщо воно було:

(А) затверджене або винесене після заперечень цієї особи;

(В) винесене за результатами апеляційного розгляду, за умови, що апеляція була подана відповідною особою.

6. Під час розгляду питання про дотримання мінімальних прав на захист для цілей пп. (f) п. 4 цієї статті запитувана Сторона враховує те, чи намагалася відповідна особа умисно уникнути правосуддя, або той факт, що ця особа, маючи можливість законним шляхом оскаржити рішення, прийняте за її відсутності, вирішила не робити цього. Це також стосується випадків, коли відповідна особа, одержавши належним чином виклик до суду, не з'явилася до суду й не попросила відкласти розгляд справи.

7. Сторона не повинна посилалися на банківську таємницю як підставу для відмови в будь-якому співробітництві, передбаченому цією главою. Якщо це передбачено її внутрішнім законодавством, Сторона може вимагати, щоб запит про співробітництво, який може передбачати розкриття банківської таємниці, був санкціонований або суддею, або одним із судових органів, у тому числі державними обвинувачами, які протидіють кримінальним злочинам.

8. Без впливу на підстави для відмови, передбачені в пп. (a) п. 1 цієї статті:

(А) той факт, що особа, яка перебуває під слідством або стосовно якої органи запитуючої Сторони ухвалили постанову про конфіскацію, є юридичною особою, не може використовуватися запитуваною Стороною як перешкода для здійснення будь-якого співробітництва, передбаченого цією главою;

(В) той факт, що фізична особа, стосовно якої було ухвалено постанову про конфіскацію доходів, згодом померла, або той факт, що юридичну особу, стосовно якої було ухвалено постанову про конфіскацію доходів, згодом було ліквідовано, не

може використовуватись як перешкода для надання допомоги відповідно до пп. (а) п. 1 ст. 23.

(С) той факт, що особа, яка перебуває під слідством або стосовно якої органи запитуючої Сторони ухвалили постанову про конфіскацію, згадується в запиті як особа, яка вчинила як основний злочин, так і злочин з відмивання грошей відповідно до пп. (б) п. 2 ст. 9 цієї Конвенції, не використовується запитуваною Стороною як перешкода для будь-якого співробітництва, передбаченого відповідно до цієї глави.

« _____ »

Стаття 47. Міжнародне співробітництво для відстрочення підозрілих операцій

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для надання можливості здійснення негайних дій, ініційованих ПФР на запит іноземного ПФР, з метою призупинення або ненадання згоди на продовження операції, яка відбувається, на такі періоди й на тих самих умовах, які застосовуються в її внутрішньому законодавстві стосовно відстрочення операцій.

2. Дії, зазначені в п. 1, виконуються, якщо запитуваний ПФР задовольняється обґрунтуванням, наданим запитувачим ПФР, зокрема якщо:

(А) операція стосується відмивання грошей;

(В) операцію було б призупинено або згоду на продовження операції, яка відбувається, не було б надано, якби операція була предметом внутрішньодержавного повідомлення про підозрілу операцію;

(R) йдеться про підроблення;

(S) операція стосується піратства;

(Т) йдеться про незаконні дії з інсайдерською інформацією та маніпулювання ринком.

« _____ »

**КОНВЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
ПРОТИ КОРУПЦІЇ
від 31 жовтня 2003 року
(Витяг)**

**Глава I
Загальні положення**

« _____ »

Стаття 2. Терміни

Для цілей цієї Конвенції:

(А) «державна посадова особа» означає:

– будь-яку особу, яка обіймає посаду в законодавчому, виконавчому, адміністративному або судовому органі Держави-учасниці, яку призначено чи обрано, праця якої оплачувана чи не оплачувана, незалежно від старшинства;

– будь-яку іншу особу, яка виконує будь-яку державну функцію, зокрема для державного органу або державного підприємства, або надає будь-яку державну послугу, як це визначається у внутрішньому праві Держави-учасниці і як це застосовується у відповідній галузі правового регулювання цієї Держави-учасниці;

– будь-яку іншу особу, що визначається як «державна посадова особа» у внутрішньому праві Держави-учасниці. Однак з метою вжиття деяких конкретних заходів, передбачених главою II цієї Конвенції «державна посадова особа» може означати будь-яку особу, яка виконує будь-яку державну функцію або надає будь-яку державну послугу, як це визначається у внутрішньому праві Держави-учасниці і як це застосовується у відповідній галузі правового регулювання цієї Держави-учасниці;

(В) «іноземна державна посадова особа» означає будь-яку особу, яка обіймає посаду в законодавчому, виконавчому, адміністративному або судовому органі зарубіжної країни, яку призначено чи обрано; а також будь-яку особу, яка здійснює державні функції для зарубіжної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства;

(С) «посадова особа міжнародної організації» означає співробітника міжнародної організації чи будь-яку особу, яка уповноважена такою організацією діяти від її імені;

(D) «майно» означає будь-які активи, матеріальні або нематеріальні, рухомі або нерухомі, виражені в речах або в правах, а також юридичні документи або активи, що підтверджують право власності на такі активи або інтерес у них;

(Е) «доходи від злочину» означає будь-яке майно, придбане або отримане безпосередньо чи опосередковано в результаті вчинення будь-якого злочину;

(F) «призупинення операцій (заморожування)» або «арешт» означають тимчасову заборону передачі, перетворення, відчуження або пересування майна, або тимчасовий вступ у володіння таким майном, або тимчасове здійснення контролю над ним за постановою суду чи іншого компетентного органу;

(G) «конфіскація», що включає у відповідних випадках позбавлення прав, означає остаточне позбавлення майна за постановою суду або іншого компетентного органу;

(H) «предикатний злочин» означає будь-який кримінальний злочин, у результаті якого виникли доходи, що можуть стати предметом злочину, як зазначено в ст. 23 Конвенції;

(I) «контрольована поставка» означає метод, який уможливорює вивезення з території, провезення територією або ввезення на територію однієї або кількох держав незаконних або таких, що викликають підозру, партій вантажу з відома й під наглядом їхніх компетентних органів з метою розслідування будь-якого злочину та виявлення осіб, що беруть участь у вчиненні цього злочину.

« _____ »

Глава II

Заходи щодо запобігання корупції

Стаття 14. Заходи щодо недопущення відмивання коштів

1. Кожна Держава-учасниця:

(A) установлює всеосяжний внутрішній режим регулювання й нагляду за діяльністю банків та небанківських фінансових установ, у тому числі фізичних або юридичних осіб, які надають офіційні або неофіційні послуги у зв'язку з

переказом коштів або цінностей, а також, у належних випадках, інших органів, які є особливо вразливими стосовно відмивання коштів, у межах своєї компетенції, у цілях недопущення та виявлення всіх форм відмивання коштів, причому такий режим ґрунтується в першу чергу на вимогах стосовно ідентифікації особи клієнта й, у належних випадках, власника-бенефіціара, ведення звітності й надання повідомлень про підозрілі угоди;

(В) без шкоди для ст. 46 цієї Конвенції, забезпечує здатність адміністративних, регулятивних, правоохоронних та інших органів, які ведуть боротьбу з відмиванням коштів (у тому числі і судових органів, коли це відповідає внутрішньому праву) здійснювати співробітництво й обмін інформацією на національному та міжнародних рівнях, що встановлюються її внутрішнім правом, і з цією метою розглядає питання про створення підрозділу з фінансової розвідки, який буде діяти як національний центр для збирання, аналізу та поширення інформації, що стосується можливих випадків відмивання коштів.

2. Держави-учасниці розглядають питання про застосування практично можливих заходів щодо виявлення переміщення коштів і відповідних оборотних інструментів через їхні кордони й щодо контролю за таким переміщенням за умови дотримання гарантій, спрямованих на забезпечення належного використання інформації, і не створюючи будь-яких перешкод для переміщення законного капіталу. Такі заходи можуть включати вимогу про те, щоб фізичні особи й комерційні підприємства повідомляли про транскордонні перекази значних обсягів готівкових коштів і перекази відповідних оборотних інструментів.

3. Держави-учасниці розглядають питання про застосування належних і практично можливих заходів для встановлення вимог про те, щоб фінансові установи, у тому числі установи з переказу коштів:

(А) включали до формулярів для електронного переказу коштів і пов'язаних з ними повідомлень точну й змістовну інформацію про відправника;

В) зберігали таку інформацію по всьому ланцюгу здійснення платежу; та

С) проводили поглиблену перевірку переказів коштів у випадку відсутності повної інформації про одержувача.

4. Під час установа режиму регулювання й нагляду відповідно до положень цієї статті й без шкоди для будь-якої іншої статті цієї Конвенції Державам-учасницям пропонується керуватися відповідними ініціативами регіональних, міжрегіональних та багатосторонніх організацій, спрямованими проти відмивання коштів.

5. Держави-учасниці прагнуть до розвитку й заохочення глобального, регіонального, субрегіонального та двостороннього співробітництва між судовими та правоохоронними органами, а також органами фінансового регулювання в цілях боротьби з відмиванням коштів.

Глава III

Криміналізація та правоохоронна діяльність

« _____ »

Стаття 23. Відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом

1. Кожна Держава-учасниця вживає, відповідно до основоположних принципів свого внутрішнього права, законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинами низки діянь, які вони вчинили умисно:

(А) серед цих діянь, зокрема:

– конверсія або переведення майна, якщо відомо, що таке майно є доходами від злочинів, з метою приховання або маскувannya незаконного походження цього майна або з метою надання допомоги будь-якій особі, що бере участь у вчиненні основного злочину, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння;

– приховання або маскувannya справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його приналежність, якщо відомо, що таке майно є доходами, одержаними злочинним шляхом;

(В) за умови дотримання основних принципів своєї правової системи:

– придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його отримання відомо, що таке майно одержане злочинним шляхом;

– участь, причетність або вступ у зговір з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією статтею, замах на його вчинення, а також підсобицтво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення.

2. З метою реалізації ч. 1 цієї статті:

(А) кожна Держава-учасниця докладает зусиль для реалізації ч. 1 цієї статті до найширшого кола предикатних злочинів;

(В) кожна Держава-учасниця включає до числа предикатних злочинів, як мінімум, широке коло злочинів, що визнані такими відповідно до цієї Конвенції;

(С) з метою реалізації викладеного вище п. (b) предикатні злочини включають злочини, вчинені як у межах, так і поза межами юрисдикції відповідної Держави-учасниці. Однак злочини, вчинені за межами юрисдикції будь-якої Держави-учасниці, є предикатними злочинами тільки за умови, що відповідне діяння визнається злочином відповідно до внутрішнього права держави, в якій воно вчинене, і визнавалося б злочином відповідно до внутрішнього права Держави-учасниці, в якій імплементована або застосовується ця стаття, якби воно було вчинене в ній;

(D) кожна Держава-учасниця подає Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй тексти своїх законів, які забезпечують реалізацію положень цієї статті, а також тексти будь-яких подальших змін до таких законів або їхній опис;

(Е) якщо цього потребують основоположні принципи внутрішнього законодавства Держави-учасниці, то можна передбачити, що злочини, зазначені в ч. 1 цієї статті, не стосуються осіб, які вчинили основний злочин.

« _____ »

Глава V

Заходи щодо повернення активів

« _____ »

Стаття 52. Запобігання переказам доходів, здобутих злочинним шляхом, та їх виявлення

1. Без шкоди для положень ст. 14 цієї Конвенції кожна Держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідними, відповідно до її внутрішнього права, щоб вимагати

від фінансових установ, на які поширюється її юрисдикція, перевіряти особу клієнтів, вживати обґрунтованих заходів для встановлення особи власників-бенефіціарів коштів, депонованих у великому розмірі, і вживати більш жорстких заходів контролю щодо рахунків, які намагаються відкрити або які відкриті особами, які мають або мали значні державні повноваження, членами їхніх сімей і тісно пов'язаними з ними партнерами або від імені будь-яких перерахованих вище осіб. Такі більш жорсткі заходи контролю обґрунтовано покликані виявляти підозрілі операції з метою надання інформації про них компетентним органам, і вони не повинні тлумачитись як такі, що перешкоджають або забороняють фінансовим установам вести справи з будь-яким законним клієнтом.

2. З метою сприяння здійсненню заходів, передбачених у ч. 1 цієї статті, кожна Держава-учасниця відповідно до свого внутрішнього права і, керуючись відповідними ініціативами регіональних, міжрегіональних та міжнародних організацій з протидії відмиванню коштів:

(А) надає рекомендації щодо тих категорій фізичних або юридичних осіб, щодо рахунків яких від фінансових установ, на які поширюється її юрисдикція, очікуватиметься застосування більш жорстких заходів контролю, щодо видів рахунків й операцій, яким необхідно приділяти особливу увагу, та щодо відповідних заходів щодо відкриття й обслуговування рахунків, а також ведення звітності по рахунках, яких необхідно вжити щодо таких рахунків;

(В) у відповідних випадках повідомляє фінансовим установам, на які поширюється її юрисдикція, на запит іншої Держави-учасниці або з власної ініціативи, про конкретних фізичних або юридичних осіб, щодо рахунків яких від таких установ очікуватиметься застосування більш жорстких заходів контролю, на додаток до тих осіб, яких фінансові установи можуть іншим чином встановити.

3. У контексті п. (а) ч. 2 цієї статті кожна Держава-учасниця вживає заходів для забезпечення збереження фінансовими установами протягом відповідного строку, відповідної звітності щодо рахунків і операцій, до яких причетні особи, зазначені в ч. 1 цієї статті, до якої повинна включатися, як мінімум, інформація,

що стосується особи клієнта, а також, наскільки це можливо, власника-бенефіціара.

4.3 метою запобігання переказам доходів, здобутих злочинним шляхом, визначеним таким відповідно до цієї Конвенції, та їх викриття кожна Держава-учасниця вживає відповідних і ефективних заходів для запобігання, за допомогою своїх регулятивних і наглядових органів, створенню банків, які не існують фізично і які не входять до складу будь-якої регульованої державою фінансової групи. Крім того, Держави-учасниці можуть розглядати можливість встановлення для своїх фінансових установ вимоги відмовлятися вступати в кореспондентські банківські відносини з такими установами або продовжувати такі відносини, а також утримуватись від встановлення відносин з іноземними фінансовими установами, що дозволяють використання рахунків банками, які не існують фізично або які не входять до складу будь-якої регульованої державою фінансової групи.

5. Кожна Держава-учасниця розглядає можливість створення, відповідно до свого внутрішнього права, ефективних систем, які передбачають розкриття фінансової інформації щодо відповідних державних посадових осіб, і встановлює відповідні санкції за недотримання цих вимог. Кожна Держава-учасниця також розглядає можливість вжиття таких заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити своїм компетентним органам здійснювати обмін такою інформацією з компетентними органами інших Держав-учасниць, якщо це необхідно для розслідування, заявлення прав та вжиття заходів щодо повернення доходів здобутих злочинним шляхом, визначених цією Конвенцією.

6. Кожна Держава-учасниця розглядає можливість вжиття таких заходів, які можуть бути необхідними відповідно до її внутрішнього права, щоб встановити для відповідних державних посадових осіб, які отримують вигоду або мають право підпису, або інше повноваження щодо будь-якого фінансового рахунка в будь-якій іноземній країні, вимогу повідомляти про це відповідним органам і вести належний облік щодо рахунків. Такі заходи також передбачають застосування відповідних санкцій за невиконання цих вимог.

Стаття 53. Заходи щодо безпосереднього повернення майна

Кожна Держава-учасниця, відповідно до свого внутрішнього права:

(А) вживає таких заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити іншій Державі-учасниці подавати до своїх судів цивільні позови про встановлення правової підстави або права власності на майно, придбане в результаті вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією Конвенцією;

(В) вживає таких заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити своїм судам засуджувати тих осіб, які вчинили злочини, визначені цією Конвенцією, до виплати компенсації або відшкодування збитків іншій Державі-учасниці, якій було завдано шкоди в результаті таких злочинів; та

(С) вживає таких заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити своїм судам або компетентним органам, під час винесення рішень про конфіскацію, визнавати вимоги іншої Держави-учасниці як законного власника майна, придбаного в результаті вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією Конвенцією.

«_____»

**КОНВЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
ПРОТИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ**
від 15 листопада 2000 року
(Витяг)

« _____ »

Стаття 1. Мета

Мета цієї Конвенції полягає у сприянні співробітництву в справі більш ефективного попередження транснаціональної організованої злочинності та боротьби з нею.

Стаття 2. Терміни

Для цілей цієї Конвенції:

(А) «організована злочинна група» означає структурно оформлену групу в складі трьох або більше осіб, що існує протягом визначеного періоду часу і діє узгоджено з метою здійснення одного або декількох серйозних злочинів або злочинів, визнаних такими відповідно до цієї Конвенції, для того, щоб одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду;

(В) «серйозний злочин» означає злочин, який карається позбавленням волі на максимальний строк не менше чотирьох років або більш суворою мірою покарання;

(С) «структурно оформлена група» означає групу, яка не була випадково утворена для негайного вчинення злочину і в якій не обов'язково формально визначені ролі її членів, обговорений безперервний характер членства або створена розвинута структура;

(D) «майно» означає будь-які активи, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, виражені в речах чи у правах, а також юридичні документи або акти, які підтверджують право на такі активи або інтерес у них;

(Е) «доходи від злочину» означають будь-яке майно, придбане чи отримане, прямо або посередньо, в результаті вчинення будь-якого злочину;

(F) «арешт» або «визімка» означають тимчасову заборону передачі, перетворення, відчуження або пересування майна, або тимчасовий вступ у володіння таким майном, або тимчасове здійснення контролю над ним за постановою суду або іншого компетентного органу;

(G) «конфіскація» означає остаточне позбавлення майна за постановою суду або іншого компетентного органу;

(Н) «основне правопорушення» означає будь-яке правопорушення, в результаті якого були отримані доходи, щодо яких можуть бути вчинені діяння, зазначені у ст. 6 цієї Конвенції, що утворюють склад злочину;

(І) «контрольована поставка» означає метод, при якому допускається вивезення, провезення або ввезення на територію однієї або декількох держав незаконних або таких, що викликають підозри, партій вантажу з відома та під наглядом їхніх компетентних органів з метою розслідування будь-якого злочину і виявлення осіб, які беруть участь у вчиненні цього злочину;

(J) «регіональна організація економічної інтеграції» означає організацію, створену суверенними державами будь-якого регіону, якій її держави-члени передали повноваження з питань, регульованих цією Конвенцією, і яка належним чином уповноважена відповідно до її внутрішніх процедур підписувати, ратифікувати, приймати, затверджувати цю Конвенцію або приєднуватися до неї; посилання в цій Конвенції на «Держави-учасниці» стосуються таких організацій у межах їх компетенції.

« _____ »

Стаття 6. Криміналізація відмивання доходів від злочинів

1. Кожна Держава-учасниця вживає відповідно до основних принципів свого внутрішнього законодавства таких законодавчих та інших заходів, які можуть знадобитися для того, щоб визнати в якості кримінально караних такі діяння, коли вони вчинені навмисно:

(А) і) конверсію або переказ майна, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів, з метою приховання злочинного походження цього майна або з метою надання допомоги будь-якій особі, яка бере участь у вчиненні основного правопорушення, для того, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння; ii) приховування справжнього характеру, походження, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його належність, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів;

(В) за умови дотримання основних принципів своєї правової системи: і) придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його одержання відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів; ii) участь, причетність або

вступ у змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визнаних такими відповідно до цієї статті, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення.

2. Для цілей здійснення або застосування п. 1 цієї статті:

(А) кожна Держава-учасниця прагне застосовувати п. 1 цієї статті до найширшого кола основних правопорушень;

(В) кожна Держава-учасниця включає до числа основних правопорушень усі серйозні злочини, як вони визначені у ст. 2 цієї Конвенції, та злочини, визнані такими у ст. 5, 8 і 23 цієї Конвенції. У разі, коли законодавство Держав-учасниць містить перелік конкретних основних правопорушень, до нього включається, як мінімум, всеосяжне коло злочинів, пов'язаних з діяльністю організованих злочинних груп;

(С) для цілей пп. (b) основні правопорушення включають злочини, вчинені як в межах, так і за межами юрисдикції відповідної Держави-учасниці. Проте злочини, вчинені за межами юрисдикції будь-якої Держави-учасниці, являють собою основні правопорушення тільки за умови, що відповідне діяння є кримінально караним відповідно до внутрішнього законодавства держави, в якій воно вчинене, і було б кримінально караним відповідно до внутрішнього законодавства Держави-учасниці, в якій здійснюється або застосовується ця стаття, якби воно було вчинене в ній;

(D) кожна Держава-учасниця надає Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй тексти своїх законів, що забезпечують здійснення положень цієї статті, а також тексти будь-яких наступних змін до таких законів або їхній опис;

(Е) якщо цього вимагають основні принципи внутрішнього законодавства Держави-учасниці, то можна передбачити, що злочини, зазначені в п. 1 цієї статті, не відносяться до осіб, які вчинили основне правопорушення;

(F) усвідомлення, умисел або мета як елементи складу злочину, зазначеного в п. 1 цієї статті, можуть бути встановлені з об'єктивних фактичних обставин справи.

Стаття 7. Заходи щодо боротьби з відмиванням коштів

1. Кожна Держава-учасниця:

(А) встановлює всеосяжний внутрішній режим регулювання і нагляду щодо банків і небанківських фінансових

установ, а також, у відповідних випадках, інших органів, що є особливо уразливими з погляду відмивання коштів, у межах своєї компетенції з метою недопущення і виявлення усіх форм відмивання коштів, причому такий режим ґрунтується на вимогах щодо ідентифікації особи клієнта, ведення звітності та надання інформації про підозрілі угоди;

(В) без шкоди для ст. 18 і 27 цієї Конвенції забезпечує, щоб адміністративні, регулюючі, правоохоронні й інші органи, які ведуть боротьбу з відмиванням коштів (зокрема коли це відповідає внутрішньому законодавству, і судові органи), були здатні здійснювати співробітництво й обмін інформацією на національному і міжнародному рівнях на умовах, що встановлюються її внутрішнім законодавством, і з цією метою розглядає питання про заснування підрозділу з фінансової оперативної інформації, що буде діяти як національний центр для збору, аналізу і поширення інформації, що стосується можливих випадків відмивання коштів.

2. Держави-учасниці розглядають питання про застосування практично можливих заходів щодо виявлення переміщення готівкових коштів і відповідних оборотних інструментів через їхні кордони і щодо контролю за таким переміщенням за умови дотримання гарантій, спрямованих на забезпечення належного використання інформації, і не створюючи будь-яких перешкод переміщенню законного капіталу. Такі заходи можуть включати вимогу про те, щоб фізичні особи і комерційні організації повідомляли про транскордонні переведення значних обсягів готівкових коштів і передачі відповідних оборотних інструментів.

3. При встановленні внутрішнього режиму регулювання і нагляду відповідно до положень цієї статті і без шкоди для будь-якої іншої статті цієї Конвенції Державам-учасницям пропонується керуватися відповідними ініціативами регіональних, міжрегіональних і багатосторонніх організацій, спрямованими проти відмивання коштів.

4. Держави-учасниці прагнуть до розвитку і заохочення глобального, регіонального, субрегіонального і двостороннього співробітництва між судовими і правоохоронними органами, а також органами фінансового регулювання з метою боротьби з відмиванням коштів.

« _____ »

НЕАПОЛЬСЬКА ПОЛІТИЧНА ДЕКЛАРАЦІЯ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ПРОТИ ОРГАНІЗОВАНОЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

від 23 грудня 1994 року

(Витяг)

ГЛОБАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ПРОТИ ОРГАНІЗОВАНОЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Г. Попередження і боротьба з відмиванням грошей і використанням злочинних прибутків

35. Державам слід забезпечити, щоб боротьба з організованою транснаціональною злочинністю велася на основі стратегій, спрямованих на підрив економічної могутності злочинних організацій, що потребує вжиття належних кримінально-правових заходів, зокрема, введення відповідних санкцій та процедур винесення вироків, і створення адекватних регламентаційних механізмів.

36. Державам слід розглянути питання про необхідність введення кримінального покарання за відмивання прибутків від злочинної діяльності, з тим щоб перешкодити накопиченню організованими злочинними угрупованнями великих активів і їх прагненню відмивати прибутки, і інвестувати їх у легальну комерційну діяльність.

37. Державам слід розглянути питання про вжиття превентивних заходів, які дозволятимуть чітко фіксувати фінансове положення власників компаній і отримувати точну інформацію про придбання і передачу власності, забезпечувати дотримання суворих етичних норм у діяльності державної адміністрації, підприємницького сектора, фінансових установ і відповідних фінансових кіл, а також сприяти співробітництву між органами, які відповідають за регулювання діяльності фінансового і економічного секторів, і органами, які забезпечують дотримання кримінального законодавства.

38. Державам слід розглянути питання про вжиття законодавчих заходів, які передбачали б конфіскацію або арешт

незаконних прибутків, розподіл вилучених прибутків з урахуванням потреб, а також про застосування таких тимчасових механізмів, як заморожування і арешт активів, при належній повазі інтересів сумлінних третіх сторін. Державам, якщо це відповідає основним принципам їх правових систем, слід також розглянути можливість часткового розподілу вилучених активів і – при відповідних умовах і завжди на основі судових або інших юридичних процедур – конфіскації або арешту грошових сум, які перевищують кошти, отримані у зв'язку з даним злочином, за яким було винесено судове рішення.

39. Державам слід розглянути питання про прийняття законодавчих і регламентаційних заходів, які дозволяють обмежити фінансову таємницю, з тим щоб сприяти ефективній боротьбі з відмиванням грошей і розвитку міжнародного співробітництва. Такі заходи повинні також передбачати обов'язкове застосування правила «знай свого клієнта», а також виявлення і надання інформації про підозрілі фінансові угоди, забезпечуючи при цьому повне звільнення представників фінансових установ від будь-якої відповідальності за сумлінне надання інформації про такі угоди, за винятком грубої недбалості. Крім того, державам слід приділяти першочергову увагу заходам, спрямованим на те, щоб перешкоджати перенесенню операцій з відмивання грошей із суворо контрольованих банків у неконтрольовані комерційні і професіональні організації, які надають фінансові послуги. З цією метою державам слід забезпечувати проведення теоретичних і прикладних досліджень з виявлення тих комерційних організацій, які можуть бути використані для відмивання грошей, і для визначення доцільності розповсюдження вимог про надання інформації та інших вимог на інші можливі сфери економічної діяльності, крім того, діяльності банківських і фінансових установ.

40. Організації Об'єднаних Націй та іншим глобальним та регіональним міжнародним організаціям і механізмам, у тому числі Цільовій групі з фінансових заходів, Міжнародній організації кримінальної поліції, Міжамериканській комісії з

боротьби зі зловживаннями наркотичними засобами (КІКАД), Організації американських держав, Раді Європи, Європейському союзу, Раді міністрів внутрішніх справ арабських держав та Секретаріату Співдружності націй, які відіграють активну роль у боротьбі з відмиванням грошей, слід об'єднати свої зусилля з метою зміцнення загальних стратегій регламентаційних і правоохоронних стратегій у цій галузі.

41. Організації Об'єднаних Націй слід надавати допомогу державам в оцінці потреб, розробці договорів і розвитку інфраструктури та людських ресурсів у галузі кримінального правосуддя шляхом надання технічної допомоги окремим країнам на їх прохання, спираючись на досвід і сприяння всіх своїх інститутів та інших відповідних органів, включаючи Міжнародну науково-професійну консультативну раду програми Організації Об'єднаних Націй у галузі попередження злочинності і кримінального правосуддя, яка організувала проведення Міжнародної конференції з відвернення відмивання грошей і використання прибутків від злочинної діяльності і боротьби з ними: глобальний підхід.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
ПРО БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ І ХАБАРНИЦТВОМ
У МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЯХ
від 16 грудня 1996 року
(Витяг)**

« »

Держави-члени, індивідуально і через міжнародні регіональні організації, вживаючи заходів з урахуванням конституції і основних правових принципів кожної держави та відповідних національних законів, зобов'язуються:

1. Вживати ефективних та конкретних заходів боротьби з усіма формами корупції, хабарництва і пов'язаними з ними протиправними діями у міжнародних комерційних операціях, зокрема, забезпечувати ефективне застосування чинних законів, які забороняють хабарі у міжнародних комерційних операціях, сприяти прийняттю законів з цією метою там, де їх не існує, і закликати приватні і державні корпорації, що знаходяться під їх юрисдикцією, у тому числі і транснаціональні корпорації, які займаються міжнародними комерційними операціями, і окремих осіб, які займаються такими операціями, сприяти досягненню цілей цієї Декларації;

2. Встановити на ефективній і погоджувальній основі кримінальну відповідальність за дачу хабарів іноземним державним посадовим особам, при цьому ніяким чином не виключаючи, не утруднюючи і не затримуючи прийняття заходів за провадження цієї Декларації на міжнародному, регіональному або національному рівні;

3. Хабарництво може включати, зокрема, такі елементи:

(А) пропозицію, обіцянку або передачу будь-яких виплат, подарунків або інших благ, прямо або побічно, будь-якою приватною або державною корпорацією, в тому числі транснаціональною корпорацією, окремою особою якої-небудь держави будь-якій державній посадовій особі або обраному представникові іншої країни як неправомірної винагороди за виконання або утримання від виконання цієї посадовою особою або представником своїх обов'язків у зв'язку з тією чи іншою міжнародною комерційною операцією;

(В) вимога, прийняття або отримання, прямо або опосередковано, будь-якою посадовою особою або обраним представником будь-якої держави виплат, подарунків або інших благ у будь-якій приватної або державної корпорації, в тому числі транснаціональної корпорації, або окремої особи з іншої країни як неправомірної винагороди за виконання або утримання від виконання цієї посадовою особою або представником своїх обов'язків у зв'язку з тією чи іншою міжнародною комерційною операцією;

4. Не допускати у країнах, які ще не зробили цього, можливість відрахування з обкладених податком сум хабарів, виплачених будь-якою приватною або державною корпорацією або окремою особою будь-якої держави-члена будь-якій державній посадовій особі або обраному представнику іншої країни, і з цією метою розглянути відповідні можливості для досягнення цієї мети;

5. Розробити або застосовувати стандарти і методи обліку, які підвищують транспарентність міжнародних комерційних операцій і спонукають приватні корпорації, у тому числі транснаціональні корпорації, які займаються міжнародними комерційними операціями, і окремих осіб, що займаються такими операціями, не допускати корупцію, хабарництво і пов'язані з ними протиправні дії та вести боротьбу з ними;

6. Розробляти або заохочувати розробку, у відповідних випадках, кодексів поведінки у галузі підприємницької діяльності, стандартів і оптимальної практики, які забороняють корупцію, хабарництво і пов'язані з ними протиправні дії при здійсненні міжнародних комерційних операцій;

7. Вивчати можливість визнання незаконного збагачення державних посадових осіб або обраних представників злочином;

8. Співпрацювати і надавати одна одній максимально можливе сприяння щодо кримінальних розслідувань та інших судових розглядів, порушених у зв'язку з корупцією та хабарництвом у міжнародних комерційних операціях. Взаємна допомога включає, наскільки це дозволяють національні закони відповідних країн, або відповідно до двосторонніх договорів та інших застосовуваних домовленостей відповідних країн і з

урахуванням необхідності збереження у належних випадках конфіденційності:

(А) надання документів та інформації, допитування та вручення документів, які стосуються кримінальних розслідувань та інших розглядів;

(В) оповіщення про початок і результати будь-яких кримінальних розглядів, що стосуються хабарництва у міжнародних комерційних операціях, інших держав, які можуть мати юрисдикцію щодо того ж злочину;

(С) процедури видачі, коли і де це доречно;

9. Вживати необхідних дій щодо зміцнення співробітництва з метою сприяння полегшенню доступу до документів та відомостей про операції і особистості тих, хто займається хабарництвом при здійсненні міжнародних комерційних операцій;

10. Забезпечити, щоб положення про нерозголошення банківської таємниці не перешкоджали кримінальним розслідуванням або іншим судовим розглядам щодо корупції, хабарництва і пов'язаної з цим незаконної практики у рамках міжнародних комерційних операцій і щоб всебічне співробітництво надавалося урядам, які намагаються отримати інформацію про такі операції;

11. Заходи щодо здійснення цієї Декларації вживаються при повній повазі національного суверенітету і територіальної юрисдикції держав-членів, а також прав та обов'язків держав-членів за чинними договорами і міжнародним правом, і узгоджуються з правами людини та основними свободами.

« _____ »

ПРАВОВІ АКТИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
У СФЕРІ РОЗШУКУ ТА КОНФІСКАЦІЇ МАЙНА

СПІЛЬНІ ДІЇ

**«Про відмивання коштів, ідентифікацію,
відстеження, замороження, арешт і конфіскацію
знарядь злочинів та доходів від них»
від 3 грудня 1998 року**

Стаття 2

1. У межах функціонування Європейської судової мережі кожна держава-член має підготувати посібник, який надаватиме інформацію, де саме можна отримати консультацію відносно допомоги в ідентифікації, відстеженні, замороженні або арешті та конфіскації засобів і доходів від злочину. Посібник також має містити перелік усіх важливих обмежень щодо такої допомоги та інформації, яку має надати країна, що робить запит.

2. Посібники, про які йдеться в ч. 1, необхідно направити до Генерального Секретаріату Ради ЄС, який має перекласти їх офіційними мовами інституцій Європейського Співтовариства. Генеральний Секретаріат зобов'язаний розповсюдити посібники серед держав-членів, у Європейській судовій мережі та Європолі.

3. Кожна держава-член має гарантувати, що цей посібник підлягає постійному оновленню, а всі зміни надходять до Генерального Секретаріату Ради для перекладу та розповсюдження відповідно до ч. 2.

Стаття 3

Держави-члени надають такий самий пріоритет усім запитам від інших держав-членів, які стосуються ідентифікації, відстеження, замороження або арешту й конфіскації доходів, нарівні із заходами, пов'язаними з внутрішніми процесами.

Стаття 4

1. Держави-члени мають заохочувати безпосередні контакти слідчих, слідчих суддів та прокурорів держав-членів, які належним чином реалізують доступні угоди про співпрацю, забезпечуючи обов'язковість виконання запитів про допомогу через офіційні канали.

2. Якщо неможливо виконати запит про допомогу в спосіб, очікуваний державою-запитувачем, то держава, що отримала запит, має задовольнити його альтернативним шляхом після відповідних консультацій з державою, яка зробила запит, повністю дотримуючись національного законодавства та міжнародних зобов'язань.

3. Держави-члени мають подавати запити про допомогу так швидко, наскільки це можливо з урахуванням виду допомоги, яка потребується. Якщо запити позначені як «невідкладні» або містять певну кінцеву дату, то необхідно пояснювати причини невідкладності й визначення конкретної кінцевої дати.

Стаття 5

1. Держави-члени, якщо це не суперечить їхньому праву, мають вживати необхідних заходів для мінімізації ризику розокремлення майна. Такі заходи мають передбачати необхідність забезпечення того, що майно, яке є предметом запиту від іншої держави-члена, може бути швидко заморожене або заарештоване таким чином, щоб пізніший запит про конфіскацію не втратив доцільності.

2. Якщо для виконання запиту про правову допомогу на території держави-члена виникає потреба дослідити відомості на іншій території цієї держави-члена, держава має (якщо це не суперечить її праву) вжити всіх можливих заходів для того, щоб надати таку допомогу без підготування запиту.

3. Якщо виконання запиту потребує дослідити інші відомості з суміжних питань, держава-запитувач надсилає додатковий лист із запитом. Держава-отримувач запиту має (якщо це не суперечить її праву) вжити всіх можливих заходів, щоб пришвидшити виконання такого додаткового запиту.

Стаття 6

1. Держави-члени мають забезпечити ознайомлення представників їх судових органів зі здобутками міжнародної співпраці в ідентифікації, відстеженні, замороженні або арешті та конфіскації засобів і доходів від злочину.

2. Держави-члени мають забезпечити запровадження належних навчальних програм, що відображають передову практику всіх слідчих, слідчих суддів, прокурорів та інших посадових осіб, діяльність яких пов'язана з міжнародною співпрацею в ідентифікації, відстеженні, замороженні або арешту та конфіскації майна.

3. Головуючий і зацікавлені держави-члени, належним чином співпрацюючи з Європейською судовою мережею, мають, за потреби, організовувати семінари для посадових осіб держав-членів й інших практиків з метою сприяння та розвитку передової практики.

« _____ »

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ № 512
«Щодо протидії відмиванню коштів, ідентифікації,
відстеження, заморожування, арешту й конфіскації засобів
і доходів, одержаних злочинним шляхом»

від 26 червня 2001 року

(Витяг)

« _____ »

Стаття 2. Покарання (санкції)

Кожна держава-член має вживати необхідних заходів відповідно до своєї системи покарань, гарантуючи, що злочини, зазначені в п. (а) і (б) ч. 1 ст. 6 Конвенції 1990 року, які впливають із п. (б) ст. 1 цього Рамкового рішення, караються позбавленням волі максимальним терміном, не меншим за чотири роки.

Стаття 3. Конфіскація цінностей

Кожна держава-член уживатиме необхідних заходів для забезпечення того, щоб її закони та процедури щодо конфіскації доходів, здобутих злочинним шляхом, також дозволяли (хоча б у тих випадках, коли їх не може бути конфісковано) конфіскацію майна, рівноцінного вартістю доходам, як у національних судах, так і за проханням іншої держави-члена, аж до вимоги щодо приведення у виконання іноземної конфіскації. Проте держави-члени можуть виключити можливість конфіскації майна, вартість дорівнює доходам, здобутим злочинним шляхом, у тих випадках, коли цінність майна не перевищуватиме 4000 євро.

Слова «майно», «доходи» і «конфіскація» матимуть таке саме значення, як і в ст. 1 Конвенції 1990 року.

**Стаття 4. Процедура розгляду заяв про надання
взаємної допомоги**

Держави-члени мають уживати необхідних заходів для забезпечення того, щоб опрацювання усіх запитів від інших держав-членів щодо ідентифікації, відстеження, заморожування або арешту та конфіскації активів відбувалося з наданням такого самого пріоритету, що й тим самим заходом у державних процесах.

« _____ »

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2003/577
«Про застосування ордерів на арешт власності
чи доказів на території Європейського Союзу»
від 22 липня 2003 року

(Витяг)
« _____ »

Стаття 2. Визначення

У цьому Рамковому рішенні було використано такі визначення:

(А) «держава-заявник» – держава-член ЄС, судовий орган якої, уповноважений за чинним національним законодавством, видав чи надав дозвіл на видання ордера на арешт у межах кримінального провадження;

(В) «держава-виконавець» – держава-член ЄС, на території якої перебуває власність чи доказ;

(С) «ордер на арешт» – остаточне покарання чи захід, призначений судовим органом у межах розгляду кримінального порушення (порушень) результатом застосування якого є арешт власності, яка може підлягати конфіскації, чи доказів;

(Д) «власність» – це власність будь-якого виду, матеріальна чи нематеріальна, рухома або нерухома, а також юридичні документи та засоби, що засвідчують право власності чи інтерес по відношенню до цієї власності, яка, згідно з винесеним судовим органом держави-заявника рішенням, є:

– доходом, отриманим унаслідок учинення правопорушення, відповідно до ст. 3, або ресурсом, еквівалентним повній або частковій вартості такого доходу;

– засобом учинення такого правопорушення;

(Ф) «докази» – об'єкти, документи чи дані, які може бути використано як докази під час здійснення кримінального провадження щодо правопорушення, визначеного ст. 3.

Стаття 3. Правопорушення

1. Це Рамкове рішення застосовується до ордерів на арешт, виданих з метою:

(А) забезпечення цілісності й недоторканності доказів;

(В) подальшої конфіскації власності.

2. Наступні правопорушення, визначені чинним національним законодавством держави-заявника, які, відповідно, караються позбавленням волі на максимальний строк тривалістю, щонайменше, три роки, не потребуватимуть підтвердження подвійної кримінальності. Це:

- приналежність до злочинного угруповання;
- тероризм;
- торгівля людьми;
- сексуальна експлуатація дітей і розповсюдження дитячої порнографії;
- незаконна торгівля наркотичними та психотропними речовинами;
- незаконна торгівля зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами;
- корупція;
- шахрайство (включно з фінансовим шахрайством, що порушує чи загрожує фінансовим інтересам Європейських Співтовариств, згідно з визначенням Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 26 липня 1995 року);
- відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом;
- підроблення грошових знаків, включаючи євро;
- кіберзлочинність;
- екологічні злочини, включаючи незаконну торгівлю рідкісними видами тварин і рослин;
- організація незаконного перетину кордонів і проживання;
- убивство, тяжкі тілесні ушкодження;
- незаконна торгівля людськими органами й тканинами людини;
- викрадення особи, незаконне обмеження її волі чи утримання як заручника;
- расизм і ксенофобія;
- групове чи збройне пограбування;
- незаконна торгівля культурно-мистецькими об'єктами, включаючи предмети антикваріату й твори мистецтва;
- незаконні операції із залученням підставних осіб;
- рекет, шантаж і здирництво;

- підроблення та розповсюдження піратської продукції;
- підроблення адміністративної документації та незаконне передавання;
- підроблення платіжних засобів;
- незаконний продаж і розповсюдження гормональних препаратів та інших речовин для прискорення зростання й розвитку;
- незаконний продаж радіоактивних речовин чи ядерного палива;
- незаконний продаж викрадених транспортних засобів;
- зґвалтування;
- підпал;
- правопорушення, що належать до юрисдикції Міжнародного кримінального суду;
- захоплення повітряного та морського транспорту;
- саботаж.

3. Рада ЄС має право в будь-який час прийняти рішення, ухваливши його одноголосно після проведення необхідних консультацій з Європейським парламентом за процедурою, визначеною ч. 1 ст. 39 Договору про Європейський Союз, щодо внесення інших категорій правопорушень до списку в параграфі 2. Рада ЄС після перегляду звіту, поданого Комісією на підставі ст. 14, ухвалить остаточне рішення щодо внесення доповнень чи змін до цього списку.

4. У межах призначення покарання за правопорушення, не внесені до списку в параграфі 2, держава-виконавець може визнати і застосувати ордер на арешт, виданий з метою, зазначеною в п. (а) параграфа 1, за умови, що дії були визнані злочинними згідно з чинним національним законодавством держави-виконавця, безвідносно щодо елементів складу цього злочину чи його характеристик відповідно до чинного національного законодавства держави-заявника.

У межах призначення покарання за правопорушення, не внесені до списку в параграфі 2, держава-виконавець може визнати і застосувати ордер на арешт, виданий з метою, зазначеною в п. (б) параграфа 1, за умови, що дії було визнано злочинними на підставі чинного національного законодавства

держави-виконавця, безвідносно до елементів складу цього злочину чи його характеристик відповідно до чинного національного законодавства держави-заявника.

Розділ II

Процедура застосування ордерів на арешт

Стаття 4. Передання ордерів на арешт

1. Ордер на арешт (за визначенням, поданим у цьому Рамковому рішенні) разом із письмовим підтвердженням (ст. 9) буде передано судовим органом, який безпосередньо видав цей ордер, компетентному судовому органу для застосування будь-яким доступним для надання письмового підтвердження способом і за умови надання державі-заявнику можливості для перевірки автентичності.

2. Сполучене Королівство та Ірландія, відповідно, мають право до дати, зазначеної в ч. 1 ст. 14, зробити офіційну заяву про те, що ордер на арешт разом із письмовим підтвердженням має бути надіслано через центральні органи або органи, зазначені в цій заяві. Такого роду заяву може бути змінено чи доповнено оформленням нової заяви, а також відкликано в будь-який час. Будь-яка заява, оформлена чи відкликана, зберігатиметься в Генеральному Секретаріаті Ради після направлення відповідного повідомлення Комісії. Ці держави-члени ЄС мають право в будь-який час, оформивши нову заяву, обмежити дію попередньої на виконання параграфа 1. Цю процедуру буде реалізовано, коли щодо цих держав набудуть чинності положення про взаємну допомогу Конвенції з імплементації Шенгенської угоди.

3. Якщо компетентний судовий орган, уповноважений на застосування ордера, не визначено, то судовий орган держави-заявника зобов'язується виконати всі необхідні процедури, аж до залучення контактних пунктів Європейської судової мережі, для отримання інформації від держави-виконавця.

4. Якщо судовий орган держави-виконавця, що отримує ордер на арешт, не встановив відповідну юрисдикцію для його визнання та вжиття необхідних заходів щодо застосування, він зобов'язується *ex officio* передати ордер на арешт

компетентному судовому органу для його застосування і поінформувати про це компетентний судовий орган держави-заявника, яка його видала.

« _____ »

Стаття 6. Термін арешту

1. Власність перебуває під арештом на території держави-виконавця до того моменту, поки ця держава не надасть конкретної відповіді на будь-який запит, поданий згідно з п. (а) чи (б) ч. 1 ст. 10.

2. Однак після проведення консультацій з державою-заявником держава-виконавець має право, відповідно до чинного національного законодавства та усталених процедур, визначити відповідні умови, з огляду на обставини справи, щоб обмежити термін перебування власності під арештом. Якщо цими умовами передбачено відмінити захід, то держава-виконавець має повідомити державу-заявника з наданням останній можливості прокоментувати ухвалені рішення.

3. Судові органи держави-заявника зобов'язуються негайно повідомити судові органи держави-виконавця про припинення застосування ордеру на арешт. За цих умов держава-виконавець є відповідальною за якнайшвидше відмінення визначеного заходу.

« _____ »

Стаття 8. Підстави для відкладення застосування ордеру

1. Компетентний судовий орган держави-виконавця має право відкласти застосування ордеру на арешт, який було передано за положеннями ст. 4, якщо:

(А) застосування цього ордеру може зашкодити проведенню актуального кримінального розслідування – до моменту визнання його застосування доцільним;

(В) власність чи докази вже є об'єктом виданого раніше ордеру на арешт у межах кримінального провадження – до його завершення новий ордер на арешт не застосовується;

(С) у разі застосування ордеру на арешт власності в межах кримінального провадження з можливістю подальшої конфіскації – ця власність вже є об'єктом виданого раніше ордеру

на арешт у межах іншого кримінального провадження на території держави-виконавця, а отже до його завершення новий ордер на арешт не застосовується. Однак цей пункт є актуальним лише тоді (згідно з чинним національним законодавством), коли цей ордер визнано таким, що превалює відносно будь-яких національних ордерів на арешт, виданих у той самий час у межах інших кримінальних проваджень.

2. Звіт про відкладення застосування ордера на арешт разом з підставами для відкладення і, за можливості, очікуваною тривалістю відкладення має бути невідкладно надісланий у будь-який доступний для надання письмового підтвердження спосіб.

3. Як тільки підстава для відкладення зникає, компетентний судовий орган держави-виконавця зобов'язується негайно вжити всіх необхідних заходів для застосування ордера на арешт та інформування про це компетентного органа держави-заявника в будь-який доступний для надання письмового підтвердження спосіб.

4. Компетентний судовий орган держави-виконавця зобов'язаний поінформувати компетентний судовий орган держави-заявника про застосування інших обмежувальних заходів стосовно власності, що є об'єктом ордера.

« _____ »

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄВРОПИ № 212
«Про конфіскацію прибутків, отриманих
злочинним шляхом, знарядь злочину та майна»
від 24 лютого 2005 року
(Витяг)

Стаття 1. Визначення

У межах цього Рамкового рішення було вжито такі визначення:

– «прибутки» – будь-яка економічна вигода від кримінальних злочинів. Вони можуть стосуватися будь-якої форми власності, що зазначено в наступному абзаці;

– «власність» – будь-яке майно, матеріальне чи нематеріальне, рухоме або нерухоме, а також юридичні документи або документи, що підтверджують право власності чи зацікавленість такою власністю;

– «засоби скоєння злочину» – будь-яке майно, що використовується або призначене для використання в будь-який спосіб, повністю або частково, для вчинення кримінального злочину або злочинів;

– «конфіскація» – покарання чи вирок, винесений судом після розгляду кримінальної справи або справ щодо остаточного позбавлення майна;

– «юридична особа» – будь-яка особа, що має такий статус відповідно до чинного в країні законодавства, за винятком держав, інших органів державної влади, які здійснюють свої прямі обов'язки, громадських міжнародних організацій.

Стаття 2. Конфіскація

1. Кожна держава-член має вжити необхідних заходів для конфіскації (повної або часткової) засобів учинення злочинів і прибутків, отриманих від кримінальних злочинів, які караються позбавленням волі на строк більше одного року, або майна, вартість якого є відповідною вартості таких доходів.

2. Щодо податкових правопорушень держави-члени можуть використовувати процедури, відмінні від кримінально-процесуальних, з метою позбавлення злочинця прибутків, отриманих учиненням злочину:

Стаття 3. Розширені повноваження конфіскації

1. Кожна держава-член має, щонайменше, вжити необхідних заходів для того, щоб за обставин, зазначених у п. 2, повністю або частково вилучати майно, що належить особі, визнаній винною в скоєнні злочину,

(А) в складі злочинної організації, як це визначено в Рішенні про спільні дії 98/733/ПВД від 21 грудня 1998 року про визначення як кримінального злочину участі в злочинній організації в державах-членах ЄС, якщо злочин зафіксовано у:

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2000/38/ПВД від 29 травня 2000 року про посилення захисту шляхом застосування кримінальних покарань та інших санкцій за підроблення, з огляду на впровадження євро,

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2001/500/ПВД від 26 червня 2001 року про відмивання коштів, виявлення, відстеження, заморожування, арешт і конфіскацію прибутків, отриманих злочинним шляхом,

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2002/629/ПВД від 19 липня 2002 року про боротьбу з торгівлею людьми,

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2002/946/ПВД від 28 листопада 2002 року про підвищення стандартів кримінальної відповідальності з метою покарання за сприяння незаконному в'їзду, транзиту і перебуванню,

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2004/68/ПВД від 22 грудня 2003 року про боротьбу з сексуальною експлуатацією дітей та дитячою порнографією,

– Рамковому рішенні Ради ЄС 2004/757/ПВД від 25 жовтня 2004 року про встановлення мінімальних покарань у сфері незаконного обігу наркотичних речовин;

(В) зазначеному в Рамковому рішенні Ради ЄС 2002/475/ПВД від 13 червня 2002 року про боротьбу з тероризмом,

за умови, що злочин, відповідно до рамкових рішень, стосується:

– злочинів, відмінних від відмивання грошей, які караються ув'язненням від 5 до 10 років,

– злочинів, пов'язаних із відмиванням коштів, які караються ув'язненням від 5 до 10 років,

а також коли природа злочину передбачає отримання фінансової вигоди.

2. Кожна держава-член на підставі цієї статті повинна вжити необхідних заходів для забезпечення можливості конфіскації за дотримання таких мінімальних умов, коли:

(А) національний суд, апелюючи до наявності конкретних фактів, повністю переконаний, що майно, яке є предметом судового розгляду, було отримано в результаті злочинної діяльності засудженого за період, що передував засудженню за вчинення злочину, зазначеного в п. 1, яке суд вважає переконливим в обставинах конкретної справи тощо;

(В) національний суд, з огляду на наявність конкретних фактів, повністю переконаний, що майно, яке є предметом судового розгляду, було отримано в результаті аналогічної злочинної діяльності засудженого за період, що передував засудженню за вчинення злочину, зазначеного в п. 1, яке суд вважає переконливим в обставинах конкретної справи тощо;

(С) встановлено, що вартість майна є невідповідною законному прибутку засудженого і національний суд на підставі конкретних фактів повністю переконаний, що це майно було отримано внаслідок злочинної діяльності цього засудженого.

3. Кожна держава-член також може розглянути питання про вжиття необхідних заходів щодо конфіскації на умовах, викладених у п. 1 і 2, повністю або частково майна, набутого найближчими родичами звинуваченої особи і майна, переданого юридичній особі, на яку звинувачена особа, діючи самостійно або разом із найближчим оточенням, має вагомий вплив. Ті самі регулятори має бути застосовано, якщо звинувачена особа отримує левову частку доходу юридичної особи.

4. Держави-члени можуть використовувати процедури, відмінні від кримінально-процесуальних, з метою позбавлення злочинця майна, що є предметом судового розгляду.

Стаття 4. Засоби правового захисту

Кожна держава-член повинна вжити необхідних заходів для забезпечення того, щоб зацікавлені сторони, інтереси яких зазнали шкоди від дій, передбачених ст. 2 і 3, мали дієвий правовий захист з метою дотримання їхніх прав.

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС 2006/783
«Про застосування принципу взаємного
визнання ордерів на конфіскацію»
від 6 жовтня 2006 року
(Витяг)

« _____ »

Стаття 2. Визначення

У цьому Рамковому рішенні, було вжито такі визначення:

(А) «держава-заявник» – це держава-член ЄС, судовий орган якої видав ордер на конфіскацію в межах кримінального провадження;

(В) «держава-виконавець» – держава-член ЄС, якій було передано ордер на конфіскацію з метою застосування на її території;

(С) «ордер на конфіскацію» – остаточне покарання чи захід, призначений судовим органом у межах розгляду кримінального порушення чи порушень, результатом застосування якого є повне вилучення власності;

(D) «власність» – це власність будь-якого виду (матеріальна чи нематеріальна, рухома чи нерухома), а також правові документи та засоби, що засвідчують право власності чи інтерес щодо цієї власності, яка, згідно з винесеним судовим органом держави-заявника рішенням:

– є доходом, отриманим унаслідок учинення правопорушення

або

– є ресурсом, еквівалентним повній або частковій вартості такого доходу,

або

– є засобом учинення такого правопорушення,

або

– підлягає конфіскації, що є наслідком застосування на території держави-заявника будь-яких розширених повноважень зі здійснення процедури конфіскації, визначеної ч. 1 і 2 ст. 3 Рамкового рішення 2005/212/ІНА,

або

– підлягає конфіскації на підставі будь-яких інших положень про застосування розширених повноважень щодо

здійснення процедури конфіскації за чинним законодавством держави-заявника;

(Е) «доходи» – це будь-яка фінансова вигода, отримана внаслідок учинення кримінальних правопорушень, що передбачає різні види власності;

(Ф) «засоби» – будь-який вид власності, що було використано чи заплановано до використання в будь-який спосіб, повністю або частково, з метою вчинення кримінального правопорушення чи правопорушень;

(Г) «культурні об'єкти, що є елементами національної культурної спадщини» визначено на підставі ч. 1 ст. 1 Директиви Ради ЄС 93/7/ЄЕС від 15 березня 1993 року про повернення культурних об'єктів, незаконно вивезених з території держави-члена ЄС;

(Н) «кримінальне правопорушення», зазначене в п. (е) ч. 2 ст. 8, слід розуміти як предикатний злочин, якщо кримінальним провадженням передбачене застосування ордера на конфіскацію і розслідування фактів предикатного злочину та відмивання коштів.

Стаття 3. Визначення компетентних органів

1. Кожна держава-член ЄС, згідно з чинним національним законодавством, зобов'язується інформувати Генеральний Секретаріат Ради ЄС про визначення компетентного органу чи органів у цьому Рамковому рішенні, якщо держава-член ЄС має статус:

– держави-заявника

або

– держави-виконавця.

2. Незважаючи на умови, викладені в ч. 1 і 2 ст. 4, кожна держава-член ЄС має право (якщо ця необхідність зумовлена результатами організації її внутрішньої системи) призначити один чи декілька центральних органів, відповідальних за адміністративну передачу та отримання ордера на конфіскацію, а також надання необхідної допомоги компетентним органам.

3. Генеральний Секретаріат Ради ЄС зобов'язується забезпечити відкритий доступ для держав-членів ЄС та Комісії до отриманої інформації.

Стаття 4. Передавання ордерів на конфіскацію

1. Ордер на конфіскацію разом з письмовим підтвердженням, зазначеним у параграфі 2, стандартний бланк якого міститься в Додатку, у разі видачі ордеру на конфіскацію певної грошової суми може бути переданий компетентному органу держави-члена ЄС, щодо якої компетентний орган держави-заявника має підстави вважати, що юридична чи фізична особа володіє фінансовими засобами або власністю на території цієї держави.

У разі видачі ордеру на конфіскацію конкретних об'єктів власності ордер і письмове підтвердження може бути передано до компетентного органу держави-члена ЄС, щодо якої компетентний орган держави-заявника має підстави вважати, що власність, яка є об'єктом конфіскації згідно з ордером, перебуває на території цієї держави.

Якщо немає жодних підстав для визначення державою-заявником держави-члена ЄС, якій слід передати ордер на конфіскацію, то цей ордер може бути переданий компетентному органу держави-члена ЄС, де зареєстровано фізичну чи юридичну особу, проти якої ініційовано процедуру видачі ордеру на конфіскацію.

2. Ордер на конфіскацію або його засвідчену копію разом з письмовим підтвердженням компетентний орган держави-заявника передає безпосередньо до компетентного органу держави-виконавця, уповноваженого на його застосування з обов'язковим наданням письмового підтвердження, що дозволить державі-виконавцю визначити автентичність документа. Оригінал ордеру на конфіскацію або його засвідчену копію, а також оригінал письмового підтвердження держава-виконавець може отримати за її вимогою. Вся офіційна комунікація здійснюється безпосередньо між вищезазначеними компетентними органами.

3. Письмове підтвердження засвідчує своїм підписом представник компетентного органу держави-заявника.

4. Якщо компетентний орган держави-заявника не має достатньої інформації про компетентний орган, уповноважений на застосування ордеру на конфіскацію, то він має право подати відповідний запит, серед іншого і через контактні пункти

європейської правоохоронної інформаційної мережі, на отримання необхідної інформації від держави-виконавця.

5. Якщо держава-виконавець, яка отримала ордер на конфіскацію, не встановила свою юрисдикцію для його визнання і подальшого застосування, то вона зобов'язується через офіційні канали передати ордер для застосування компетентному органу і поінформувати про це відповідний компетентний орган держави-заявника.

« _____ »

Стаття 6. Правопорушення

5. Якщо чинним національним законодавством держави-заявника передбачено застосування ордера на конфіскацію в разі вчинення одного чи більше зазначених нижче правопорушень і якщо ці правопорушення караються позбавленням волі на максимальний строк до трьох років, то ордер на конфіскацію застосовується без підтвердження подвійної кримінальності цих правопорушень. Ідеться про:

- приналежність до злочинного угруповання;
- тероризм;
- торгівлю людьми;
- сексуальну експлуатацію дітей та розповсюдження дитячої порнографії;
- незаконну торгівлю наркотичними та психотропними речовинами;
- незаконну торгівлю зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами;
- корупцію;
- шахрайство (включно з фінансовим шахрайством, що порушує чи загрожує фінансовим інтересам Європейських Співтовариств, згідно з визначенням Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 26 липня 1995 року);
- відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом;
- підроблення грошових знаків, включаючи євро;
- кіберзлочинність;
- екологічні злочини, включаючи незаконну торгівлю рідкісними видами тварин і рослин;
- організацію незаконного перетину кордонів і проживання;

- вбивство, тяжкі тілесні ушкодження;
- незаконну торгівлю людськими органами і тканинами людини;
- викрадення особи, незаконне обмеження її волі чи утримання як заручника;
- расизм і ксенофобію;
- групове чи збройне пограбування;
- незаконну торгівлю культурно-мистецькими об'єктами, включаючи предмети антикваріату й твори мистецтва;
- незаконні операції із залученням підставних осіб;
- рекет, шантаж і здирництво;
- виготовлення та розповсюдження піратської продукції;
- підроблення адміністративної документації та незаконне передання;
- підроблення платіжних засобів;
- незаконний продаж і розповсюдження гормональних препаратів та інших речовин для прискорення зростання й розвитку;
- незаконний продаж радіоактивних речовин чи ядерного палива;
- незаконний продаж викрадених транспортних засобів;
- зґвалтування;
- підпал;
- правопорушення, віднесені до юрисдикції Міжнародного кримінального суду;
- захоплення повітряного та морського транспорту;
- саботаж.

« _____ »

Стаття 8. Підстави для невизнання та невиконання

1. Компетентний орган має право відмовитися від визнання та застосування ордера на конфіскацію, якщо не було надано або надано у неповному вигляді письмове підтвердження (ст. 4) чи його зміст не кореспондується з ордером.

2. Компетентний судовий орган держави-виконавця, згідно з визначенням, закріпленим у чинному національному законодавстві цієї держави, також має право відмовитися від визнання та застосування ордера на конфіскацію, якщо було встановлено, що:

(А) застосування ордеру на конфіскацію суперечитиме принципу *ne bis in idem*;

(В) в одному з двох випадків, згідно з ч. 3 ст. 6, застосування ордеру на конфіскацію вчинено дії, які не було визнано злочином, що передбачає застосування конфіскації; однак, коли йдеться про застосування ордеру на конфіскацію, його не може бути призупинено на підставі того, що чинним національним законодавством держави-виконавця не передбачено нарахування та виплати таких податків і зборів чи аналогічних до законодавства держави-заявника положень про податки, мита, митні збори, платежі та валютні операції;

(С) чинним національним законодавством держави-виконавця передбачено надання імунітету чи преференцій, які перешкоджають застосуванню національного ордеру на конфіскацію визначеної власності;

(D) права будь-якої зацікавленої сторони разом з третіми сторонами *bona fide* унеможливають застосування ордеру на конфіскацію з урахуванням умови, що результатом буде вжиття правових заходів за ст. 9;

(Е) на підставі письмового підтвердження, згідно зі ч. 2 ст. 4, обвинувачений не з'явився особисто і його інтереси не були представлені адвокатом під час судового процесу, який завершився ухваленням рішення про видання ордеру на конфіскацію, окрім випадків, коли в письмовому підтвердженні визначено, що обвинуваченого було поінформовано особисто або через уповноваженого представника, згідно з чинним національним законодавством, про ініціацію судового процесу (відповідно до національного законодавства держави-заявника), або що обвинувачений не опротестовує рішення щодо застосування ордеру на конфіскацію;

(F) ордер на конфіскацію видано на підставі кримінального провадження щодо вчинення правопорушень, які:

– за чинним національним законодавством держави-виконавця вважаються такими, що були вчинені (повністю або частково) на її території чи в місці, яке має статус її території

або

– були вчинені за межами території держави-заявника, а чинне національне законодавство держави-виконавця не дозволяє

скористатися результатами проваджень щодо таких правопорушень;

(Г) ордер на конфіскацію, за висновками цього органу, було видано за обставин, коли рішення про видання ордера було прийнято з порушеннями;

(Н) застосування ордера на конфіскацію заборонено після завершення законодавчо визначеного національним законодавством держави-виконавця періоду здійснення цієї процедури за умови, що такі дії підлягають установленій цією державою юрисдикції в межах її кримінального законодавства.

3. Якщо компетентний орган держави-виконавця має підстави вважати, що:

- ордер на конфіскацію було видано із застосуванням положень чинного національного законодавства держави-заявника про розширені повноваження щодо здійснення процедури конфіскації власності (п. (d) ст. 2);

- ордер на конфіскацію не віднесено до переліку засобів, ухвалених державою-виконавцем за ч. 2 ст. 3 Рамкового рішення 2005/212/JHA;

- компетентний орган держави-виконавця застосує ордер на конфіскацію, щонайменше, в межах положень національного чинного законодавства під час розгляду аналогічних справ.

4. Компетентні органи держави-виконавця повинні приділяти особливу увагу консультуванню з компетентними органами держави-заявника із залученням усіх наявних для цього засобів перед прийняттям рішення щодо невизнання та незастосування ордера на конфіскацію за параграфом 2 або щодо обмеження застосування такого ордера відповідно до параграфа 3. Консультації є обов'язковими в тих випадках, коли прийняття рішення відбувається на підставі:

- параграфа 1;
- п. (a), (e), (f) або (g) параграфа 2;
- п. (d) параграфа 2 й відсутності інформації, яку слід надати за ч. 3 ст. 9

або

- параграфа 3.

5. Якщо ордер на конфіскацію неможливо застосувати з огляду на те, що власність, яка підлягає конфіскації, вже

конфісковано, вона зникла, знищена, її місцеперебування не може бути встановлено на основі даних письмового підтвердження або її місцеперебування було зазначено неточно чи помилково, що створює перешкоди для його ідентифікації, то компетентний орган держави-заявника буде негайно поінформований навіть після консультацій з державою-заявником.

Стаття 9. Засоби правового захисту держави-виконавця проти визнання та застосування ордеру на конфіскацію

1. Кожна держава-член ЄС зобов'язується вжити необхідних заходів для забезпечення можливості використання засобів правового захисту проти визнання та застосування ордеру на конфіскацію, згідно зі ст. 7, будь-якою зацікавленою стороною включно з третіми сторонами *bona fide* з метою захисту своїх прав. Відповідний позов буде подано до судового органу держави-виконавця на підставі її чинного національного законодавства. Позов може бути призупинено відповідно до чинного національного законодавства держави-виконавця.

2. Вагомі підстави для видання ордеру на конфіскацію не може бути оскаржено перед початком судового розгляду на території держави-виконавця.

3. Якщо позов було подано до судового органу держави-виконавця, то компетентний орган держави-заявника слід негайно поінформувати про це.

«_____»

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960
«Про спрощення обміну інформацією та оперативними
даними між правоохоронними органами держав-членів ЄС»
від 18 грудня 2006 року

(Витяг)

« _____ »

Стаття 2. Визначення

У цьому Рамковому рішенні було використано такі визначення:

(А) «компетентний правоохоронний орган» – національна поліція, митна чи інша служба, уповноважена чинним національним законодавством відслідковувати, убезпечувати й розслідувати факти правопорушень чи злочинної діяльності, діючи в межах визначених повноважень та застосовуючи заходи примусу в разі виявлення фактів правопорушень або злочинної поведінки. Органи чи підрозділи, уповноважені на розв'язання питань національної безпеки, не належать до «компетентних правоохоронних органів». Кожна держава-член ЄС до 18 грудня 2007 року зобов'язується зробити офіційну заяву, текст якої зберігатиметься в Генеральному Секретаріаті Ради ЄС, у якій має надати детальні пояснення щодо визначення «компетентних правоохоронних органів» на національному рівні. Заяву може бути змінено чи доповнено в будь-який час.

(В) «кримінальне розслідування» – етап кримінального провадження, у межах якого компетентні правоохоронні чи судові органи (включно з прокуратурою) вживають заходів із встановлення та підтвердження фактів, особи підозрюваного і обставин стосовно однієї чи декількох ідентифікованих злочинних дій;

(С) «операція зі збору оперативних даних» – це етап кримінального провадження, що передує етапу кримінального розслідування, в межах якого компетентні правоохоронні органи уповноважені збирати, обробляти та аналізувати інформацію про злочини чи злочинну діяльність з метою підтвердження факту вчинених злочинних дій або ймовірності вчинення таких дій у майбутньому;

(D) «інформація та/або оперативні дані» означає:

– будь-який тип інформації чи оперативних даних, наявний у розпорядженні правоохоронних органів;

– будь-який тип інформації чи оперативних даних, наявний у розпорядженні органів державної влади чи приватних установ, що є доступними для отримання правоохоронними органами без застосування заходів примусу за ч. 5 ст. 1.

(Е) «правопорушення, визначені ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ІНА про застосування європейських ордерів на арешт» (далі – правопорушення, визначені ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ІНА) – це правопорушення, які, згідно з чинним національним законодавством, є суміжними чи еквівалентними визначеним вказаною статтею.

Розділ II

Обмін інформацією та оперативними даними

Стаття 3. Надання інформації та оперативних даних

1. Держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечити надання інформації та оперативних даних компетентним правоохоронним органам інших держав-членів ЄС на підставі цього Рамкового рішення.

2. Інформація та оперативні дані буде надано на вимогу компетентного правоохоронного органу, що діє відповідно до повноважень, закріплених чинним національним законодавством, у межах ведення кримінального розслідування чи операції зі збору оперативних даних у межах здійснення кримінального провадження.

3. Держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечити всі необхідні умови (не жорсткіші за визначені чинним національним законодавством) для отримання й надання інформації та оперативних даних компетентним правоохоронним органам інших держав-членів ЄС. Зокрема, якщо існує необхідність обміну між правоохоронними органами різних держав-членів ЄС інформацією чи оперативними даними, доступ до яких за чинним національним законодавством можливий лише після отримання судового дозволу чи ордера за запитом компетентного правоохоронного органу, до якого звертаються з проханням надати ці відомості, то держава-член ЄС не

здійснюватиме обмін інформацією без обов'язкового отримання такого дозволу чи ордера.

4. Якщо запитувану інформацію чи оперативні дані, згідно з чинним національним законодавством цієї держави, може бути надано лише після отримання судового дозволу чи ордера, то цей компетентний правоохоронний орган зобов'язується подати запит до компетентного судового органу для видання дозволу чи ордера на отримання доступу й обмін цією інформацією. Компетентний судовий орган держави-члена ЄС, яка отримує запит на обмін, під час прийняття рішення діятиме суто в межах чинного національного законодавства, як і під час розгляду будь-якої аналогічної внутрішньої справи – без обмеження дії ч. 1 і 2 ст. 10.

5. Якщо запитувану інформацію чи оперативні дані передає інша держава-член ЄС чи третя держава і на цю інформацію поширюється правило конкретності, то її передання компетентному правоохоронному органу іншої держави-члена ЄС може відбутися лише за згодою держави-члена ЄС або третьої держави, які надають цю інформацію чи оперативні дані.

Стаття 4. Часові обмеження для процедури надання інформації та оперативних даних

1. Держави-члени ЄС зобов'язуються впорядкувати внутрішні процедури таким чином, щоб невідкладно реагувати на термінові запити про надання інформації та оперативних даних щодо вчинених правопорушень, визначених ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/JHA – впродовж щонайбільше восьми годин, якщо запитувана інформація чи оперативні дані наявні в базі даних, до якої правоохоронний орган має прямий доступ.

2. Якщо компетентний правоохоронний орган, що отримав запит на надання інформації, не має можливості надати відповідь упродовж восьми годин, він зобов'язується подати письмове пояснення за зразком з Додатка А. Якщо надання інформації чи оперативних даних протягом восьми годин спричиняє незручності чи додаткові ускладнення для правоохоронного органу, він має право відкласти виконання запиту. У такому разі компетентний правоохоронний орган, який отримав запит на надання інформації, зобов'язується негайно повідомити правоохоронний орган, що подав цей запит, про зволікання у виконанні запиту й клопотати щодо надання запитуваної

інформації чи оперативних даних в найкоротший термін, не довший трьох днів. Результати застосування положень цього параграфу буде переглянуто до 19 грудня 2009 року.

3. Держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечити виконання нетермінових запитів на надання інформації чи оперативних даних щодо вчинених правопорушень, визначених ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ІНА, упродовж одного тижня, якщо запитувана інформація чи оперативні дані наявні в базі даних, до якої правоохоронний орган має прямий доступ. Якщо компетентний правоохоронний орган, що отримав запит на надання інформації, не може надати запитувану інформацію протягом тижня, він зобов'язується подати письмове пояснення за зразком з Додатка А.

4. В усіх інших випадках держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечити виконання запитів на надання інформації чи оперативних даних упродовж 14 днів. Якщо компетентний правоохоронний орган, що отримав запит на надання інформації, не може надати запитувану інформацію в цей термін, він зобов'язується подати письмове пояснення за зразком з Додатка А.

Стаття 5. Запити на інформацію та оперативні дані

1. Запит на інформацію та оперативні дані має на меті виявлення, профілактику або розслідування правопорушень, якщо є вагомі підстави вважати, що до необхідної інформації та оперативних даних має доступ інша держава-член ЄС. Разом із окресленими підставами в запиті слід зазначити мету, з якою запитується ця інформація чи оперативні дані, і зв'язок між метою та особою, якої безпосередньо стосується запитувана інформація чи оперативні дані.

2. Компетентний правоохоронний орган, що подає запит, зобов'язується утримуватися від запитування більшого обсягу інформації чи оперативних даних або окреслення більш жорстких часових меж порівняно з необхідними для виконання запиту.

3. Зразок бланка оформлення запиту на надання інформації чи оперативних даних міститься в Додатку В (мінімальний обсяг необхідних даних).

Стаття 7. Спонтанний обмін

1. За положеннями ст.10, компетентні правоохоронні органи зобов'язуються без обов'язкового подання попереднього

запиту надавати компетентним правоохоронним органам інших держав-членів ЄС інформацію та оперативні дані у разі, якщо наявні вагомі підстави вважати, що цю інформацію та оперативні дані може бути використано під час виявлення, профілактики чи розслідування правопорушень, визначених ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/JHA. Процедура здійснення такого спонтанного обміну має бути врегульовано чинним національним законодавством держав-членів ЄС, які надають інформацію.

2. Надання інформації й оперативних даних буде обмежено, з огляду на необхідність та доцільність забезпечення успішного виявлення, превенції та розслідування конкретних правопорушень і злочинної діяльності.

« _____ »

Стаття 10. Причини для відмови в наданні інформації та оперативних даних

1. Не порушуючи умов ч. 3 ст. 3, компетентний правоохоронний орган має право відмовитися надавати інформацію та оперативні дані, якщо існують вагомі підстави вважати, що надання інформації та оперативних даних:

(А) може зашкодити ключовим інтересам національної безпеки держави-члена ЄС, яка отримує запит;

(В) поставити під загрозу результати кримінального розслідування, проведення операцій зі збору оперативних даних у межах кримінального провадження або безпеки громадян;

(С) з огляду на мету, зазначену в запиті про отримання інформації, є диспропорційним чи недоцільним.

2. Якщо запит передбачає надання інформації щодо правопорушення, за яке передбачено покарання у вигляді позбавлення волі строком до одного року за чинним національним законодавством держави-члена ЄС, що отримала цей запит, компетентний правоохоронний орган має право відмовити в її наданні.

Компетентний правоохоронний орган має право відмовити в наданні інформації та оперативних даних, якщо компетентний судовий орган не надав відповідного дозволу на доступ і обмін інформацією, запитуваною згідно зі ч. 4 ст. 3.

« _____ »

ДОДАТОК А

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960

Форма для заповнення державою-членом ЄС, яка отримує запит, у випадку здійснення передання/відкладення/відмови в наданні інформації

Ця форма підлягає заповненню в разі передавання запитуваної інформації та/або оперативних даних з метою інформування органу, який подає запит, про неможливість дотримання терміну виконання, щодо необхідності подання запиту судовому органу для отримання дозволу або відмови від надання інформації.

Цю форму може бути використано декілька разів під час виконання процедури (наприклад, якщо запит спочатку потрібно було направити до судового органу, а пізніше стало відомо, що у виконанні запиту відмовлено).

Орган, який отримує запит (назва, адреса, телефон, факс, e-mail, держава-член ЄС)	
Інформація про контактну особу (вибірково)	
Реєстраційний номер відповіді	
Реєстраційний номер попередньої відповіді	
Орган, який подає запит	
Дата і час подання запиту	
Реєстраційний номер запиту	
Часовий проміжок (ст. 4 Рамкового рішення 2006/960/ІНА)	
Правопорушення, визначені ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ІНА, запитувана інформація чи оперативні дані містяться в базі даних, до якої має прямий доступ правоохоронний орган держави-члена ЄС, що отримала запит	Терміновий запит → 8 годин
	Нетерміновий запит → 1 тиждень
Інші випадки	→ 14 днів

Інформація та оперативні дані передані згідно з Рамковим рішенням	
1. Використання переданої інформації та оперативних даних: – може бути використана з метою, визначеною в процесі надання, або для забезпечення невідвортної та масштабної загрози безпеці громадян; – може бути передана з іншою метою з урахуванням певних обставин (вибірково)	
2. Надійність джерела: – надійне; – високий рівень надійності; – не надійне; – немає можливості оцінити	
3. Точність інформації або оперативних даних: – підтверджені; – уточнені джерелом; – підтверджені чутки; – непідтверджені чутки	
4. Результати кримінального розслідування, під час яких відбувся обмін інформацією, слід подати у вигляді звіту до органу, відповідального за передання й обмін інформацією: – так; – ні	
5. У разі здійснення спонтанного обміну підстави для визначення інформації або оперативних даних як допоміжних під час виявлення, профілактик чи розслідування правопорушень визначені ст. 2 (2) Рамкового рішення 2002/584/JHA:	
ЗВОЛІКАННЯ – неможливо забезпечити виконання запиту в часовий термін, закріплений ст. 4 Рамкового рішення 2006/960/JHA	
Інформацію чи оперативні дані не може бути надано у визначений термін: Інформацію буде передано протягом: – 1 дня – 2 днів – 3 днів;	

– ... тижнів; – 1 місяця
Подано запит на отримання дозволу судового органу. Процедура, результатом якої буде отримання дозволу/відмови на видання дозволу, завершиться через ... тижнів
ВІДМОВА – інформація чи оперативні дані: – не може бути надана і запитувана на національному рівні; – не може бути надана з таких причин:
(А) – причина, що стосується судового контролю, який перешкоджає передаванню чи вимагає залучення інструментів взаємної правової допомоги; – компетентний судовий орган не надав дозвіл на доступ та обмін інформацією чи оперативними даними; – запитувану інформацію чи оперативні дані було отримано із застосуванням заходів примусу, що заборонено чинним національним законодавством; – інформація чи оперативні дані не є власністю: • правоохоронних органів; • державних або приватних установ, що створює можливість доступу правоохоронних органів до цієї інформації без необхідності застосування заходів примусу
Якщо наявні причини А чи В, зазначте, за необхідності, додаткову інформацію щодо відмови в наданні інформації (вибірково)
(В) – орган, що отримав запит, приймає рішення щодо відмови у виконанні запиту, оскільки за чинним національним законодавством цієї держави запит стосується правопорушення (зміст правопорушення та його правову кваліфікацію має бути зазначено), за що передбачено покарання у вигляді позбавлення волі строком менше одного року
(С) – запитувана інформація чи оперативні дані є недоступними
(D) – запитувана інформація чи оперативні дані було отримано від іншої держави-члена ЄС чи третьої держави, й на цю інформацію поширюється правило конкретності згуду держави-члена ЄС або третьої держави на передавання інформації чи оперативних даних отримано не було

ДОДАТОК В

РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960

Форма запиту для отримання інформації та оперативних даних з метою використання державою-членом ЄС, яка подає запит

Ця форма використовується для оформлення запиту про надання інформації та оперативних даних згідно з Рамковим рішенням 2006/960/ІНА

І. Адміністративна інформація

Орган, який подає запит (назва, адреса, телефон, факс, e-mail, держава-член ЄС)				
Інформація про контактну особу (вибірково)				
Держава-член ЄС, якій подається запит				
Дата і час подання запиту				
Реєстраційний номер запиту				
Попередні запити:				
– перший запит у межах цієї справи; – запити за цією справою вже подавалися				
Попередні запити:		Відповідь (відповіді)		
1.	Дата		Дата	Реєстраційний номер (присвоює держава, що отримує запит)
2.				
3.				
4.				

Якщо запит подається більш ніж одному органу держави-члена ЄС, яка отримує запит, конкретизуйте всі залучені інформаційні канали:	
Офіцер зв'язку Європолу/ Національне представництво Європолу	– для інформування – для виконання
Національне бюро Інтерполу	– для інформування – для виконання
Sirene	– для інформування – для виконання
Офіцер зв'язку	– для інформування – для виконання
інше (зазначте)	– для інформування – для виконання
Якщо той самий запит подається іншій державі-члену ЄС, зазначте цю державу і залучені інформаційні канали (вибірково)	

II. Часові обмеження

Примітка: Часові обмеження на підставі ст. 4 Рамкового рішення 2006/960/ІНА:

(А) правопорушення, визначене ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ІНА. Запитувана інформація чи оперативні дані містяться в базі даних, до якої має прямий доступ правоохоронний орган:

– терміновий запит – часове обмеження становить 8 годин з можливістю відтермінування,

– нетерміновий запит – часове обмеження становить 1 тиждень;

(В) інші випадки (часове обмеження становить 14 днів)

☐ ВИМАГАЄТЬСЯ термінове виконання запиту
☐ НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ термінового виконання запиту
Причини для термінового виконання запиту (наприклад підозрюваних утримують під вартою, справу передано до суду до визначеної дати тощо):

Запитувана інформація чи оперативні дані
Тип злочину (злочинів) або злочинної діяльності (в межах кримінального розслідування)
Опис обставин, за яких було скоєно злочин (злочини), включаючи час, місце та ступінь вини в скоєнні злочину (злочинів) особи, яка є суб'єктом запиту про надання інформації чи оперативних даних
Характеристика злочину (злочинів):
(А) Застосування ч. 1 ст. 4 або ч. 3 ст. 4 Рамкового рішення 2006/960/ІНА 1. Злочин передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на максимальний строк, що становить щонайменше три роки, згідно з чинним національним законодавством держави-члена ЄС, яка подає запит 2. Скоєно один злочин (чи більше) із цього переліку: – приналежність до злочинного угруповання; – тероризм; – торгівля людьми; – сексуальна експлуатація дітей і розповсюдження дитячої порнографії; – незаконна торгівля наркотичними та психотропними речовинами; – незаконна торгівля зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами; – корупція; – шахрайство (включно з фінансовим шахрайством, що порушує чи загрожує фінансовим інтересам Європейських Співтовариств, за визначенням Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 26 липня 1995 року); – групове чи збройне пограбування; – незаконна торгівля культурно-мистецькими об'єктами, включаючи предмети антикваріату й твори мистецтва; – незаконні операції із залученням підставних осіб; – рекет, шантаж і здирництво;

– підроблення та розповсюдження піратської продукції; – підроблення адміністративної документації та незаконне її передання; – підроблення платіжних засобів; – незаконний продаж і розповсюдження гормональних препаратів та інших речовин для прискорення зростання й розвитку; – відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом; – підроблення грошових знаків, включаючи євро; – кіберзлочинність; – екологічні злочини, включаючи незаконну торгівлю рідкісними видами тварин і рослин; – організація незаконного перетину кордонів і проживання; – убивство, тяжкі тілесні ушкодження; – незаконна торгівля людськими органами й тканинами людини; – викрадення особи, незаконне обмеження її волі чи утримання як заручника; – расизм і ксенофобія; – незаконний продаж радіоактивних речовин чи ядерного палива; – незаконний продаж викрадених транспортних засобів; – зґвалтування; – підпал; – правопорушення, віднесені до юрисдикції Міжнародного кримінального суду; – захоплення повітряного та морського транспорту; – саботаж
Правопорушення, визначені: – ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення 2002/584/ЈНА, – ч. 1 ст. 4 (термінові справи) та ч. 3 ст. 4 (нетермінові справи) Рамкового рішення 2006/960/ЈНА, застосовуються в умовах часових обмежень, визначених для подання відповіді на запит
(В) Злочин (злочини) не містяться в переліку (а). В цьому випадку надайте опис скоєного злочину (злочинів):
Мета подання запиту на отримання інформації чи оперативних даних

Взаємозв'язок між метою подання запиту на отримання інформації чи оперативних даних і особою, яка є суб'єктом цього запиту
Дані про особу, яка є основним суб'єктом кримінального розслідування чи операції зі збору оперативних даних у межах кримінального провадження і має безпосереднє відношення до запитуваної інформації чи оперативних даних
Підстави для визначення потенційного місцеперебування запитуваної інформації чи оперативних даних на території держави-члена ЄС, яка отримує запит
Обмеження щодо використання інформації, що міститься в цьому запиті, з метою, відмінною від зазначеної, і для уникнення невідворотної та масштабної загрози безпеці громадян:
– використання дозволено; – використання дозволено без зазначення джерела інформації; – не використовувати без дозволу джерела інформації; – не використовувати

РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 845
«Щодо співробітництва між національними бюро
з повернення активів держав-членів ЄС у межах програм
з відстеження та ідентифікації доходів,
отриманих злочинним шляхом»
від 6 грудня 2007 року
(Витяг)

Стаття 1. Агентства з повернення активів

1. Кожна держава-член ЄС ініціює створення Національного агентства з повернення активів для підвищення результативності процесів відслідковування та ідентифікації злочинних засобів, доходів і власності, що може стати об'єктом замороження, арешту й конфіскації після винесення компетентним судовим органом відповідного вироку в межах розгляду кримінальної чи цивільної справи, згідно з положеннями чинного законодавства держави-члена ЄС.

2. Не порушуючи умов параграфу 1, держава-член ЄС має право, відповідно до чинного національного законодавства, ініціювати створення двох агентств з повернення активів. Якщо на території відповідної держави-члена ЄС діють більше двох установ, у компетенції яких підвищення результативності процесів відслідковування та ідентифікації злочинних засобів, доходів і власності, держава надасть статус контактного пункту (пунктів) лише двом таким установам.

3. Держави-члени ЄС нададуть статус і компетенції Національних агентств з повернення активів обраним установам за умовами цієї статті. Інформацію про надання відповідного статусу та внесення будь-яких змін буде передано до Генерального Секретаріату Ради ЄС у письмовій формі. Надання цієї інформації не перешкоджатиме іншим установам, компетенцією яких визначено підвищення результативності процесів відслідковування та ідентифікації злочинних засобів, доходів і власності, здійснення обміну інформацією, згідно зі

ст. 3 і 4, з агентством із повернення активів іншої держави-члена ЄС.

Стаття 2. Співпраця між агентствами з повернення активів

1. Держави-члени ЄС зобов'язуються налагодити співпрацю національних агентств з повернення активів з метою, визначеною в ч. 1 ст. 1, для ефективного обміну інформацією та практичними напрацюваннями, на вимогу і за власною ініціативою.

2. Держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечувати відсутність будь-яких перешкод для здійснення такої співпраці, пов'язаних зі статусом агентств з повернення активів, відповідно до положень чинного національного законодавства, незалежно від того, чи є вони структурними елементами будь-якого національного адміністративного, правоохоронного або судового органу.

« _____ »

Стаття 4. Ініціатива щодо обміну інформацією між агентствами з повернення активів

1. Агентства з повернення активів та інші установи, до компетенції яких віднесено підвищення результативності процесів відслідковування та ідентифікації злочинних засобів, доходів та власності, мають право, за чинним національним законодавством і без надання попереднього запиту здійснювати обмін інформацією, яку вони вважають необхідною для виконання своїх повноважень іншим агентством з повернення активів з метою, визначеною в ч. 1 ст. 1.

2. Статтю 3 може бути застосовано до процесу обміну інформацією, визначеного цією статтею, з урахуванням усіх необхідних поправок.

Стаття 5. Захист даних

1. Кожна держава-член ЄС зобов'язується забезпечити повну відповідність установлених інструкцій та правил щодо захисту даних процедурі обміну інформацією, визначеній цим Рішенням.

2. Використання даних, обмін якими було здійснено в прямому чи двосторонньому порядку, згідно з умовами цього Рішення, регламентовано відповідними положеннями про захист даних чинного національного законодавства держави-члена ЄС, яка є отримувачем даних за умови, що інформацію буде автоматично захищено положеннями тих самих національних законів про захист даних, які стосуються інформації, отриманої безпосередньо на території цієї держави-члена ЄС. Особисті дані, оброблені в межах застосування цього Рішення, підлягають захисту на основі положень Конвенції Європейського Союзу про захист осіб під час обробки персональних даних від 28 січня 1981 року і Додаткового Протоколу до цієї Конвенції про наглядові органи та транскордонні потоки даних (застосовується до тих держав-членів ЄС, які ратифікували цей Протокол). Принципи, викладені в Рекомендаціях Ради Європи R (87) 15 щодо контролю за використанням персональних даних правоохоронними органами, також мають бути враховані під час обробки та використання персональних даних правоохоронними структурами, відповідно до положень цього Рішення.

« _____ »

**ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ
ТА РАДИ ЄВРОПИ № 42EU
«Про замороження та конфіскацію засобів учинення злочинів
і доходів від злочинної діяльності в Європейському Союзі»
від 3 квітня 2014 року
(Витяг)**

Сторони мають ураховувати, що:

(1) основним мотивом для міжнародної організованої злочинності, у числі іншого мафіозних злочинних організацій, є фінансова вигода. Як наслідок, компетентним органам слід надати засоби для відстеження, заморожування, управління й конфіскації доходів від злочинної діяльності. Однак ефективна профілактика і боротьба з організованою злочинністю мають передумовою нейтралізацію злочинних доходів та їх поширення (у деяких випадках) на інше майно, отримане внаслідок діяльності кримінального характеру;

(2) організовані злочинні групи діють без кордонів і мають усе більше можливостей придбати активи у країнах-членах, на додаток до третіх країн, де вони базуються. Актуальності набуває ефективна міжнародна співпраця щодо повернення активів, а також взаємна правова допомога;

(3) найефективнішим засобом боротьби з організованою злочинністю є настання значущих правових наслідків за вчинення злочинів такого спрямування, а також ефективне виявлення, заморожування та конфіскація засобів учинення злочинів і доходів від злочинної діяльності;

(4) хоча наявні статистичні дані є обмеженими, суми, отримані як прибуток від злочинів у Союзі, видаються меншими за очікувані. Дослідженнями виявлено, що, хоча Союз і національні законодавства регулюють процедуру конфіскації, втім вона залишається недосконалою;

(5) дотримання визначених правил наблизить режими заморожування і конфіскації країн-членів, що сприятиме поглибленню взаємної довіри та ефективній міжнародній співпраці;

(6) Стокгольмська Програма і висновки Ради юстиції та внутрішніх справ щодо конфіскації та повернення активів, ухвалені в червні 2010 року, підкреслюють важливість більш ефективного виявлення, конфіскації та повторного використання коштів, отриманих злочинним шляхом.

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ goPRS – ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ, СТВОРЕНИЙ ТА РОЗРОБЛЕНИЙ УПРАВЛІННЯМ З НАРКОТИКІВ І ЗЛОЧИННОСТІ ООН

Державні закупівлі мають істотне економічне значення як на національному, так і на міжнародному рівні, і становлять в середньому від 10 до 30 відсотків валового національного продукту (ВНП).

На внутрішньому ринку за рахунок закупівель від недержавних постачальників товарів, робіт і послуг органи державної влади виконують свої зобов'язання з надання основних послуг громадянам. Системи закупівель істотно впливають на ефективне використання державних коштів, забезпечуючи належну організацію, рівень суспільної довіри і підтримку уряду. Досягнути економічної ефективності слід, забезпечуючи рівні можливості для постачальників, аби вони могли конкурувати при отриманні державних контрактів, а також надаючи доступ громадянськості до інформації про державні закупівлі та про всі істотні умови ефективної системи закупівель.

На міжнародному рівні за рахунок державних закупівель, кількість постачальників і підрядників, які конкурують за контрактом збільшується, тим самим покращуючи як вартість, так і якість процесу виконання закупівель. Наявність продукції, послуг, досвіду та інновацій для задоволення потреб країн зростає з кожним роком. GoPRS як програмне забезпечення було розроблено з метою сприяння гармонізації міжнародних стандартів в області державних закупівель та на сьогодні враховує положення Угоди СОТ про державні закупівлі, директиви Європейського Союзу (в області державних закупівель та процедури їх оскарження), Конвенції ООН проти корупції, керівні принципи Світового банку для закупівель, а також норми ряду інших міжнародних угод.

GoPRS є набором програмного забезпечення, розробленого спеціально для:

- 1) підвищення здатності регулюючих і наглядових органів для контролю і аналізу всіх закупівель і затвердження закупівель вище встановлених граничних норм;

- 2) зменшення взаємодії людини та мінімізації особистих контактів між суб'єктами закупівель, учасниками і регулюючими органами, які можуть привести до ризику хабарництва;

3) поліпшення здатності регулюючих органів порівнювати бюджетні асигнування і витрати у сфері закупівель, забезпечуючи доступ до сучасних і точних даних та інформації про окремі дії щодо закупівель;

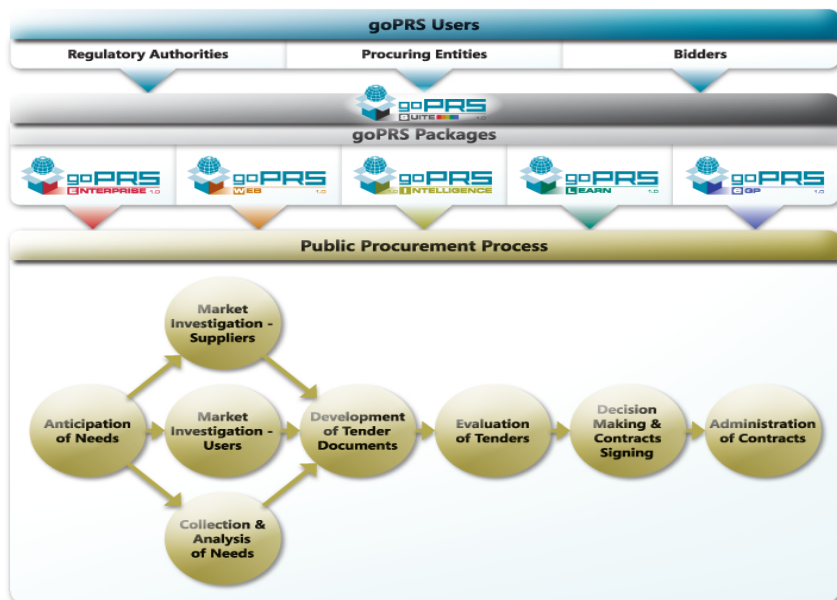
4) управління і публікація інформації, що стосується закупівель (постачальників баз даних, списки цін), щоб допомогти постачальникам в підготовці кращих пропозицій і уряду в оцінці їх пропозиції для підтримки процесу закупівель.

1. Про набір програмного забезпечення goPRS

Розвиток goPRS поточний проект. GoPRS являє собою набір програмних пакетів, що складаються з:

- goPRS Enterprise (підприємство);
- goPRS Web (веб);
- goPRS Intelligence (розвідка),
- goPRS learn (навчання);
- goPRS EGP (електронні державні закупівлі).

На наведеному нижче малюнку показано структуру goPRS.

1.1. Основними зацікавленими сторонами є:

- міжнародні, регіональні та національні установи відповідальні за реформи державних закупівель;
- централізовані органи відповідальні за моніторинг всіх закупівель і затвердження узгоджень протягом певного періоду;
- організація, що закуповує і відповідальна за подання клопотань, заявок і пропозицій, які підлягають централізованому контролю і за необхідності затвердженню;
- законодавчі та бюджетні органи відповідальні за планування та складання бюджету на придбання товарів, робіт і послуг для задоволення потреб громадян;
- громадяни і організації, які прагнуть прозорості в процесі закупівель.

1.2. Основні бенефіціари проекту goPRS

Країни, які реформують системи закупівель є головними бенефіціарами проекту goPRS. Ці країни можна умовно розділити на чотири основні категорії, що характеризуються різними стадіями їх економічного розвитку, а також питаннями приведення в рух зусилля щодо проведення реформ.

1. Перша група складається з тих країн, чия економіка знаходиться в перехідному періоді від планової соціалістичної економіки до ринкової системи. Ці країни не мають молодшої історії конкуренції державних закупівель, а уряд здійснює поставки бартером або через систему інших механізмів торгівлі між державними утвореннями. Тому вони повинні розробити і впровадити нові системи закупівель з метою створення механізмів закупівлі для уряду у приватного сектора на відкритій, конкурентній основі.

2. Другу групу країн можна охарактеризувати як країни з середнім рівнем доходу, такі як Аргентина, Індія, Індонезія і Чилі. Багато з цих країн мали ринкові системи закупівель на місцях, але на сьогодні знаходяться в процесі модернізації таких систем. Поштовх до модернізації власних систем закупівель мотивується цілою низкою чинників, більшість з яких можна віднести до потреб задоволення вимог освічених громадян щодо ефективних і прозорих систем надання послуг з боку уряду і кращої підзвітності в управлінні державними видатками.

3. Третю групу країн можна охарактеризувати як країни, що розвиваються. У багатьох з цих країн, системи закупівель

мало чим відрізняються від тих, які були введені в дію в колоніальну епоху. Такі країни забезпечили належне управління державними видатками, в тому числі у боротьбі з корупцією, модернізували системи закупівель. Вплив з боку спільноти донорів також є переконливим фактором для надання ресурсів з підтримки реформ.

4. Реформа системи державних закупівель також має місце в промислово розвинених країнах. Мотивація реформи в цих країнах багато в чому обумовлений тим, що уряди мають значно мінливі профілі, що і як вони купують (наприклад, відходять від товарів і робіт в купівлі послуг, а також з використанням приватного фінансування для доставки державних послуг, включаючи інфраструктуру), необхідність використання нових інформаційних та комунікаційних технологій протягом всього процесу закупівель та впровадження нових концепцій управління в державному секторі, які встановлюють «співвідношення ціни і якості» в якості мети процесу закупівель, в результаті чого установи мають неабияке право вільно вирішувати як досягти цієї мети.

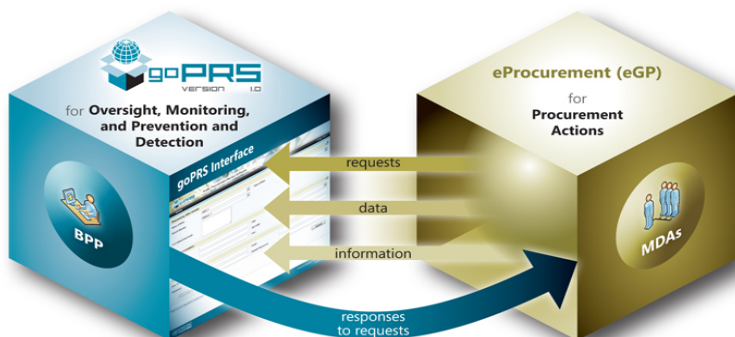
2. Десять проблеми реалізації реформи державних закупівель та відповідь goPRS

GoPRS підтримує проведення реформи державних закупівель шляхом надання інструментів, які забезпечують своєчасний та точний обмін інформацією на ключових етапах процедури закупівель між організаціями, що закуповують, і централізованими наглядовими органами.

GoPRS дозволяє здійснювати ефективний контроль шляхом відстеження плану і виконання бюджету, правових і нормативних вимог, процедурної відповідності належного правового порядку, а також належного здійснення делегованих повноважень.

Здатність goPRS збирати і систематизувати дані окремих закупівель в доступній загальнонаціональній базі даних надає особам, які приймають рішення, засоби для розуміння і аналізу структури витрат, визначає джерело витрат в часі і грошей, а також підвищує ефективність витрат на закупівлі, а також успішне завершення проектів і надання послуг. Здатність goPRS виявляти підозрілі дії і моделі поведінки є потужним інструментом з метою виявлення і запобігання можливим шахрайствам та корупції в сфері державних закупівель.

Крім того, goPRS є інструментом, який допомагає вирішувати проблеми, з якими стикаються посадові особи у сфері закупівель в процесі планування та складання бюджету для придбання товарів, послуг і робіт і визначення найкращих показників для отримання державних коштів.

GoPRS підтримує здійснення реформи публічних закупівель в організаційній структурі з децентралізацією функцій закупівель для організацій та централізація нагляду, моніторингу, попередження і виявлення корупційних обов'язків регулюючого органу. Ці інструменти є найважливішими елементами, що спрямовані на вирішення проблем для здійснення реформування системи державних закупівель.

Особливості розподілу між агентством по закупівлях з розгляду і міністерствами, відомствами та агентствами (МДВ)

2.1. Завдання № 1: Підтримка національної бази даних «Ціна».

Точна і актуальна інформація про ціну має важливе значення при визначенні кращого співвідношення державних коштів. Не маючи доступу до такої інформації, плани закупівель і бюджети можуть бути нереалістичними.

Без дати порівняння важко визначити, чи включені ціни в заявках і пропозиції є обґрунтованими. GoPRS створює базу даних реферування цін, яка надає інформацію про регіональні та національні ціни для використання суб'єктами закупівель та органами нагляду для кращого планування, бюджету і реалізації проектів із закупівель.

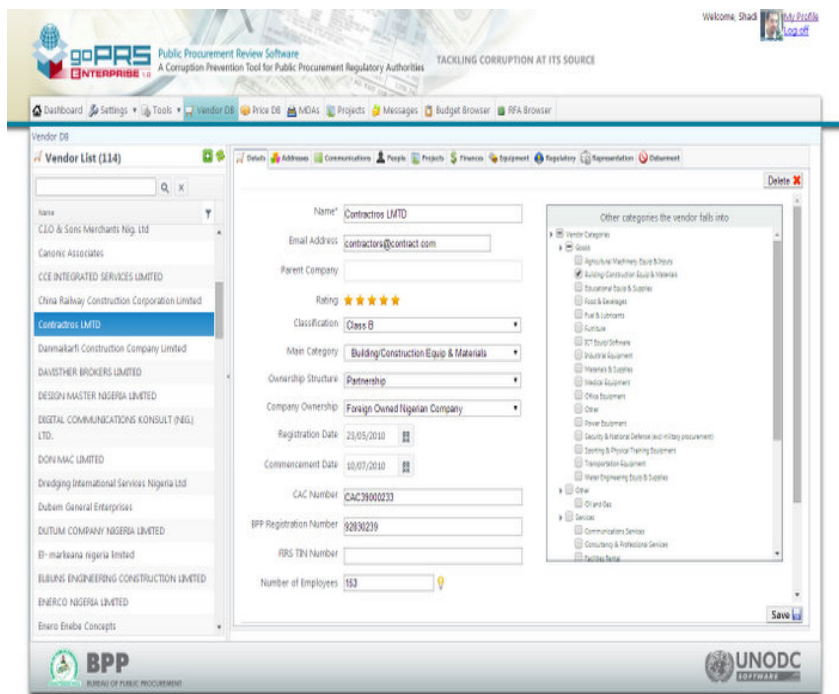

Version 1.0.40701.0 - Copyright ©2013, 2014 UNODC. All Rights Reserved

Варіація графік для цін на продукти

2.2.Завдання № 2: підтримка підрядників і постачальників послуг бази даних (CSPD).

Для того, щоб визначити відповідний метод закупівель, важливо знати кількість потенційних учасників. GoPRS збирає, перевіряє і зберігає інформацію про наявних і потенційних постачальників і підрядників, а також осіб й організацій, з якими кожен пов'язаний. Як інструмент для боротьби з корупцією, CSPD грає важливу роль в ранньому виявленні ризиків, таких як конфлікт інтересів, фантомні компанії, змови і підробки заявок.

База даних постачальників, що показує конкретну інформацію про постачальника і відповідну категоризацію

2.3. Завдання № 3: бази даних.

Наглядові органи, а також виконавчі та законодавчі гілки влади потребують достовірної і своєчасної інформації для управління фінансами та визначення пріоритетності потреб і оцінки ефективності результативності діяльності міністерств, відомств і установ. GoPRS збирає дані, які є доступними для створення необхідних доповідей або запитані для отримання конкретних даних.

The screenshot displays the goPRS Public Procurement Review Software interface. The top banner includes the goPRS logo, the text "Public Procurement Review Software", "A Corruption Prevention Tool for Public Procurement Regulatory Authorities", and the slogan "TACKLING CORRUPTION AT ITS SOURCE". The user is logged in as "Shad" with a "Log off" button.

The main interface is divided into several sections:

- MDA List (932):** A table listing various Ministries of Defense Affairs (MDAs) and their corresponding agencies. The "Bureau of Public Procurement (BPP)" is highlighted.
- Registered Users (6):** A table listing users associated with the BPP. The user "BPP" is highlighted.
- User Details:** A form showing details for the selected user (BPP), including First Name, Middle Name, Last Name, Email Address, and Birth Date. The "MDA Impersonation" checkbox is checked.

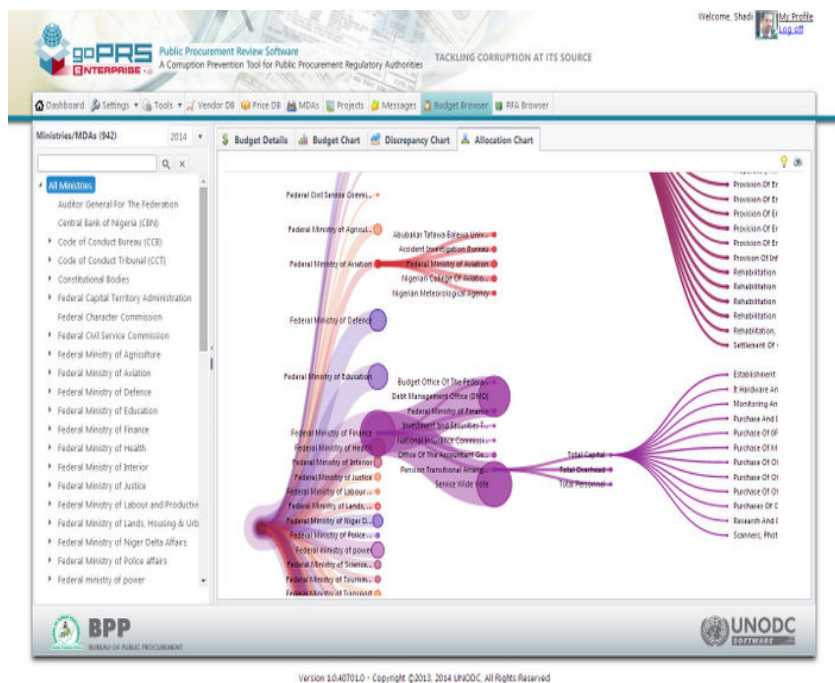
The bottom of the interface shows the BPP logo and the UNODC logo, along with the version information: "Version 1.0.40701.0 - Copyright © 2013, 2014 UNODC. All Rights Reserved".

Екран бази даних MDA, що показує інформацію про користувача BPP

2.4. Завдання № 4: основний бюджет (асигнувань) / бази даних проєктів.

Планування і бюджетні дозволи визначають межі кожного закупівельного проєкту. Проблеми виникають, коли проєкти знаходяться поза цими межами. GoPRS надає кошти для порівняння із запропонованими закупівлями із запланованою ціллю і обсягом роботи.

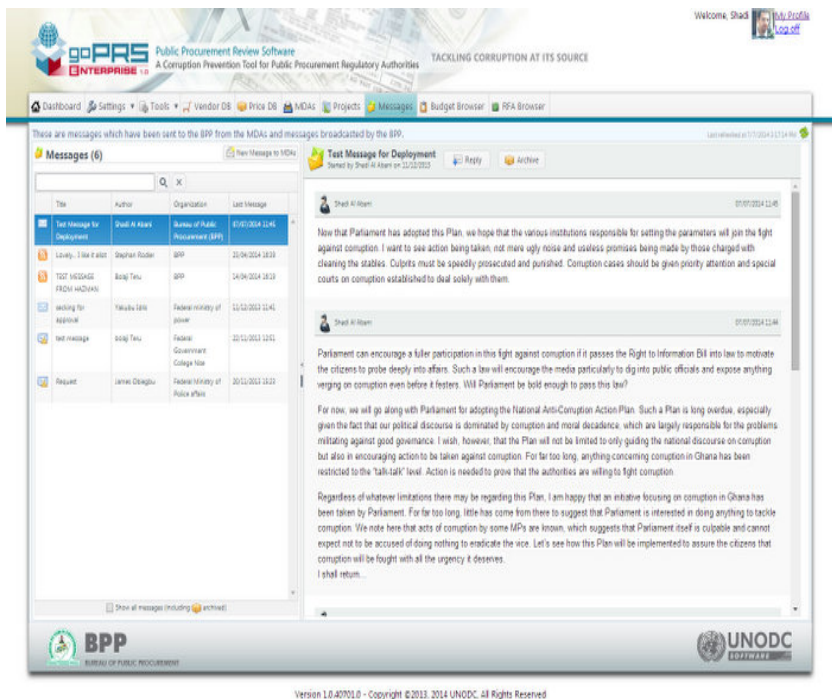
GoPRS дозволяє регулюючим органам контролювати бюджетні асигнування порівняно із діями щодо закупівель, щоб уникнути можливості залишення проєктів після того, як великі суми грошей будуть виплачені і бюджетні обмеження будуть досягнуті до завершення контракту.

Діаграма розподілу бюджету

2.5. Завдання № 5: управління скаргами.

Підрядник скарг може бути «втрачений в системі». GoPRS є інструментом для відстеження прогресу скаржника відповідно до процедур врегулювання суперечок і забезпечення того, щоб кожен з них відповів офіційно у визначений часовий проміжок.

Модуль повідомлень в goPRS Enterprise

2.6. Завдання № 6: ревізійні звіти.

Багато нормативних актів щодо державних закупівель вимагають затвердження від регулюючих органів для контролю і аналізу закупівель і присудження контрактів, які знаходяться нижче рівня встановлених рівнів. Багато з них необхідні для проведення перевірок закупівель та підтвердження звітів в законодавчих органах на постійні та тимчасовій основі.

GoPRS збирає і узагальнює необхідну інформацію як отриману, так і запитувану, що дозволяє оперативно реагувати на запити і прохання про надання інформації.

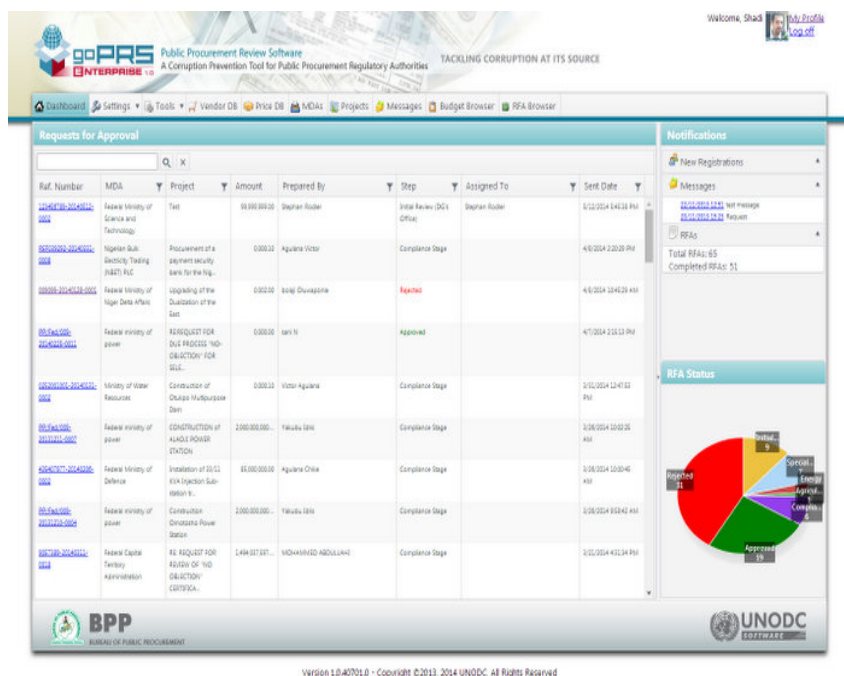
Checklist	Evaluation	Checked	Remarks
Market conditions			
Small number of vendors	Number of bids	☐	
Few products available		☐	
Frequent repetitive biddings		☐	
Competitors are organized in trade...		☐	
Price suggested by Manufacturer		☐	
Competitors frequently change price...		☐	
Prices drop when new competitor e...		☐	
Product specifications			
Difficult substitution of product		☐	
Tight specifications of product		☐	
Standardized product		☐	
Bidding behaviour			
Same physical appearance of bids	Documents similarity matrix	☐	
Same irregularities, errors in bids		☐	
Same method of submission		☐	
Same post marks of bids		☐	
Joint bids		☐	
Bids by obviously incapable competi...		☐	
Qualified vendors didn't bid		☐	
Certain vendors never bid against ea...		☐	
Certain vendors never win		☐	
Certain vendors always win a specif...		☐	
After award behaviour			
Winner subcontracts to Vendor who...		☐	

Матричний аналіз аудиту

2.7. Завдання № 7: Звіти про діяльність щодо державних закупівель.

Багато звітів регулюючого органу і органів закупівельної діяльності вручну зібрані з різних систем і відомств. Це забирає дуже багато часу і призводить до невиконання щоденних завдань.

Звітність goPRS щодо модульних адресів вирішує цю проблему шляхом збору та зберігання необхідної інформації, яка може бути залучена і організована на вимогу.

GoPRS демонструє недавні результати

2.8. Завдання № 8: розвідка або розслідування.

Оцінка кількості корупційних проявів пов'язана із закупівлями розрізняються, але все це вказує, що суми, які беруть участь є значними

Оцінка суми хабарництва у всьому світі становить \$ 1 трильйон доларів США. Інші оцінки 20-30 % від вартості закупівель може бути втрачена в результаті корупції, де вона є системною, що вказує на дуже велику кількість закупівель, що за оцінками становить 15 % від валового внутрішнього продукту в країнах ОЕСР, вищий відсоток у країнах, що розвиваються, і до 45 відсотків державних витрат в інших країнах.

Корупція у сфері державних закупівель включає в себе хабарництво, розкрадання, незаконне привласнення, використання майна, зловживання впливом або невиконання договору, порушення законодавства посадовою особою під час виконання службових обов'язків з метою отримання будь-якої неправомірної вигоди для себе або для третьої особи.

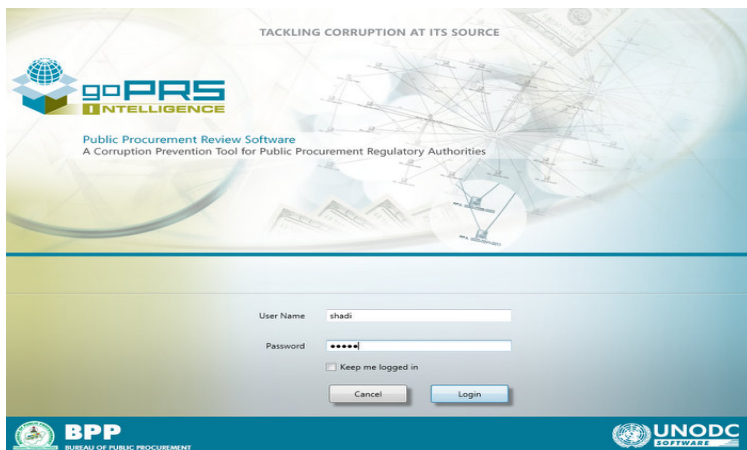
Велика частка корупції у сфері закупівель або не виявляється або виявляється після того, як гроші втрачені або проект не вдався, в результаті чого державні посадові особи мали кілька варіантів, щоб відновити втрати. Ризик бути «впійманим» є малим в порівнянні з потенціалом фінансової вигоди, що робить його вартим великого ризику.

Стаття 9 Конвенції ООН проти корупції вимагає від країн-учасниць взяти необхідних заходів для створення належної системи закупівель, які ґрунтуються на прозорості, конкуренції та об'єктивних критеріїв в процесі прийняття рішень, які є ефективними в боротьбі з корупцією і є здатними перевірити правильність застосування правил і процедур.

Величезна кількість індивідуальних закупівель може швидко перевантажити органи нагляду, затримуючи завершення процесу закупівель і укладання контракту. В результаті, закупівлі, які повинні були перевірені на ознаки шахрайств і корупції. Одночасно з цим, кількість договорів, які падають може зрости, щоб уникнути перевірки.

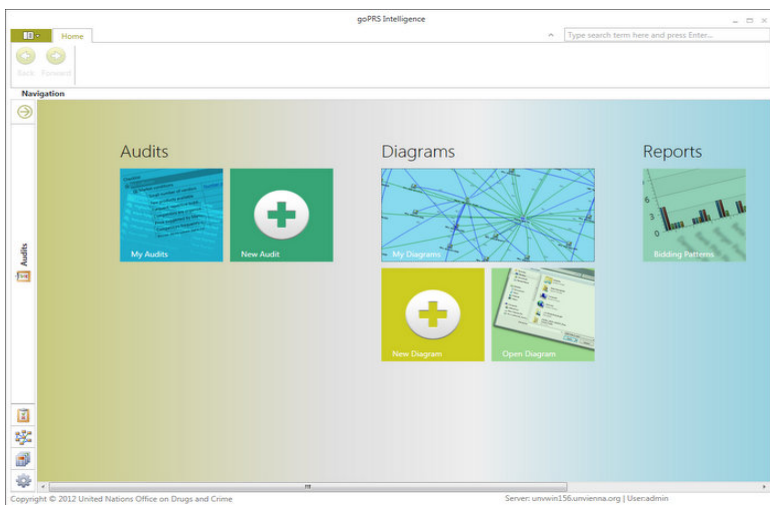
GoPRS пропонує краще рішення для реагування на кількість закупівель, які потребують перевірки. Дані і документи автоматично передаються від об'єкта закупівель в орган нагляду для розгляду. Закупівельна організація отримує негайно зворотній

зв'язок про те, чи завершений запит або необхідна додаткова інформація. GoPRS здатний провести перевірку окремих закупівель на предмет виявлення ознак шахрайства з метою встановлення моделей підозрілої поведінки із зазначенням корупційних проявів, серед яких змова, пропозиція хабара, конфлікт інтересів.

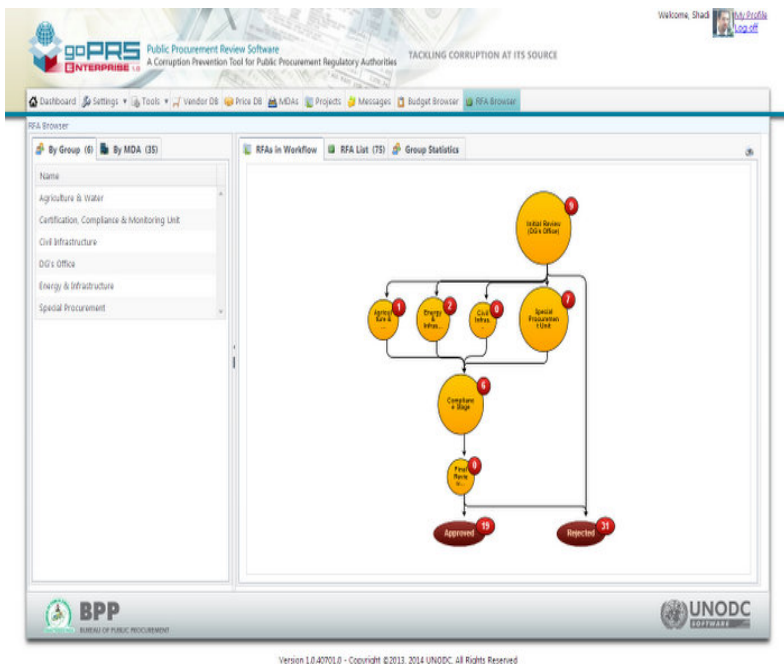

The image shows the login interface for GoPRS Intelligence. At the top, it features the GoPRS logo and the text "TACKLING CORRUPTION AT ITS SOURCE". Below this, it identifies the software as "Public Procurement Review Software" and "A Corruption Prevention Tool for Public Procurement Regulatory Authorities". The login form includes fields for "User Name" (containing "shadi") and "Password" (masked with asterisks). There is a checkbox for "Keep me logged in" and two buttons: "Cancel" and "Login". The footer contains the BPP (Bureau of Public Procurement) logo and the UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) logo.

Екран входу

Портал, який показує можливості аналізу

GoPRS Enterprise вимагає перевірки з групою розслідування

2.9. Завдання № 9: підтримка МДВ.

МДВ контактує з регулюючими органами за допомогою різних неструктурованих каналів (дзвінки, листи, засоби масової інформації і т.д.). Виникає необхідність мати лінію зв'язку більш формальною і прозорою. Як і в будь-якій успішній системі goPRS має модуль підтримки для МДВ. Запити слід систематично направляти і надавати відповіді відповідальним сторонам. Як і у всіх продуктах, служба інформаційних технологій забезпечує безперервність і підтримку goPRS та дозволяє інтегрувати нові функціональні можливості й рекомендації.

TACKLING CORRUPTION AT ITS SOURCE

Public Procurement Review Software
A Corruption Prevention Tool for Public Procurement Regulatory Authorities

Please click here to register: [Register](#)

Please enter your username and password to proceed

Username

Password

Remember me ☐ [Forgot Password](#) [Login](#)

Version 1.0.40701.0 - Copyright ©2013, 2014 UNODC. All Rights Reserved.
For further information on Public Procurement in Nigeria click [here](#).

Экран введения МДВ

Public Procurement Review Software
A Corruption Prevention Tool for Public Procurement Regulatory Authorities

TACKLING CORRUPTION AT ITS SOURCE

[Dashboard](#)
[New Request for Approval](#)
[RSA Report](#)
[Messages](#)

General Information

- Project Details
- Procurement Notices
- Prequalification Approval
- Shortlist Approval
- Bidding
- Bill of Quantities
- Protests/Complaints
- Observers & Affidavits
- Feedback & Comments

[Save as Draft](#)

[Delete Request](#)

Status

Request Nature

Project Title

Project Ref.

Submitting Office Shadi Al Jabari

MDA Bureau of Public Procurement (BPP)

General Information

Procurement Category*

Selection Method*

Request Nature*

Procurement Method*

In-House Estimate* 10,000.00

Estimate Prepared By*

Identification Number

Submitting Officer

Attachments

Source of Fund Documentation* [Add New Document](#)

Procurement Plan* [Add New Plan](#)

Changes to Plan [Add Proposal Review](#)

In-House Estimate ☒

Engineering Complete Cost Design ☒

Request Text*

Request for Approval

The goPRS Task Force was established in the Bureau of Public Procurement and subsequently trained on the use of goPRS Web and goPRS Enterprise software packages. The Task Force is responsible for timely reviews and reports of the software to be communicated back to the development team both in Abuja and Vienna. 15 BPP officials are members of this Task Force.

Version 1.0.40701.0 - Copyright ©2013 UNODC. All Rights Reserved.

Экран ведения для МДВ

2.10. Завдання № 10: стандартизація зв'язку з системами електронних закупівель

GoPRS не заважає використанню систем електронних закупівель доступних на ринку. Проте, як система огляду закупівель та моніторингу goPRS може бути пов'язаний з системами електронних закупівель структурованих для прийому і обробки заявок в електронному вигляді.

3. GoPRS: Набір

GoPRS являє собою набір програмних пакетів, що складаються з goPRS Enterprise, goPRS Web, goPRS Intelligence, goPRS Learn, goPRS EGP. GoPRS дозволяє централізувати наглядом органам здійснення моніторингу і контролю за закупівлями та укладення контрактів, що децентралізовано здійснюються міністерствами, відомствами і агентствами, щоб гарантувати державні витрати в межах затверджених бюджетних лімітів і відповідно до вимог належного дотримання процесуальних норм. Завдяки ранньому виявленню порушень та підозрілої поведінки goPRS допомагає регулюючим органам в сфері попередження і виявлення корупції в сфері державних закупівель.

GoPRS розроблений спеціально для:

1) вдосконалення системи державних закупівель контролюючими органами внутрішнього нагляду і моніторингу процесу затвердження закупівель;

2) скорочення ризику шахрайств в сфері закупівель і корупції шляхом зменшення людської взаємодії та особистих контактів між спеціалістами у сфері закупівель та працівниками регулюючого та наглядового органів;

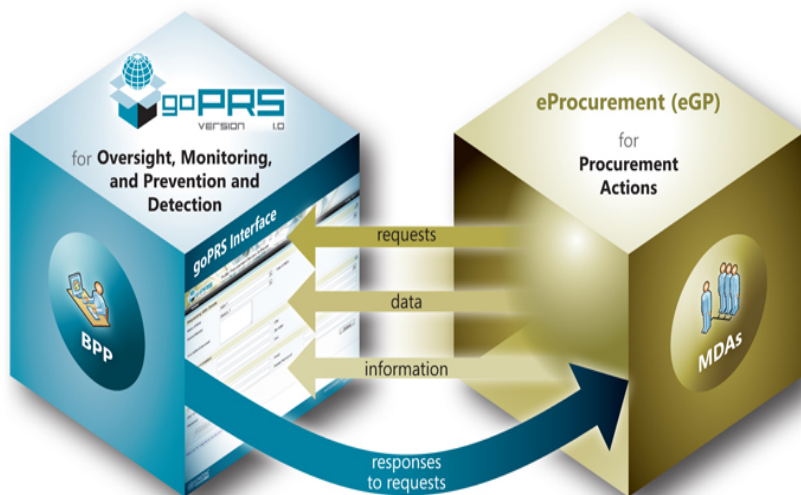
3) удосконалення нагляду регулюючими органами на бюджетні асигнування, витрати і завершення проектів;

4) координування та публікація інформації, що стосується закупівель (постачальників баз даних, ціни списки і т.д.) з метою допомоги в підготовці учасниками торгів кращих пропозицій та їх оцінки урядами, щоб отримати краще співвідношення ціни, якості та економії, які можуть бути застосовані до інших потреб уряду.

3.1. Основні характеристики goPRS набору

GoPRS підтримує здійснення впровадження реформи програмної підтримки в організаційну структуру з

децентралізації функцій закупівель для організацій і централізації нагляду, моніторингу, попередження та встановлення корупційної відповідальності регулюючих органів.

3.2. Нагляд

GoPRS підвищує здатність органу регулювання державних закупівель стосовно контролю і моніторингу окремих закупівель та оцінки специфічності нагород, які перевищують попередні порогові огляду (питання про кумулятивні контракти необхідно мати на увазі там, де використовуються рамкові угоди). GoPRS підвищує ефективності процесу закупівель з точки зору часу і грошей, і забезпечує те, щоб кожна закупівля дотримувалась принципів підзвітності, справедливості, прозорості та рівності.

3.3. Управління та моніторинг

GoPRS організовує дані та необхідну інформацію для надання МДА для більш ефективного управління процесом закупівель в цілому. Шляхом виявлення неефективності, прогалин і дублювання в процедурах закупівель, можливо підвищити ефективність роботи. Важливо відзначити, що МДВ матиме можливість посилається на дані про ціни і отримувати

доступ до інформації про правомочність і кваліфікацію конкретних претендентів.

3.4. Попередження і виявлення

GoPRS збирає дані і відомості про корупційні правопорушення та умови їх виникнення умов в області закупівель, зосередивши увагу на розумінні реального досвіду існування явища корупції, її форм та найбільш вразливих місць. goPRS – це інструмент на основі фактичних даних, який збирає і аналізує дані про стан і тенденції несподіваних цін або іншої інформації, щоб забезпечити більш ґрунтовніші і дієві докази можливої корупції та її характер. Мета goPRS не просто здійснити оцінку або ранжування, але й отримати інформацію для аналізу, управління і прийняття рішень, щоб отримати більше коштів та запобігти вчиненню шахрайств й корупційних правопорушень.

4. Пакет goPRS

GoPRS являє собою набір програмних пакетів, що складаються з:

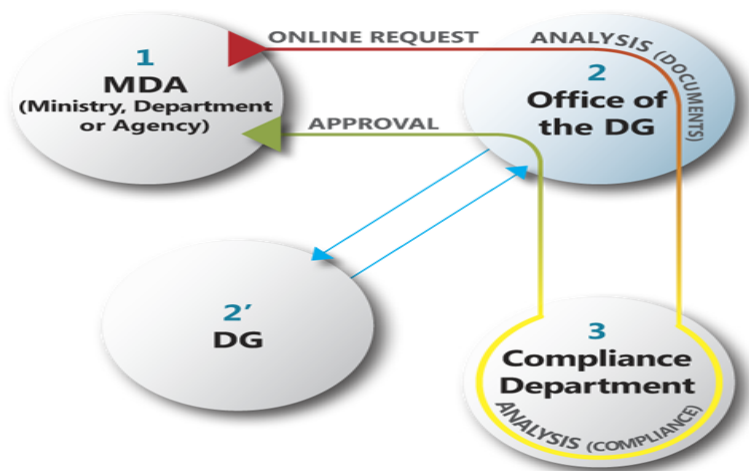
- goPRS Enterprise (підприємство),
- goPRS Web (веб),
- goPRS Intelligence (розвідка),
- goPRS Learn (навчання),
- goPRS eGP.

4.1. GoPRS Enterprise призначений для державних систем, що вимагають обов'язкового попереднього розгляду і затвердження всіх контрактів, що перевищують пороговий рівень встановлений централізованим органом нагляду.

Багато країн поєднало децентралізацію функцій закупівель зі створенням центральних органів з нагляду, моніторингу, попередження і виявлення корупційної відповідальності. GoPRS Enterprise використовується центральними органами влади.

GoPRS Enterprise застосовує логіку робочого процесу для стандартизації процесів і завдань в рамках регулюючого органу. GoPRS Enterprise автоматизує призначення завдань для всіх процесів і відслідковує прогрес. Він діє також в якості додаткового рівня безпеки з метою гарантування, щоб всі співробітники, які виконують завдання мали доступ до їх затвердження.

GoPRS Enterprise інтегрує різні корисні інструменти. Наприклад, goPRS Enterprise поєднує в собі реєстр цін на сировинні товари, що відображається в загальнонаціональному онлайновому каталозі зі стандартною ціною. А це дає змогу посадовим особам порівняти ціни по каталогу навпроти цін, поданих претендентами для визначення їх справедливості і обґрунтованості.

Через goPRS Enterprise постачальники послуг зареєстровані і включені в базу даних постачальників, який доступний в Інтернеті для посадових осіб із закупівель дає можливість проведення належної перевірки учасниками торгів. Ціноутворення товар каталог, база даних про постачальників, бази даних МДБ, і база даних проектів інтегровані в goPRS Enterprise і подані в статистичний аналіз, щоб показати рівень належної правової процедури дотримання закупівель.

4.2. GoPRS Web являє собою набір запитів програмного забезпечення, яке дозволяє організаціям, які роблять закупівлі, подавати заявки на затвердження в регулюючий орган для проведення закупівель.

Функція обробки закупівель обробляється goPRS Web. У багатьох країнах, децентралізація функції обробки закупівель призвело до неузгодженості процедур та застосування закону.

GoPRS Web гарантує, що файли, надані в регулюючий орган для затвердження є повними і відповідають вимогам законодавства. Стандартизація підвищує ефективність процесу закупівель в часі і стосовно грошей, а також гарантує, що кожна закупівля відповідає закону і принципам підзвітності, справедливості, прозорості та рівності, які затверджені в Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції.

4.3. GoPRS Intelligence є інструментом на основі фактичних даних, який збирає і аналізує дані з метою виявлення підозрілих дій і моделей, які вказують на можливу корупцію.

GoPRS Intelligence є інструментом, який на основі фактичних даних збирає і аналізує дані, щоб забезпечити більш важливі і дієві показники шахрайств і корупції. Метою goPRS розвідки є не просто запис даних про закупівлі, а й отримання інформації для аналізу, управління і прийняття рішень, щоб отримати більшу цінність грошей та запобігання шахрайству та корупції.

4.4. GoPRS Learn представляє собою інтернет-навчальну платформу для підтримки навчання та професійної підготовки посадових осіб і співробітників організацій, які здійснюють закупівлі, та регулюючих органів.

GoPRS Learn надає можливість онлайн-освіти для посадових осіб із процесу закупівлі і співробітників. GoPRS Learn включає в себе веб-навчання через віртуальні класи з асинхронним зворотнім зв'язком учасників. За допомогою цього навчального інтернет-середовища є перехід від уроків з вчителями до таких, що включають дискусії, які підкреслюють участь студентів у процесах державних закупівель.

Під час онлайн-дискусій студенти обговорюють ідеї, концепції, беруть участь у дебатах щодо кращого розуміння та отримання кращих академічних матеріалів, а також представлення різних рішень і теорій, які студенти можуть потім розробити, вибрати або скасувати протягом довгого часу.

У goPRS Learn платформа може бути використана навчальними центрами, такими як Міжнародний інститут права, Міжнародної організації з розвитку права, університетів і регіональних та національних установ державних закупівель.

4.5. GoPRS EGP – це електронна система державних закупівель, яка організована регулюючим органом і використовується зареєстрованими суб'єктами закупівель і постачальниками.

Електронні державні закупівлі (EGP) відносяться до проведення закупівель за допомогою електронної системи. GoPRS EGP збільшує швидкість, прозорість і підзвітність процедури закупівель. Це підвищує ефективність від початку до кінця процесу закупівель.

EGP забезпечує всебічну інформацію про витрати і заходи, які використовуються в якості основи для бізнес-рішень. EGP автоматично забезпечує дотримання процесуальних і матеріальних норм і забезпечує одночасне підготовку до ревізій, обліку всіх закупівель.

GoPRS EGP виявляє відхилення і закономірності діяльності, які вказують на ризики шахрайств та корупції та зменшує можливості для змови за рахунок скорочення числа людської взаємодії. У той же час goPRS EGP є досить гнучкою, щоб дозволити здорову інновацію, як постачальників, так і організацій, які здійснюють закупівлі, в законних рамках.

GoPRS EGP забезпечує доступ до всієї інформації, яка відповідно до закону, повинна бути відкритою для громадськості, зокрема про зареєстрованих постачальників і підрядників, а також корисну інформацію про стандарти та процедури, поточні процеси закупівель, що здійснюються різними державними установами, а також списки постачальників, підрядників та консультантів, зареєстрованих регулюючим органом. EGP надає кошти для широкого поширення стандартних документів для торгів, включаючи стандартні форми договорів для встановлення єдиного порядку в процесі торгів. GoPRS EGP є рекламним підґрунтям для урядових установ на основі пропозицій, запрошень до участі в торгах та котирувань

Потенційні переваги EGP включають в себе:

- 1) прозорість участі та конкуренція;

2) підвищення адміністративної ефективності (час і витрати);

3) ефективність процесу;

4) підтримка цілісності та запобігання корупції;

5) більш стратегічний підхід до закупівель.

II. GoTrace

Як показує практика роботи підрозділів фінансової розвідки, правоохоронних органів, а також державних наглядових установ, збір і аналіз різних даних відіграє все більшу роль в системі ефективної протидії та розслідування злочинної діяльності. Вимоги правових актів, а також сучасні технічні рішення, дозволяють отримувати від різних джерел велику кількість цінної інформації, яка при кваліфікованій обробці може бути основним фактором, що дозволяє виявляти і припиняти діяльність злочинних синдикатів, встановлювати і заарештовувати злочинні активи.

Але, розвиваючи внутрішні системи аналізу даних, не можна забувати, що для успішної боротьби зі злочинністю необхідно також активно здійснювати міжвідомчу співпрацю як на національному, так і на міжнародному рівні. Як показують приклади розслідування резонансних злочинів, що не були вчасно припинені, однією з основних причин їх скоєння стала відсутність оперативного механізму обміну інформацією між правоохоронними органами. При цьому не раз зазначалося, що найбільш помітних результатів у сфері протидії організований злочинності вдалося домогтися в тих державах, в яких правоохоронні органи змогли подолати міжвідомчі бар'єри і організувати успішну роботу в спільних оперативно-слідчих групах або інформаційно-аналітичних центрах.

СИСТЕМА ОБМІНУ ТА АНАЛІЗУ ДАНИХ goTRACE, СТВОРЕНА Й РОЗРОБЛЕНА УПРАВЛІННЯМ З НАРКОТИКІВ І ЗЛОЧИННОСТІ ООН

Використання системи goTrace в роботі може принести найвагоміші плоди і позитивні результати в області покращення рівня безпеки суспільства, оскільки тільки наявність довіри і розуміння важливості оперативного міжвідомчого співробітництва є найважливішою умовою успішної інформаційно-аналітичної роботи компетентних органів.

1. Як працює goTrace.

Система goTrace допомагає провести безпечне і оперативне порівняння конфіденційних даних, що зберігаються в різних базах даних однієї або декількох установ і встановити їх збіг.

GoTrace дуже простий в застосуванні і включає в себе лише кілька дій. Ви повинні завантажити наявні дані в стандартний формат програми Excel. Потім, goTrace виробляє шифрування завантажених в системі Excel даних і хешованого файла.

Хешування (англ. *hashing*) – перетворення вхідного масиву даних довільної довжини у вихідний бітовий рядок фіксованої довжини. Такі перетворення також називаються геш-функціями або функціями згортки, а їх результати називають гешем, геш-кодом, геш-сумою, або дайджестом повідомлення.

Система хешування використовувана в goTrace, є незворотною і не дозволяє ознайомитися з інформацією, яка була завантажена в goTrace.

У реальності, робота goTrace ґрунтується на тому, що однакові дані хешуються також однаково. Якщо будуть хешуватися однакові дані, що знаходяться в базах даних різних установ, то система goTrace в ході порівняння визначить і покаже візуально даний збіг.

Також goTrace дозволяє переслати файл з хешованими даними в інші установи і отримати від працюючих там колег хеш із зашифрованою інформацією в цілях проведення їх порівняння. Таким чином, повністю безпечний обмін хешованими файлами і становить унікальну цінність системи goTrace.

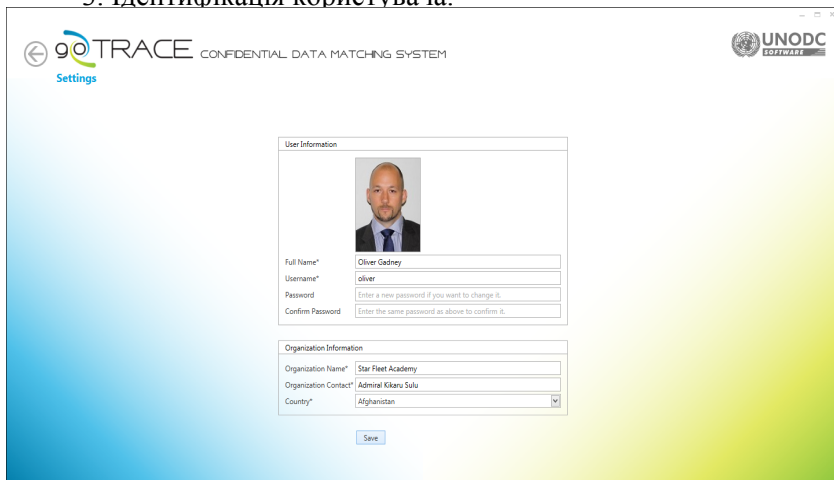
2. Вхід у систему.

Якщо ви користуєтеся системою goTrace вперше, будь ласка, введіть наступні дані:

Ім'я користувача: oliver
Пароль: gadney

3. Ідентифікація користувача.

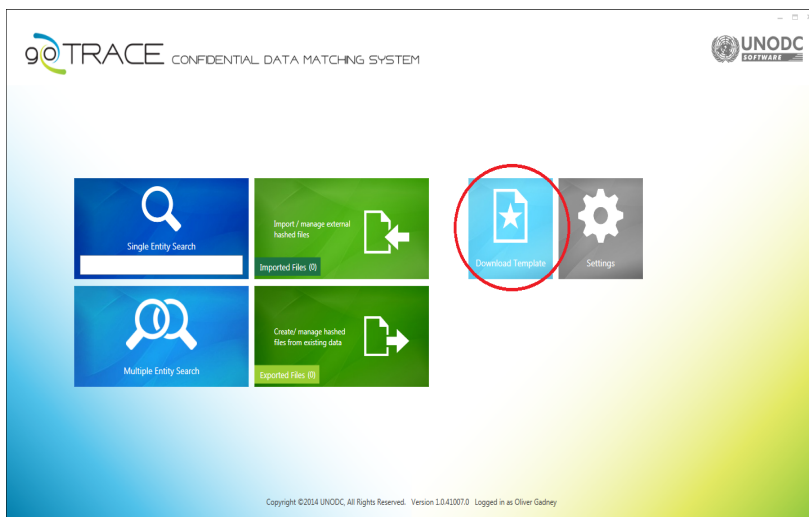
Здійснюючи ідентифікацію користувача, ви можете ввести в систему такі дані:

- ім'я користувача;
- пароль;
- назва установи;
- контакт вашої організації;
- назва країни, у якій діє ваша організація;
- інформація про організацію дуже важлива, оскільки буде використана під час передачі зашифрованих даних.

4. Підготовка завантажуваних даних.

Завантажте на Робочий стіл (Desktop) свого комп'ютера файл для заповнення даних, натиснувши на вказане в схемі вікно. Той же файл ви зможете використовувати для:

- створення хешованих файлів;
- створення файлів для комплексного пошуку.

Увага: Важливо ні в якому разі не змінювати систему і порядок стовпців, які Ви бачите на представленій нижче схемою. Якщо Ви змініте хоча б один з них, програма goTrace не зможе обробляти дані.

goTrace Template.xlsx													
	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	v1.0												
2	Name	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3	Year	Codename	Identification Number	Phone	Email	Account	Do not change anything in this row		
3											Do not change anything in this row		
4											Enter your data from this row downward		

5. Запропоновані для заповнення поля.

Система goTrace дозволяє ввести дані в такі поля:

– тип (обов'язкове для заповнення поле):

про '1' – якщо об'єктом є фізична особа,

про '2' – якщо об'єктом є юридична особа,

про '3' – якщо об'єкт не ідентифіковано. Рекомендується даний ідентифікатор не використовувати;

– прізвище фізичної особи або назва юридичної особи;

Також можна заповнити і використовувати такі поля:

– імена (ви можете ввести три різних імені або по батькові об'єкта);

– рік (рік народження особи або установи юридичної особи);

– кодове ім'я (наприклад прізвисько);

– ідентифікаційний номер (фізичної або юридичної особи);

– номер телефону;

– адреса електронної пошти;

– номер рахунку в банку.

На даному етапі стратегічно важливо узгодити з вашим партнером, з яким ви будете обмінюватися хешованими файлами, загальний стандарт і параметри введення інформації. Причому досягнуті домовленості можуть бути зафіксовані в письмовій формі (наприклад, меморандум про спільне застосування goTrace).

Дана версія goTrace дозволяє працювати тільки з даними, введеними максимально точно. Особливо необхідно звернути увагу на точне введення таких даних як номери телефонів (наприклад, goTrace не зможе встановити збіг номерів з 12345678910 0012345678910). Щоб уникнути помилок і неточностей, рекомендовано вводити в встановлені поля файлу останні сім номерів абонента телефонного зв'язку і вісім номерів рахунку в банку, що зробить малоімовірним збіг даних двох різних телефонів і рахунків.

Тепер слід зберегти і закрити файл куди внесено інформацію з бази даних вашої установи.

Приклад заповненого файлу

Приклад файлу, в якому заповнені і збережені дані вашого установи, можна побачити нижче (на початку їх необхідно розпакувати)

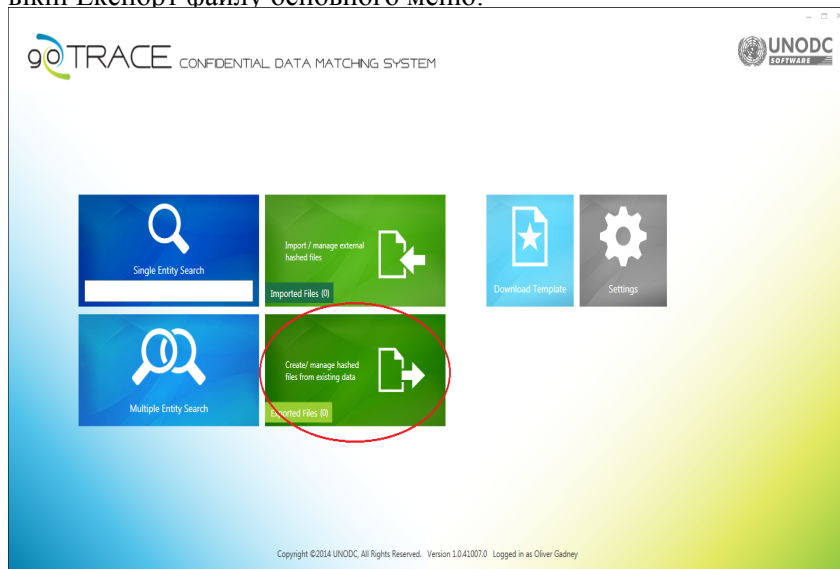

goTrace Sample Data.zip

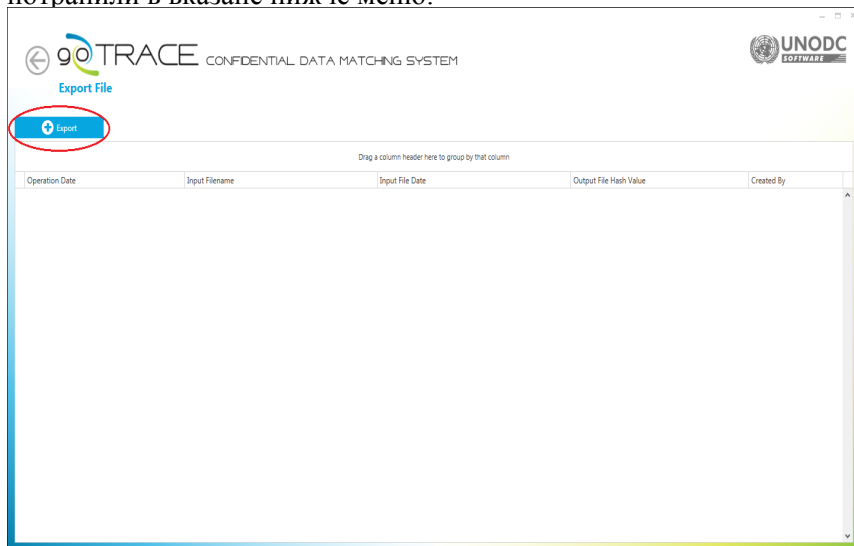
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	goTrace v1.0										
2	Type	Name	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3	Year	Codename	Identification Number	Phone	Email	Account
3	1	Poltorak Rudin	Casati	Roseth	Sausone	2000	Poltorak-Rudin	ID000	06601111	casata@s.com	1-1000-1111
4	1	Corrick Fredricksen	Vieth	Shelhorse	Maslak	2001	Corrick-Fredricksen	ID111	06602222	vieth@s.com	1-1000-2222
5	1	Hoxsie Hollibaugh	Dimarino	Malsch	Eugene	2002	Hoxsie-Hollibaugh	ID222	06603333	dimarino@s.com	1-1000-3333
6	1	Muskopf Karlen	Timmermann	Janosko	Strencha	2003	Muskopf-Karlen	ID333	06604444	timmermann@s.com	1-1000-4444
7	1	Klitzing Ephraim	Carballo	Keeth	Gothro	2014	Klitzing-Ephraim	ID444	06605555	carballo@s.com	1-1000-5555
8	1	Altsisi Lazor	Magav	Addington	Rosello	2005	Altsisi-Lazor	ID555	06606666	magava@s.com	1-1000-6666
9	1	Simcheck Worner	Larouche	Grich	Tisue	2006	Simcheck-Worner	ID666	06607777	larouche@s.com	1-1000-7777
10	1	Dodwell Henslee	Janover	Bisagna	Wineberg	2014	Dodwell-Henslee	ID777	06608888	janover@s.com	1-1000-8888
11	1	Dada Legget	Mills	Woolvorton	Dineen	2008	Dada-Legget	ID888	06609999	mills@s.com	1-1000-9999
12	2	Caponigro Wittstock	Chapman	Moffit	Zachman	2009	Caponigro-Wittstock	ID999	06601010	chapmana@s.com	1-1000-1010
13	2	Houpt Egli	Spevacek	Garley	Quartucci	2010	Houpt-Egli	ID100	06601011	spvacecka@s.com	1-1000-1011

6. Хешування даних.

Після створення вами файлу, в якому в програмі Excel збережені дані вашої установи, ви зможете створити файл з хешованими даними. Для створення такого файлу натисніть на вікні Експорт файлу основного меню:

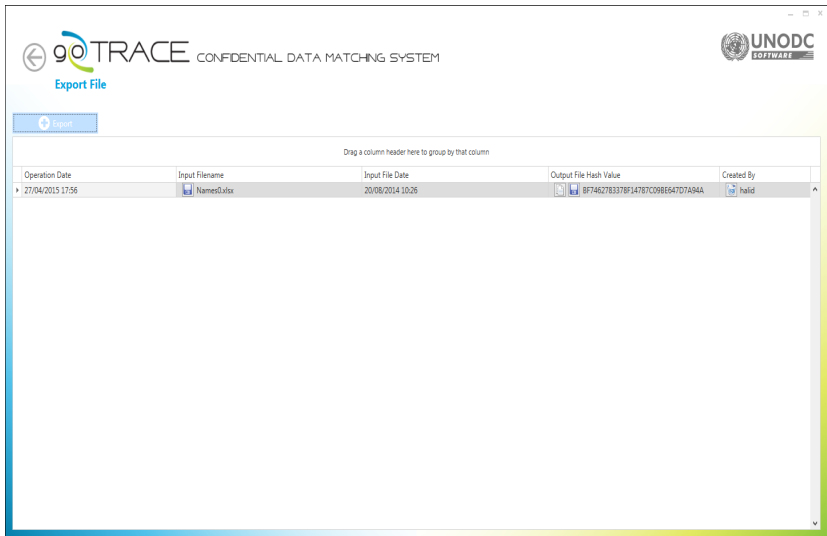
Натисніть на вікні Експорт тільки тоді, коли ви вже потрапили в вказане нижче меню:

Після зроблених вищевказаних дій, виберіть файл в програмі Excel, в якому вами завантажені первинні дані і натисніть на вікно Експорт

	Names0 - search.xlsx	10/11/2014 3
	Names0 big.xlsx	19/08/2014 2
	Names0.xlsx	05/11/2014 4
	Names1.xlsx	10/11/2014 3

Якщо процес вибору пройшов успішно, можна буде побачити схему, що означає, що завантажені в окремому файлі дані повністю хешовано.

Якщо сталася помилка, файл не буде обраний. На вищевказаному екрані буде представлений список помилок, а також вам буде запропоновано їх виправити.

Увага: У тому, що дані повністю зашифровані, ви можете переконаватися якщо відкриєте файл, дані в якому хешовані системою goTrace. Той набір знаків і літер, який ви побачите, не дозволить ні вашому партнерові, ні іншій особі або організації розшифрувати ваші оригінальні дані, застосувавши існуючі технології.

7. Передача хешованих файлів.

Після вибору файлу даних і його хешування можна передати зашифровані дані партнеру з іншого закладу, з яким була досягнута домовленість про проведення порівняння даних.

За допомогою goTrace можна створити з кожного переданого файлу з хешованими даними два окремих компонента. Для цього вам необхідно переслати партнеру обидва зазначених компонента окремо один від одного:

- сам файл з хешованими даними;
- вступне назва файлу, яке йому було дано при проведенні процедури хешування даних (набір цифр і букв).

Для завантаження файлу з зашифрованими даними натисніть на кнопку, обведений на нижче вказаній схемою:

Output File Hash Value		Created By
 	BF7462783378F14787C09BE647D7A94A	 halid

З метою копіювання вхідного назви файлу натисніть на кнопку, зазначену на схемі (нижче):

Output File Hash Value		Created By
 	BF7462783378F14787C09BE647D7A94A	 halid

З метою додаткової безпеки рекомендуємо вам переслати партнеру файл з хешованими даними і вступною назвою даного файлу окремо. Це допоможе забезпечити безпеку зашифрованих у них даних в разі незаконного перехоплення або розкрадання.

8. Завантаження отриманих хешованих файлів.

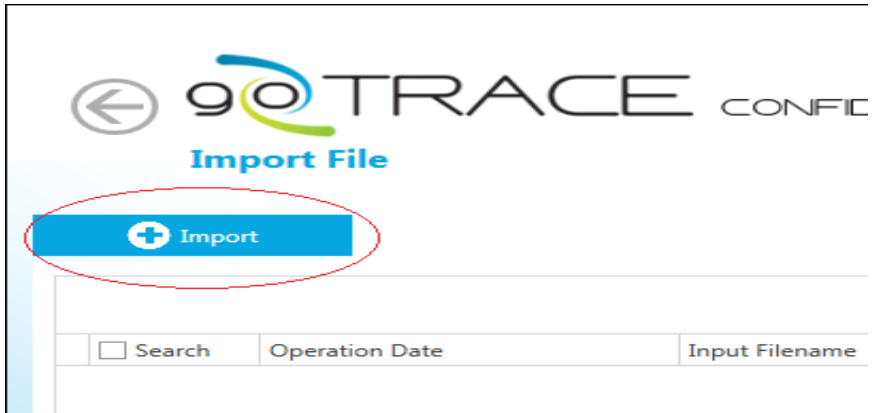
З метою використання для аналізу отримані від партнера хешовані дані вам необхідні:

- сам файл з хешованими даними;
- вступне назва цього файлу.

В основному меню натисніть на поле імпортовані файли:

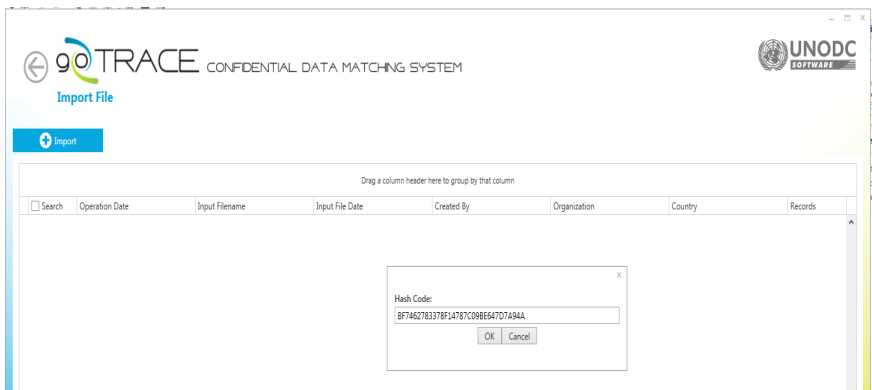

Після цього натисніть на вікні Import:

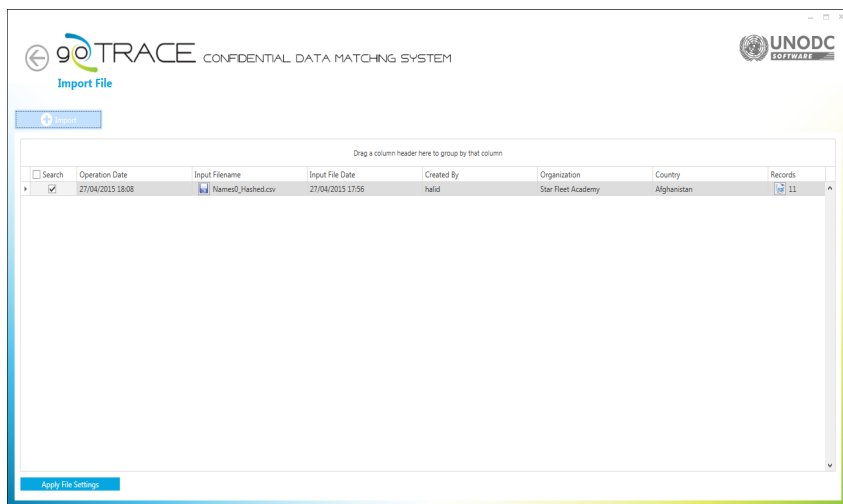

Виберіть з меню файл із хешованими даними. Потім вам буде запропоновано ввести назву файлу з хешованими даними.

Ви можете ввести назву файлу в ручному режимі або відкрити його копію в показаному нижче вікні хеш-код.

Якщо процес прийому переданого файлу с хешованими даними пройшов успішно, ви побачите хеш готовий до процедури порівняння в нижче вказаній схемі:

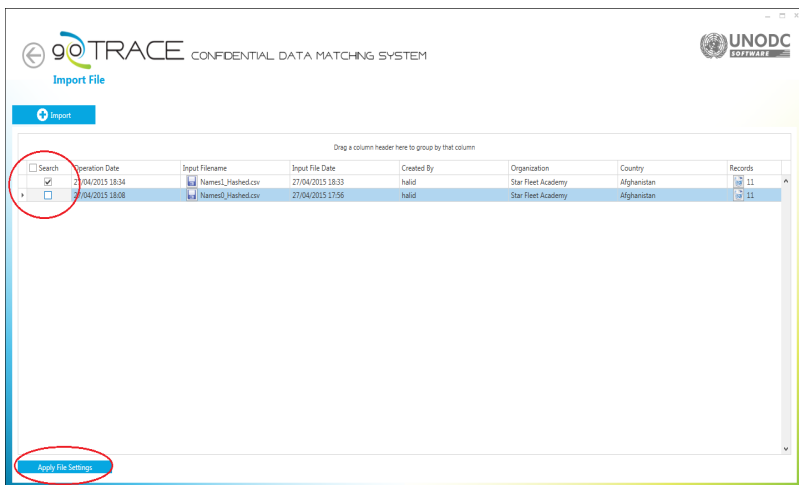

9. Ідентифікація потрібних хешованих файлів.

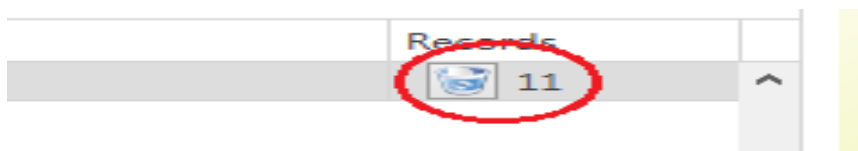
У деяких випадках, коли ви отримали файли з зашифрованими даними від декількох партнерів, ви можете зіткнутися з проблемою використання для порівняння інформацію несумісної за своїм характером.

Тому для процедури порівняння ви можете вибрати або відмовитися від використання деяких файлів з хешованими даними.

Для вибору необхідного для порівняння файлу вам необхідно в розділі Імпорт файлу ідентифікувати потрібний для проведення порівняння файл з хешованими даними і натиснути в стовпці «Шукати» на тому рядку, де міститься даний файл.

У тому випадку, якщо ви впевнені, що вам більше не знадобляться деякі з отриманих або створених файлів з хешованими даними, ви можете просто видалити їх натиснувши в нижчеквказаному вікні.

10. Проведення пошуку за окремим об'єктом.

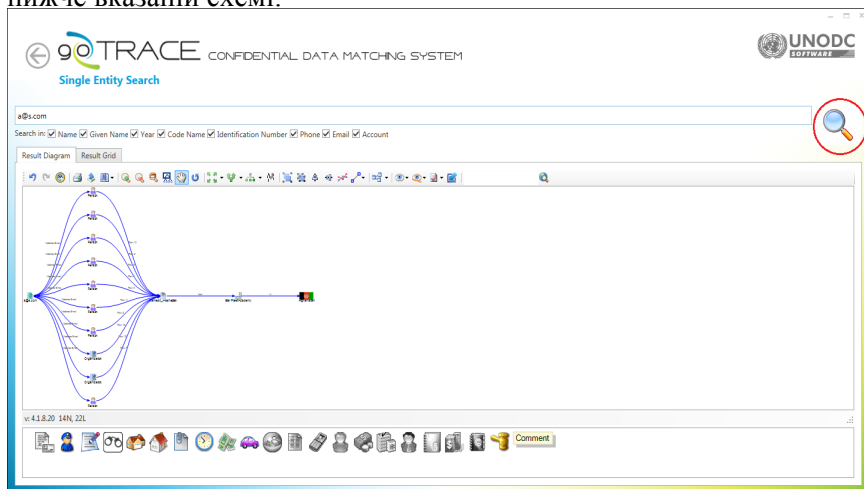
В основному меню натисніть на вікно Single Entity Search для проведення пошуку наявності даних за окремим об'єктом, що цікавить вас. (Зауваження: ви також можете ввести дані об'єкта прямо у вікно, розташованого нижче напису Single Entity Search, після чого натисніть на даному вікні).

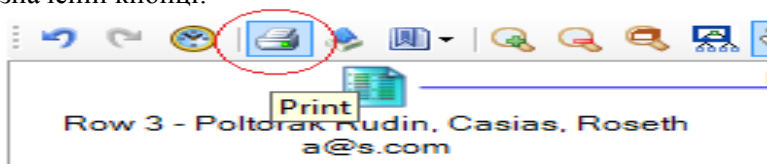
Введіть дані об'єкта у вікно, зазначене за вищевказаною схемою і натисніть на нього.

11. Діаграма результату пошуку.

Результат пошуку буде показаний у візуальному форматі на нижче вказаній схемі:

12. Можливість роздрукувати і використовувати діаграму.
Діаграма може бути роздрукована при натисненні на зазначений кнопці:

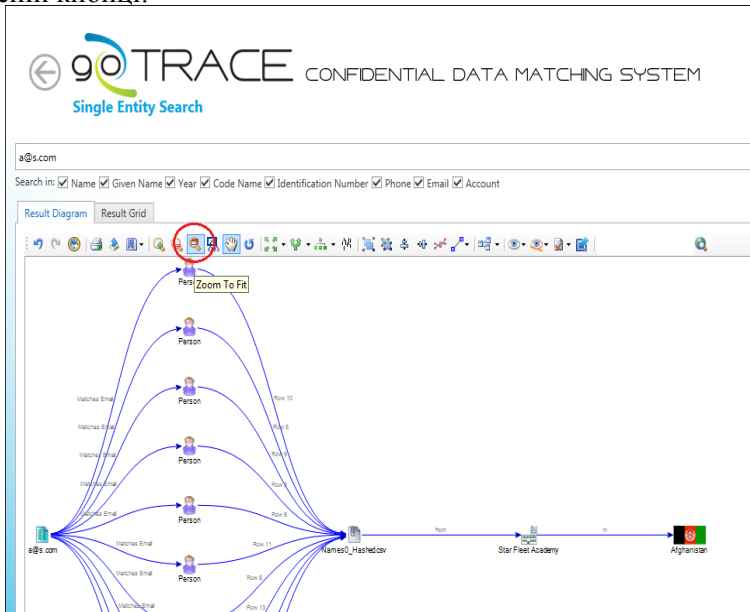

Також діаграма може бути збережена в іншому форматі, наприклад в JPG і PNG, натиснувши на зазначений кнопці:

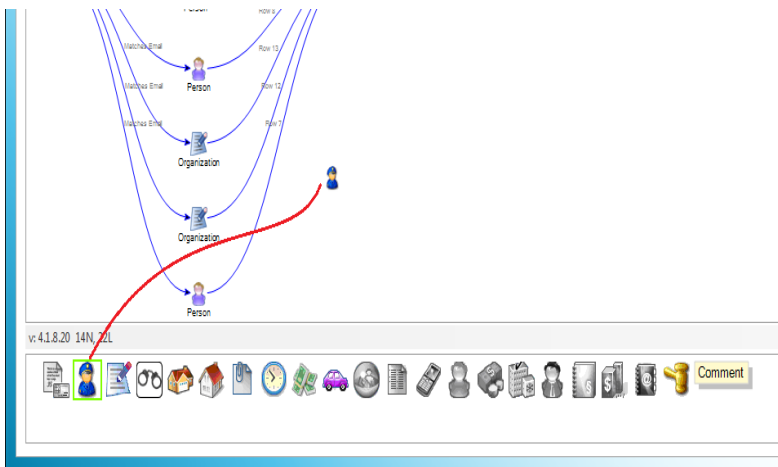

13. Використання діаграми.

Якщо зображення на діаграмі занадто маленьке і треба отримати більш велике зображення можна натиснути на виділений кнопці:

Також можна перенести на діаграму й інші потрібні для візуалізації елементи, розташовані під діаграмою, і створити при цьому більш повне зображення схеми аналізованої або діяльності, що розслідується:

14. Таблиця з результатами пошуку.

Можна також отримати візуальне зображення результатів пошуку у вигляді таблиці:

g@TRACE CONFIDENTIAL DATA MATCHING SYSTEM
Single Entity Search

Search in: ☒ Name ☒ Given Name ☒ Year ☒ Code Name ☒ Identification Number ☒ Phone ☒ Email ☒ Account

Result Diagram Result Grid

Drag a column header here to group by that column

Row	Type	Matching Fields	Filename	Organization	Country
10	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
5	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
9	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
3	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
6	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
11	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
8	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
13	Organization	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
12	Organization	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan
7	Person	Email	Named0_Hashed.csv	Star Fleet Academy	Afghanistan

Show Print Preview Export to MS Excel Export to XML Autowidth Columns

15. Можливість роздрукувати і використовувати таблицю.
Таблиця може бути роздрукована, натиснувши на кнопку
«Show Print Preview»:

90TRACE CONFIDENTIAL DATA MATCHING SYSTEM
Multiple Entity Search

Search Again

Result Diagram Grid Format

Sea...	Name	Account
3	Poltorak Rudin	
4	Corrick Fredricksen	

Show Print Preview

Sea...	Name	Account	CodeName	Email	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3	Identification	Phone
3	Poltorak Rudin			a@t.com	Casas	Roseth			
4	Corrick Fredric			jaasoffed@o.co	Vieth		Maslak		

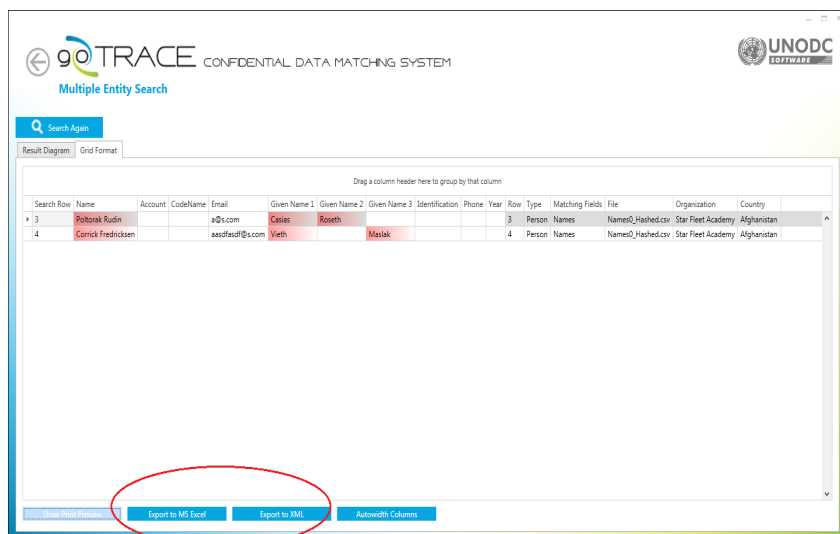
Page 1 / 1

Якщо стовпи в таблиці стали занадто вузькими, можна натиснути у вікні «Параметри сторінки», визначивши масштаб тексту (Пейзаж) і більший розмір паперу. Якщо це не спрацює або необхідна більш комплексна допомога для роздрукування, наприклад спеціальне збільшення або розділення стовпців, можна використовувати результати пошуку в інших форматах.

PDF File
HTML File
MHT File
RTF File
XLS File
XLSX File
CSV File
Text File
Image File
XPS File

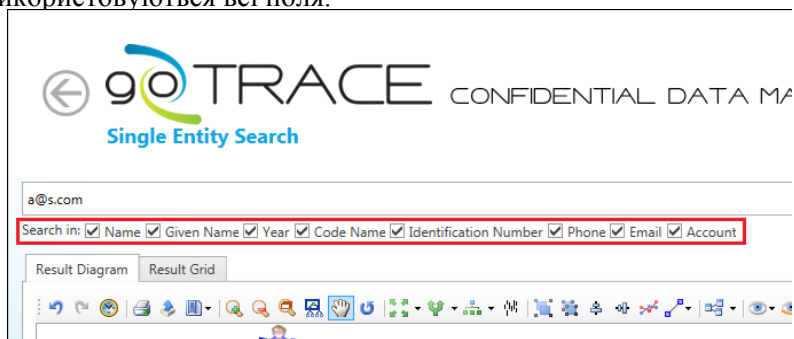
Name 2	Given Nam	phone	Year
h	Maslak		

Також можна використовувати для візуалізації результати порівняння безпосередньо програму Excel або XML (як показано нижче):

16. Розширений пошук.

Також можна провести розширений пошук, натиснувши на потрібному вам вікні без введення тексту. При даному виді пошуку ви можете визначити, які поля ви хочете використовувати для пошуку. За замовчуванням використовуються всі поля.

Ви можете проводити пошук даних, зазначених в таких полях, наявних у goTrace:

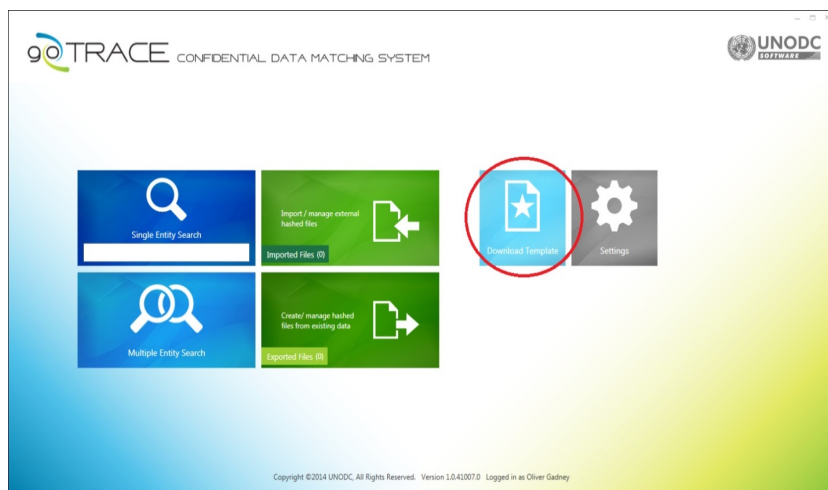
- прізвище (назва);
- ім'я / імена (по батькові);
- рік;
- кодова назва;
- ідентифікаційний номер;
- номер телефону;
- адреса електронної пошти;
- номер рахунку.

17. Проведення комплексного пошуку.

Комплексний пошук застосовується в тих випадках, коли необхідно одночасно здійснити пошук по відношенню до великої кількості об'єктів. Для цього потрібно підготувати новий файл з даними в системі Excel використовуючи стандартний goTrace бланк для заповнення даних.

18. Загрузка даних і приклади.

Формат файлу з хешованими даними використовуваного для проведення комплексного пошуку є аналогічним файлу в системі Excel, про який говорилося в розділі Проведення пошуку за окремим об'єктом. Можна увійти в даний файл, натиснувши на вікні, як показано на нижче вказаній схемі:

Нижче можна побачити приклад файлу з розташованими в різних полях даними, які можуть бути об'єктом пошуку. Слід визначити одне або декілька полів для проведення пошуку. Якщо по відношенню до будь-яких даних в зазначених полях буде встановлено збіг в ході порівняння зашифрованих даних, це буде показано як результат.

Увага: необхідно узгодити з партнерами стандарт введення інформації, яка буде зашифрована і використана для порівняння.

goTrace Sample Search File.zip

goTrace Sample Search File.xlsx											
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	goTrace	v1.0									
2	Type	Name	Given Nam	Given Nam	Given Nam	Year	Codename	Identificatio	Phone	Email	Account
3	1	Poltorak Rudin	Casias	Roseth						a@s.com	
4	1	Corrick Fredricksen	Vieth		Maslak					aasdfasdf@s.com	
5											

Зверніть увагу, що не потрібно хешувати файл з даними призначеними для розширеного пошуку за допомогою функції Імпорт файлу.

Тепер необхідно зберегти і закрити файл в системі Excel, в якому міститься призначена для пошуку інформація.

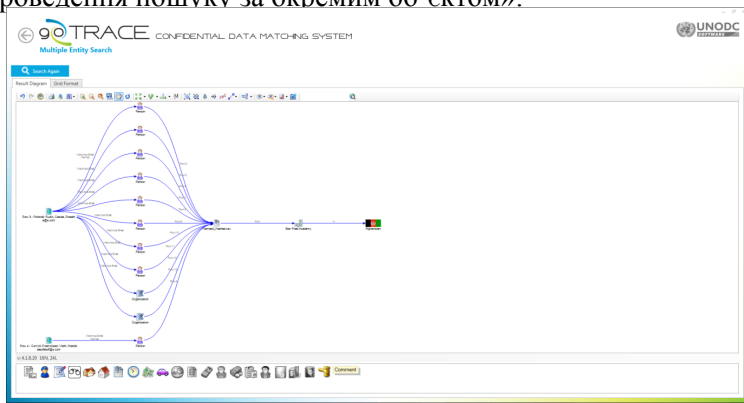
19. Вікно проведення комплексного пошуку.

Для початку проведення комплексного пошуку, натиснувши на обведеному вікні, зазначеному в схемі (нижче):

Виберіть файл з призначеними для пошуку даних збережених в системі Excel.

Після того, як система goTrace здійснить комплексне порівняння даних, що містяться у індивідуальному файлі, з даними хеша, отриманого від партнера можна буде побачити результати (як на нижче приведений схемі) або зможете вибрати формат візуалізації результатів пошуку, описаний в розділі «Проведення пошуку за окремим об'єктом»:

20. Таблиця з результатами пошуку.

Якщо розкрити таблицю з результатами пошуку, то можна побачити в яких стовпчиках файлу з призначеними для пошуку даними, goTrace знайшов збіги з даними хешованими у файлі, який ви отримали від партнера.

У даних таблицях червоним кольором виділені ваші дані, які збіглися з даними, які хешував і передав вам партнер.

The screenshot displays the goTRACE CONFIDENTIAL DATA MATCHING SYSTEM interface with the 'Search Again' button highlighted in red. Below the diagram, there's a table with search results. The table has columns for 'Date', 'Name', 'Account', 'Confidence', 'Email', 'Group Name 1', 'Group Name 2', 'Group Name 3', 'Identification', 'Phone', 'Year', 'Fax', 'Type', 'Matching Fields', 'File', and 'Organization'. The table contains 14 rows of data, with several cells highlighted in red to indicate matches. The bottom of the window shows a standard Windows taskbar with various application icons.

Date	Name	Account	Confidence	Email	Group Name 1	Group Name 2	Group Name 3	Identification	Phone	Year	Fax	Type	Matching Fields	File	Organization
1	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
2	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
3	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
4	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
5	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
6	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
7	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
8	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
9	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
10	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
11	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
12	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
13	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp
14	John Doe	John.Doe@Example.com	100%	John.Doe@Example.com	Example Corp	Example Corp	Example Corp	1234567890	1234567890	2020	1234567890	Person	Example Corp	Example Corp	Example Corp

На вищевказаному прикладі дані в рядку 3 файлу з призначеними для пошуку даними збіглися з даними хешованими і переданими вам партнером. У більшості рядків було знайдено тільки збіг щодо даних адресів електронної пошти. При цьому щодо адресу електронної пошти, зазначеного в списку Ім'я 1 (ім'я 1) і Ім'я 2 (ім'я 2) було знайдено збіг в рядку 3 файлу, що містить хешування партнером даних.

Result Diagram		Grid Format									
Drag a column header here to group by that column											
Search Row	Name	Account	CodeName	Email	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3	Identification	Phone	Year	Row
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					3
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					5
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					6
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					7
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					8
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					9
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					10
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					11
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					12
3	Poltorak Rudin			a@x.com	Casias	Roseth					13
4	Carrick Fredrickson			aaodfzsdff@x.com	Vieth		Mozlak				4

Якщо ви перейдете до правої частини таблиці, то зможете побачити хто конкретно надав дану інформацію і, хто може бути зацікавлений в отриманні сигналу про факт збігу даних. Особливо інформація про власника даних важлива в тих випадках, коли одночасно проводиться комплексний пошук інформації використовуючи хешовані дані, отримані від декількох партнерів. Встановивши власника, можна оперативно звернутися до даного партнеру з метою отримання додаткової інформації про об'єкта, який цікавить.

21. Здійснення комплексного пошуку.

Внесені дані, призначені для пошуку, в поля файлу порівнюються з полями файлу, в яких знаходиться надана вашим партнером хешована інформація. Пошук проводиться за наступними полями:

- прізвище;
- ім'я.

Будь-які дані, які будуть вказані в полі «Прізвище» або «Ім'я 1/2/3» файлу, будуть розшукуватися в полях «Прізвище» або «Ім'я 1/2/3» файлу, в якому містяться зашифровані дані. Ви не повинні турбуватися про те, що вам необхідно додатково ініціювати пошук кожних окремих даних з вашого файлу у файлі з хешованою інформацією.

Наприклад, якщо зашифровані дані містять нижче вказану інформацію.

Type	Name	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3	Y
1	Poltorak Rudin	Casias	Roseth	Sansone	2
1	Cornelia Fredrickson	Wirth	Chalkerson	Mordale	0

ви можете одночасно здійснити пошук різних даних, а саме:

Type	Name	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3
1		Casias		

або пошук інших даних, тобто:

Type	Name	Given Name 1	Given Name 2	Given Name 3
1			Casias	

Система goTrace дає змогу також знайти збіг різних даних:

- рік;
- кодове ім'я;
- ідентифікаційний номер;
- номер телефону;
- адреса електронної пошти;
- номер рахунку.

22. Метод порівняння даних.

Перша версія goTrace допомагає здійснити пошук і встановити збіги тільки в тому випадку, якщо хешовані дані однакові. Дані хешуються і аналізуються тільки в тій формі, в якій були введені користувачем без можливості їх додаткової обробки або розширеної інтерпретації. Телефони, номери яких вказані як '+43123456789' і '+43-123-456789' будуть ідентифіковані в процесі аналізу як різні об'єкти.

З метою успішного використання даної версії goTrace звертаємо особливу увагу користувачів на необхідність проведення ретельного попереднього узгодження з вашим партнером стандартів і параметрів даних, які будуть введені в хешовані файли.

РОЗДІЛ 2
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ УКРАЇНИ
ЩОДО ПРОТИДІЇ ФІНАНСОВОМУ ШАХРАЙСТВУ
ТА ЗАХИСТУ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ

ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ
ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII
(Витяг)

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- 1) активи – кошти, майно, майнові і немайнові права;
- 2) бездоганна ділова репутація – сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її діяльності вимогам законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку;
- 3) верифікація клієнта – встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним;
- 4) відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу – філія, інший підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що розташований не за місцезнаходженням такого суб'єкта та здійснює фінансові операції або забезпечує їх здійснення, у тому числі надає послуги від імені суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім здійснення представницьких функцій);
- 5) вивчення клієнта – процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації щодо фінансового стану клієнта та змісту його діяльності; проведення оцінки

фінансового стану клієнта; визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб; з'ясування місця його проживання або місця перебування чи місця тимчасового перебування в Україні (усіх даних щодо адреси місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири);

6) вигодоодержувач – особа, на користь або в інтересах якої проводиться фінансова операція;

7) видаткова фінансова операція – фінансова операція, яка призводить до зменшення активів на рахунку клієнта – власника активів;

8) високий ризик – результат оцінки ризику суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що базується на результатах аналізу сукупності визначених критеріїв, який свідчить про високу ймовірність використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму;

9) внутрішній фінансовий моніторинг – сукупність заходів з виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, із застосуванням підходу, що ґрунтується на проведенні оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму; ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників; обов'язкового звітування до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення про фінансові операції, щодо яких виникає підозра, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

10) дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера), – відомості про фізичну особу, які включають прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)

фізичної особи (фізичних осіб), країну її (їх) постійного місця проживання та дату народження;

11) державний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

державний фінансовий моніторинг, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, – сукупність заходів із збору, обробки та аналізу зазначеним органом інформації про фінансові операції, що подається суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України;

державний фінансовий моніторинг інших суб'єктів державного фінансового моніторингу – сукупність заходів, які здійснюються іншими суб'єктами, визначеними ч. 3 ст. 5 цього Закону, і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) ділові відносини – відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг;

13) діячі, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, – посадові особи міжнародних організацій, що обіймають або обіймали протягом останніх трьох років керівні посади в таких організаціях (директори, голови правлінь або їх заступники) або виконують будь-які інші керівні функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних

організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів;

14) додаткова інформація – відомості про фінансові операції, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також інша наявна у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформація або інформація, яка повинна зберігатися в нього відповідно до вимог законодавства, зокрема інформація з обмеженим доступом, копії документів, або інформація з них, необхідні для виконання завдань, покладених на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

15) додаткові узагальнені матеріали – відомості, зібрані на основі аналізу додатково одержаної інформації на додачу до раніше поданих узагальнених матеріалів;

16) доходи, одержані злочинним шляхом, – будь-яка вигода, одержана внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, яка може складатися з рухомого чи нерухомого майна, майнових та немайнових прав, незалежно від їх вартості;

17) ідентифікаційні дані – це:

– для фізичної особи – відомості, зазначені у п. 1 ч. 9 і 10, у ч. 11 і 12 ст. 9 цього Закону;

– для фізичної особи – підприємця – відомості, зазначені у п. 2 ч. 9, у ч. 12 ст. 9 цього Закону;

– для юридичної особи – відомості, зазначені у п. 3 ч. 9 та п. 2 ч. 10 ст. 9 цього Закону;

– дані, перелік яких визначений суб'єктами державного фінансового моніторингу, – у випадках, визначених ч. 16 ст. 9 цього Закону;

18) ідентифікація – отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних;

19) іноземні публічні діячі – фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в іноземних державах, а саме:

– глава держави, керівник уряду, міністри та їх заступники;

– депутати парламенту;

- голови та члени правлінь центральних банків;
- члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження за виняткових обставин;
- надзвичайні та повноважні послы, повірені у справах та керівники центральних органів військового управління;
- керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств, що мають стратегічне значення;
- керівники керівних органів політичних партій, представлених у парламенті;

19-1) істотна участь – пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі;

20) кінцевий бенефіціарний власник (контролер) - фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права;

21) клієнт – будь-яка особа, яка:

– звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

– користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

– є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до ст. 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, а також у випадках, передбачених ст. 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність»);

– є гравцем у лотерею або азартну гру, в тому числі казино, електронне (віртуальне) казино (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, визначених у пп. «в» п. 7 ч. 2 ст. 5 цього Закону);

22) міжнародні санкції – санкції, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав (у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України) щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них;

23) належним чином оформлене повідомлення – оформлене та подане до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відповідно до вимог законодавства повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або повідомлення, яке містить додаткову інформацію про фінансові операції та їх учасників, що стали об'єктом фінансового моніторингу з боку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

24) національна оцінка ризиків – система заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка

та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків;

25) національні публічні діячі – фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в Україні, а саме:

- Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України;

- перші заступники та заступники міністрів, керівники інших центральних органів виконавчої влади, їх перші заступники і заступники;

- народні депутати України;

- Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;

- голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів;

- члени Вищої ради юстиції, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;

- Генеральний прокурор України та його заступники;

- Голова Служби безпеки України та його заступники;

- Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники;

- Голова Антимонопольного комітету України та його заступники;

- Голова та члени Рахункової палати;

- члени Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України;

- надзвичайні і повноважні послы;

- Начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України, начальники Сухопутних військ України, Повітряних Сил України, Військово-Морських Сил України;

- державні службовці, посади яких належать до категорії «А»;

- керівники обласних територіальних органів центральних органів виконавчої влади, керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів;

- керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків;

– керівники керівних органів політичних партій та члени їх центральних статутних органів;

26) неприбуткові організації – юридичні особи (крім державних органів, органів державного управління та установ державної і комунальної власності), що не є фінансовими установами, створені для провадження наукової, освітньої, культурної, оздоровчої, екологічної, релігійної, благодійної, соціальної, політичної та іншої діяльності з метою задоволення потреб та інтересів громадян у межах, визначених законодавством України, без мети отримання прибутку;

27) неприйнятно високий ризик – максимально високий ризик, який не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

28) об'єкт фінансового моніторингу – дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників;

29) обов'язковий фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, з виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників, обов'язкового звітування про них центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

30) офіційний документ – документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості;

31) первинний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог цього Закону, нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу, що включають, зокрема, проведення обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу;

32) підозра – припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції;

33) поглиблена перевірка клієнта – здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу заходів з отримання (зокрема від органів державної влади, державних реєстраторів, з офіційних або публічних джерел) інформації про клієнта (представника клієнта) для підтвердження або спростування наданих ним даних, достовірність яких є сумнівною;

34) представник клієнта – особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта;

35) структура власності – документально підтверджена система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

36) ризики – небезпека (загроза, уразливі місця) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності;

37) спеціально уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

38) спроба проведення фінансової операції – здійснення клієнтом чи особою, яка діє від його імені або в його інтересах, дій, спрямованих на проведення фінансової операції, якщо така фінансова операція не була проведена з ініціативи клієнта;

39) суспільно небезпечне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, – діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України, внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи;

40) таємниця фінансового моніторингу – інформація, отримана під час здійснення державного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом, а саме інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями;

41) траст – юридична особа-нерезидент, яка провадить свою діяльність на основі довірчої власності, де повірений діє за рахунок і в інтересах довірителя, а також зобов'язується за винагороду виконувати певні юридичні дії;

42) узагальнені матеріали – відомості про фінансові операції, які були об'єктом фінансового моніторингу і за результатами аналізу яких у спеціально уповноваженого органу виникли підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Узагальнені матеріали є повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення. Узагальнені матеріали також можуть бути підставою для здійснення правоохоронними та розвідувальними органами України оперативно-розшукової і контррозвідувальної діяльності. Форма та структура узагальнених матеріалів встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та

забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з правоохоронними органами;

43) управління ризиками – заходи, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, із створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, яка передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх зменшення;

44) уточнення інформації про клієнта – актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання документального підтвердження наявності (відсутності) змін у них;

45) учасники фінансової операції – клієнт, контрагент, а також особи, які діють від їх імені або в їх інтересах, або особи, від імені або в інтересах яких діють клієнт, контрагент;

46) філія іноземного банку – відокремлений структурний підрозділ іноземного банку, що не має статусу юридичної особи і провадить свою діяльність на території України відповідно до вимог, встановлених законами України для банків;

47) фінансова операція – будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання цього Закону;

48) фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу;

49) фінансування розповсюдження зброї масового знищення – дії з надання, збору чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції;

50) фінансування тероризму – надання чи збір будь-яких активів з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

– для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

– для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій.

2. Термін «близькі особи» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, – 30 000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, – 30 000 гривень), та має одну або більше таких ознак:

1) переказ коштів на анонімний (номерний) рахунок за кордон і надходження коштів з анонімного (номерного) рахунка з-за кордону; зарахування або переказ коштів у разі, якщо хоча б одна із сторін – учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі, що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, а також переказ коштів на рахунок, відкритий у фінансовій установі, зареєстрованій у зазначеній державі;

2) купівля-продаж за готівку чеків, дорожніх чеків, у тому числі інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу;

3) зарахування або переказ коштів, надання або отримання кредиту (позики), здійснення інших фінансових операцій у разі, якщо хоча б одна із сторін – учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (на території), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін – учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому у зазначеній державі (території). Перелік таких держав (територій) визначається відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України, на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і підлягає оприлюдненню;

4) фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів);

5) здійснення розрахунку за фінансову операцію у готівковій формі;

6) зарахування коштів на поточний рахунок юридичної або фізичної особи – підприємця чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи – підприємця, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації, або зарахування коштів на поточний рахунок чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи – підприємця у разі, якщо операції на зазначеному рахунку не здійснювалися з дня його відкриття;

7) переказ коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), крім переказів коштів за договорами

(контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України;

8) обмін банкнот на банкноти іншого номіналу;

9) здійснення фінансових операцій з цінними паперами на пред'явника, які не депоновані в депозитарних установах;

10) здійснення операцій з векселями (крім фінансових казначейських векселів), ордерними цінними паперами;

11) перерахування або отримання коштів неприбутковою організацією;

12) здійснення фінансових операцій за правочинами, форма розрахунків за якими не визначена;

13) одержання (сплата, переказ) страхового чи перестрахового платежу (страхового чи перестрахового внеску, страхової чи перестрахової премії), крім сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

14) проведення страхової чи перестрахової виплати або страхового чи перестрахового відшкодування або виплати викупної суми, крім зарахування чи списання коштів на/з рахунки (рахунків) державних позабюджетних фондів;

15) виплата (передача) особі виграшу в лотерею, придбання фішок, жетонів, внесення особою в інший спосіб плати за право участі в азартній грі, виплата (передача) виграшу суб'єктом господарювання, який проводить азартні ігри;

16) надання кредитних коштів особі, яка є членом небанківської кредитної установи, в один і той самий день два рази і більше за умови, що загальна сума фінансових операцій дорівнює чи перевищує суму, визначену ч. 1 цієї статті;

17) фінансові операції осіб, щодо яких встановлено високий ризик.

2. Інформація про фінансові операції відповідно до п. 5, 12 і 16 ч. 1 цієї статті подається спеціально уповноваженому органу всіма суб'єктами первинного фінансового моніторингу, крім банків.

3. Страхові (перестрахові) брокери здійснюють обов'язковий фінансовий моніторинг у разі, якщо вони задіяні у проведенні розрахунків та отримують страхові чи перестрахові премії у сумі, зазначеній у ч. 1 цієї статті.

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

– критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

– встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

– типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Розділ VIII ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ

Стаття 24. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Особи, які винні у порушенні вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, несуть кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність згідно із законом.

2. Юридичні особи, які здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом,

або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути ліквідовані за рішенням суду.

3. У разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, до нього застосовуються такі штрафні санкції:

- за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством, – у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

- за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу, – у розмірі до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

- за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, – у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

- за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) – у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

- за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до цього Закону, або втрату документів (у тому числі

інформації про рахунки або активи) – у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

– за порушення обов'язків, визначених цим Законом та/або нормативно-правовими актами у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та не зазначених в абзацах другому – шостому цієї частини, – у розмірі до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

4. Повторне (повторні) порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, тобто порушення, вчинене протягом трьох років після дня виявлення суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, аналогічного порушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнято рішення про застосування санкції відповідно до цього Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, – у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

5. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

6. У разі порушення посадовою особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або

нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, може відповідно до закону прийняти рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкції у вигляді тимчасового відсторонення такої посадової особи від посади до усунення порушення.

7. Положення ч. 3–6 цієї статті не поширюються на банки, філії іноземних банків.

У разі порушення банками, філіями іноземних банків вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Національний банк України адекватно вчиненому порушенню або рівню загрози інтересам вкладників чи інших кредиторів банку має право застосувати заходи впливу відповідно та у порядку, визначеному Законом України «Про банки і банківську діяльність» та нормативно-правовими актами Національного банку України.

8. Санкції до суб'єктів первинного фінансового моніторингу, передбачені цією статтею, застосовуються суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону здійснюють функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу.

У разі вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу (крім банків, філій іноземних банків) двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом,

фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених.

9. Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій, передбачених цією статтею, набирає законної сили з дати його (її) прийняття.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, є виконавчим документом.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня його (її) отримання, про що письмово повідомляється відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно (вона) передається суб'єктом державного фінансового моніторингу до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Оскарження рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого рішення (постанови) та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

Стаття 25. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Неподанням інформації спеціально уповноваженому органу є:

– неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

– неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

– подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу неналежним чином оформленого повідомлення після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

– неподання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 26. Несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Несвоєчасним поданням інформації спеціально уповноваженому органу є:

– подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації з порушенням строків, передбачених цим Законом;

– подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення з порушенням строків, передбачених цим Законом, після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації;

– подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення після послідовного отримання від спеціально уповноваженого органу трьох і більше повідомлень з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо поданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, крім випадків, коли така інформація подана спеціально уповноваженому органу без порушення строків, установлених п. 6, 7, 9, 10 і 12 ч. 2 ст. 6 цього Закону;

– подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу, підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації на запит спеціально уповноваженого органу з порушенням строків, передбачених законодавством.

« _____ »

ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

*Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII
(Витяг)*

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

– антикорупційна експертиза – діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

– пряме підпорядкування – відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

– близькі особи – особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у ч. 1 ст. 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

– корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

– корупція – використання особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з

ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначений у ч. 1 ст. 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

– неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

– потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

– правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

– приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

– реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції – органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції;

– суб'єкти декларування – особи, зазначені у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

– члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

– виборні особи – Президент України, народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови.

«_____»

Розділ IV

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ТА ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Стаття 22. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища

1. Особам, зазначеним у ч. 1 ст. 3 цього Закону, забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.

Стаття 23. Обмеження щодо одержання подарунків

1. Особам, зазначеним у п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

2. Особи, зазначені у п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, можуть приймати подарунки, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених ч. 1 цієї статті, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

Передбачене цією частиною обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

- 1) даруються близькими особами;
- 2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

3. Подарунки, одержані особами, зазначеними у п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям, є відповідно державною або комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Рішення, прийняте особою, зазначеною у п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів, і на ці рішення розповсюджуються положення ст. 67 цього Закону.

Стаття 24. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;

3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;

4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

3. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

4. Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання подарунка за наявності обставин, передбачених ч. 2 ст. 23 цього Закону.

5. У випадку наявності в особи, зазначеної у п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

Стаття 25. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

1. Особам, зазначеним у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

2. Обмеження, передбачені ч. 1 цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Стаття 26. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

1. Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється:

1) протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами – підприємцями, якщо особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду

або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб – підприємців;

2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом;

3) протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа, організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності.

2. Порухення встановленого п. 1 ч. 1 цієї статті обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору.

Правочини у сфері підприємницької діяльності, вчинені з порушенням вимог п. 1 ч. 1 цієї статті, можуть бути визнані недійсними.

У разі виявлення порушень, передбачених ч. 1 цієї статті, Національне агентство звертається до суду для припинення трудового договору (контракту), визнання правочину недійсним.

Стаття 27. Обмеження спільної роботи близьких осіб

1. Особи, зазначені у пп. «а», «в» – «з» п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особи, які претендують на зайняття посад, зазначених у пп. «а», «в» – «з» п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, зобов'язані повідомити керівництво органу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

Положення абзаців першого та другого цієї частини не поширюються на:

1) народних засідателів і присяжних;

2) близьких осіб, які прямо підпорядковані один одному у зв'язку з набуттям одним з них статусу виборної особи;

3) осіб, які працюють у сільських населених пунктах (крім тих, що є районними центрами), а також гірських населених пунктах.

2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги ч. 1 цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк.

Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

« _____ »

Розділ VII

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Стаття 45. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

1. Особи, зазначені у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

2. Особи, зазначені у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

Особи, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані наступного року після припинення діяльності подавати в установленому ч. 1 цієї статті порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

3. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому цим Законом порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

4. Упродовж семи днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію.

У разі притягнення суб'єкта декларування до відповідальності за неподання, несвоєчасне подання декларації або в разі виявлення у ній недостовірних відомостей суб'єкт декларування зобов'язаний подати відповідну декларацію з достовірними відомостями.

Стаття 46. Інформація, що зазначається в декларації

1. У декларації зазначаються відомості про:

1) прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта громадянина України, якщо особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний орган центрального органу виконавчої влади, відповідальний за формування державної податкової політики, і має про це відмітку у паспорті громадянина України) суб'єкта декларування та членів його сім'ї, зареєстроване місце проживання, а також місце фактичного проживання або поштову адресу, на яку суб'єкту декларування Національним агентством може бути надіслано кореспонденцію, місце роботи (проходження служби) або місце майбутньої роботи (проходження служби), займану посаду, або посаду, на яку претендує, та категорію посади (якщо така є) суб'єкта декларування;

2) об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду, характеристики майна, місцезнаходження, дату набуття майна у власність, оренду або інше право користування, вартість майна на дату набуття його у власність, володіння або користування;

б) у разі якщо нерухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб –

підприємців. У разі якщо нерухоме майно перебуває в оренді або на іншому праві користування, про власника такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;

2-1) об'єкти незавершеного будівництва, об'єкти, не прийняті в експлуатацію або право власності на які не зареєстроване в установленому законом порядку, які:

а) належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві власності відповідно до Цивільного кодексу України;

б) розташовані на земельних ділянках, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або передані їм в оренду чи на іншому праві користування, незалежно від правових підстав набуття такого права;

в) повністю або частково побудовані з матеріалів чи за кошти суб'єкта декларування або членів його сім'ї.

Такі відомості включають:

а) інформацію про місцезнаходження об'єкта;

б) інформацію про власника або користувача земельної ділянки, на якій здійснюється будівництво об'єкта;

в) якщо об'єкт перебуває у спільній власності – про всіх його співвласників зазначаються відомості, передбачені п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;

3) цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 100 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні або користуванні незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуто таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду майна, характеристики майна, дату набуття його у власність, володіння або користування, вартість майна на дату його набуття у власність, володіння або користування;

б) дані щодо транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, а також щодо їх марки та моделі, року випуску, ідентифікаційного номера (за наявності). Відомості про транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми зазначаються незалежно від їх вартості;

в) у разі якщо рухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. У разі якщо рухоме майно перебуває у володінні або користуванні, про власників такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Примітка. Декларування цінного рухомого майна, зазначеного у цьому пункті (крім транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів), права на яке набуті до подання суб'єктом декларування першої декларації відповідно до вимог цього Закону, здійснюється з обов'язковим зазначенням інформації про набуття такого майна до початку періоду здійснення діяльності із виконання функцій держави або місцевого самоврядування або у такий період. При цьому зазначення даних щодо його вартості та дати набуття у власність, володіння або користування не є обов'язковим;

4) цінні папери, у тому числі акції, облігації, чеки, сертифікати, векселі, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із відображенням відомостей стосовно виду цінного папера, його емітента, дати набуття цінних паперів у власність, кількості та номінальної вартості цінних паперів. У разі якщо цінні папери передані в управління іншій особі, щодо цієї особи також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;

5) інші корпоративні права, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із зазначенням найменування кожного суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, коду Єдиного державного реєстру підприємств і

організацій України, частки у статутному (складеному) капіталі товариства, підприємства, організації у грошовому та відсотковому вираженні;

5-1) юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї.

Термін «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

6) нематеріальні активи, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, у тому числі об'єкти інтелектуальної власності, що можуть бути оцінені в грошовому еквіваленті. До відомостей щодо нематеріальних активів включаються дані про вид та характеристики таких активів, вартість активів на момент виникнення права власності, а також про дату виникнення права на них;

7) отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

Такі відомості включають дані про вид доходу, джерело доходу та його розмір. Відомості щодо подарунка зазначаються лише у разі, якщо його вартість перевищує п'ять мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, а для подарунків у вигляді грошових коштів – якщо розмір таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, перевищує п'ять мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

8) наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам, а також активи у дорогоцінних (банківських) металах. Відомості щодо грошових активів включають дані про вид, розмір та валюту активу, а також найменування та код Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України установи, в якій відкриті відповідні рахунки або до якої зроблені відповідні

внески. Не підлягають декларуванню наявні грошові активи (у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам) та активи у дорогоцінних (банківських) металах, сукупна вартість яких не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

9) фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти. Відомості щодо фінансових зобов'язань включають дані про вид зобов'язання, його розмір, валюту зобов'язання, інформацію про особу, стосовно якої виникли такі зобов'язання, відповідно до п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, та дату виникнення зобов'язання. Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. У разі якщо розмір зобов'язання не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

У разі якщо предметом правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання є нерухоме або рухоме майно, в декларації зазначаються вид майна, його місцезнаходження, вартість та інформація про власника майна відповідно до п. 1 ч. 1 цієї статті або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. У разі якщо засобом забезпечення отриманого зобов'язання є порука, в декларації має бути вказано інформацію про поручителя, зазначену у п. 1 ч. 1 цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;

10) видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється

право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання, які зазначені у п. 2–9 ч. 1 цієї статті.

Такі відомості зазначаються у разі, якщо розмір відповідного видатку перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року; до таких відомостей включаються дані про вид правочину, його предмет. На письмовий запит Національного агентства суб'єкт декларування надає інформацію щодо найменування контрагента;

11) посаду чи роботу, що виконується або виконувалася за сумісництвом: дані про займану посаду чи роботу (оплачувану чи ні), що виконується за договором (контрактом), найменування юридичної чи фізичної особи, в якій (яких) особа працює або працювала за сумісництвом, із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи із зазначенням її реєстраційного номера облікової картки платника податків;

12) входження суб'єкта декларування до керівних, ревізійних чи наглядових органів громадських об'єднань, благодійних організацій, саморегулювних чи самоврядних професійних об'єднань, членство в таких об'єднаннях (організаціях) із зазначенням назви відповідних об'єднань (організацій) та їх коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

2. Відомості, зазначені у ч. 1 цієї статті, подаються незалежно від того, знаходиться об'єкт декларування на території України чи за її межами.

3. У декларації зазначаються також відомості про об'єкти декларування, передбачені п. 2–8 ч. 1 цієї статті, що є об'єктами права власності третьої особи, якщо суб'єкт декларування або член його сім'ї отримує чи має право на отримання доходу від такого об'єкта або може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти щодо такого об'єкта дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ним.

Відомості, передбачені цією частиною, не зазначаються в декларації, якщо відповідні об'єкти належать на праві власності юридичній особі, зазначеній у п. 5-1 ч. 1 цієї статті, та їх

головним призначенням є використання у господарській діяльності такої юридичної особи (промислове обладнання, спеціальна техніка тощо).

Положення цієї частини застосовуються під час подання декларації службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єктами декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до ст. 50 цього Закону.

4. Відомості, передбачені п. 10 ч. 1 цієї статті, не зазначаються у деклараціях осіб, які претендують на зайняття посади, зазначеної у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону.

5. Відображення доходів і видатків суб'єктів декларування здійснюється у грошовій одиниці України.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, передбачених ч. 1 цієї статті, зазначається у грошовій одиниці України на момент їх набуття у власність або останньої грошової оцінки.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, що перебувають у володінні чи користуванні суб'єкта декларування, зазначається у випадку, якщо вона відома суб'єкту декларування або повинна була стати відомою внаслідок вчинення відповідного правочину.

6. Доходи/видатки, одержані/здійснені в іноземній валюті, з метою відображення у декларації перераховуються в грошовій одиниці України за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату одержання доходів/здійснення видатків. Щодо доходів/видатків, одержаних/здійснених за кордоном, зазначається держава, в якій їх було одержано/здійснено.

7. У разі відмови члена сім'ї суб'єкта декларування надати будь-які відомості чи їх частину для заповнення декларації суб'єкт декларування зобов'язаний зазначити про це в декларації, відобразивши всю відому йому інформацію про такого члена сім'ї, визначену п. 1–12 ч. 1 цієї статті.

«_____»

**ЗАСАДИ
ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
В УКРАЇНІ (АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ)
НА 2014–2017 РОКИ**

*Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII
(Витяг)*

4. ПОКАРАННЯ ЗА КОРУПЦІЮ

1. Проблема.

Законодавство про відповідальність за корупційні правопорушення в Україні значною мірою відповідає міжнародним стандартам, про що свідчить звіт Групи держав проти корупції (GRECO) за результатами 3-го раунду оцінки України, затверджений у грудні 2013 року.

Крім того, значним кроком вперед стало прийняття Закону України від 13 травня 2014 року № 1261-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України».

Зазначеним Законом істотно удосконалено вітчизняну систему запобігання і протидії корупції, зокрема щодо:

криміналізації корупції:

– підвищено санкції для фізичних та юридичних осіб за кримінальні корупційні правопорушення шляхом введення як альтернативного виду покарання – позбавлення волі, що гарантуватиме для України можливість співпраці в рамках надання міжнародної правової допомоги, як це передбачено Кримінальною конвенцією про боротьбу з корупцією;

– встановлено юрисдикцію щодо злочинів, пов'язаних із хабарництвом, які вчиняються за кордоном нашими громадянами у співучасті з іноземцями;

– встановлено відповідальність за підкуп осіб, які працюють у приватних компаніях в будь-якій якості;

– надано чіткі визначення пропозиції та обіцянки неправомірної вигоди, що безумовно поліпшить діяльність вітчизняних правозастосовних органів та підвищить якість їх роботи;

– поширено правила спеціальної конфіскації на всі корупційні злочини, зокрема у приватному секторі;

фінансового контролю стосовно майнового стану публічних службовців:

– запроваджено зовнішній контроль щодо декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, який здійснюватиметься податковими органами;

– встановлено адміністративну та дисциплінарну відповідальність за подання недостовірних відомостей у зазначених деклараціях (штраф від 2550 до 5100 гривень);

посилення гарантій захисту викривачів фактів корупції:

– перекладено обов'язок доказування у справах про застосування до інформаторів (викривачів) репресивних заходів на відповідача;

– закріплено можливість інформувати про факти корупції анонімно, зокрема через спеціальні лінії для відповідних повідомлень;

– передбачено обов'язок державних органів створити механізми для отримання та перевірки повідомлень про факти корупції (в тому числі анонімних);

мінімізації проявів корупції у юридичних осіб:

– передбачено обов'язок компаній розробляти і впроваджувати правила та процедури щодо виявлення та запобігання корупції;

– встановлено відповідальність юридичних осіб за незабезпечення здійснення антикорупційних заходів, якщо це призвело до вчинення корупційного правопорушення.

Разом з тим залишилися низка невирішених питань. Потрібно привести у відповідність із Конвенцією ООН проти корупції ст. 368-2 Кримінального кодексу України (Незаконне збагачення), яка може бути ефективним механізмом позбавлення злочинців незаконно набутого майна. Одночасно з кримінально-правовими інструментами притягнення до відповідальності за незаконне збагачення необхідно запровадити і цивільно-правові: стягнення за позовом прокурора (спеціально уповноваженого антикорупційного органу) в дохід держави майна, законність походження якого особа не може довести в установленому законом порядку.

У 2013 році прийнято нове законодавство щодо конфіскації доходів від злочинної діяльності. Однак воно не передбачає створення спеціалізованого підрозділу (органу), який виконує

завдання щодо розшуку майна, яке підлягає арешту та конфіскації, а також ефективного управління майном, на яке накладено арешт. В Україні також відсутнє законодавство, що дає змогу стягувати у дохід держави (конфіскувати) майно, набуте внаслідок злочинної діяльності, у разі якщо підозрюваний (обвинувачений) ухиляється від слідства чи суду. Потребує законодавчого врегулювання також питання повернення в Україну активів, виведених внаслідок вчинення злочинів, а також створення гарантій для ефективного управління такими активами, зокрема із застосуванням механізмів громадського контролю.

Закон України від 23 травня 2013 року № 314-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб» передбачає запровадження інституту квазі-кримінальної відповідальності юридичних осіб за вчинення злочинів, пов'язаних, зокрема, з відмиванням злочинних доходів (ст. 209 і 306 Кримінального кодексу України), терористичною діяльністю (ст. 258–258 цього Кодексу) та корупцією (ст. 368-3, 368-4, 369 і 369-2 цього Кодексу). Зазначений Закон є новим для вітчизняної правової системи, у зв'язку з чим існують ризики щодо його неналежного впровадження в життя. Крім того, з урахуванням практики його застосування слід розглянути питання щодо вдосконалення його положень, зокрема з метою чіткого закріплення «автономного» характеру відповідальності юридичних осіб (незалежно від того, чи були притягнуті до відповідальності фізичні особи, які діяли в інтересах юридичної особи).

Ще однією серйозною вадою національної системи боротьби з корупцією є відсутність спеціалізованого органу, до завдань якого належало б виявлення та розслідування справ про корупційні злочини, вчинені вищими посадовими особами держави, тоді як існуючі спеціально уповноважені суб'єкти із запобігання корупції виявилися неефективними, здебільшого через відсутність гарантій незалежності їх діяльності та корумпованість.

2. Мета – створення системи інструментів, які дадуть змогу ефективно виявляти та розслідувати корупційні злочини, конфіскувати майно, яке було предметом злочинної діяльності

або набуто внаслідок такої діяльності, притягувати до відповідальності осіб, причетних до вчинення корупційних злочинів.

3. Заходи:

1) ухвалити закони, спрямовані на:

внесення змін до Кримінального кодексу України щодо:

– визначення поняття та переліку корупційних злочинів;

– усунення можливості для осіб, які вчинили корупційні злочини, бути звільненими від відповідальності та покарання, зокрема з передачею на поруки, у зв'язку з дієвим каяттям, випробуванням тощо;

– приведення ст. 368-2 у відповідність із ст. 20 Конвенції ООН проти корупції та запровадження цивільно-правових механізмів позбавлення незаконно набутого майна;

– врегулювання питань управління корпоративними правами та іншим майном, на яке накладено арешт, з метою збереження його вартості, а також створення спеціалізованого підрозділу (органу), уповноваженого на розшук майна, яке може бути конфісковано;

– створення можливостей досудового розслідування та судового провадження, а також стягнення у дохід держави (конфіскацію) майна, набутого внаслідок злочинної діяльності, у разі якщо підозрюваний (обвинувачений) ухиляється від слідства чи суду; створення гарантій для ефективного управління такими активами, зокрема із застосуванням механізмів громадського контролю (наприклад, через утворення спеціального фонду);

утворення спеціально уповноваженого органу з питань виявлення та розслідування корупційних злочинів на таких засадах:

– наявність достатніх гарантій незалежності органу (відкритий і прозорий конкурсний відбір керівника органу, чіткі визначені законом підстави для звільнення керівника, які не допускають звільнення з політичних підстав, визначені законом засади фінансування органу та розмір оплати праці його працівників, заборона втручання в його діяльність);

– прозорий конкурсний відбір основного персоналу органу з метою зменшення ризиків протиправного впливу на прийняття рішень та підбір кваліфікованих кадрів, які відповідають стандартам доброчесності;

– спеціалізація органу на корупційних злочинах, вчинених посадовими особами вищого рівня, суддями, прокурорами, іншими особами за умови, що корупційний злочин становить високу суспільну небезпеку;

– наявність механізмів заохочення, у тому числі матеріального (наприклад, певного відсотка від суми конфіскованих злочинних доходів), з метою виявлення фактів корупції;

– громадський контроль та відкритість органу, звітування кожні півроку про його діяльність;

– заохочення співпрацювати з уповноваженими державними органами з метою виявлення фактів корупції;

– введення посад спеціалізованих антикорупційних прокурорів, які відряджаються для роботи до спеціально уповноваженого органу з питань виявлення та розслідування корупційних злочинів;

2) утворити робочу групу, яка включатиме представників Кабінету Міністрів України, органів кримінальної юстиції, бізнесу та громадянського суспільства і проводитиме моніторинг застосування законодавства щодо заходів кримінально-правового провадження до юридичних осіб; підготувати необхідні методичні матеріали для працівників органів кримінальної юстиції та суддів, організувати проведення тренінгів для фахівців, які застосовуватимуть закон; організувати широку інформаційну кампанію із роз'яснення положень закону та необхідності забезпечення доброчесності бізнесу, до якої залучити громадянське суспільство та бізнес; на основі результатів моніторингу застосування закону підготувати зміни до нього;

3) створити єдиний державний реєстр юридичних осіб, причетних до корупції, з метою виключення можливості їх участі у виконанні державних замовлень і контрактів, одержання державних кредитів, пільг з оподаткування, субсидій і субвенцій; забезпечити вільний доступ до такого реєстру через Інтернет;

4) поширити поняття «публічні діячі» у законодавстві про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на національних публічних службовців та діячів міжнародних організацій.

« _____ »

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ АУДИТОРСЬКУ СЛУЖБУ УКРАЇНИ

*Постанова Кабінету Міністрів України
від 3 лютого 2016 року № 43*

1. Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів та який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю.

2. Держаудитслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

3. Основними завданнями Держаудитслужби є:

1) реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю;

2) внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері державного фінансового контролю;

3) здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів;

4) надання у передбачених законом випадках адміністративних послуг.

4. Держаудитслужба відповідно до покладених на неї завдань:

1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх Міністрові фінансів;

2) здійснює контроль у:

– міністерствах, інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах, суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно (далі - підконтрольні установи);

– суб'єктах господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні;

3) реалізує державний фінансовий контроль через здійснення:

- державного фінансового аудиту;
- перевірки державних закупівель;
- інспектування (ревізії);
- моніторингу закупівель;
- контролю за станом внутрішнього аудиту;

4) здійснює контроль за:

– цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

– досягненням економії бюджетних коштів і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів;

– цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії;

– достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах під час складання планових бюджетних показників та відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі);

– відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів довгострокових зобов'язань за енергосервісом затвердженим в установленому порядку умовам закупівлі енергосервісу;

– дотриманням законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо державного і місцевих бюджетів;

– дотриманням законодавства про державні закупівлі;

– веденням бухгалтерського обліку, а також складенням фінансової і бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі), кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету;

– станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності;

– виконанням функцій з управління об'єктами державної власності;

– станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту у розпорядників бюджетних коштів, станом внутрішнього контролю в інших підконтрольних установах;

– усуненням виявлених недоліків і порушень;

5) проводить оцінку управління бюджетними коштами, досягнення їх економії, стану фінансової і господарської діяльності, ефективності і результативності в діяльності підконтрольних установ;

6) проводить оцінку достовірності фінансової звітності підконтрольних установ;

7) сприяє забезпеченню законного та ефективного використання державних і комунальних коштів та/або майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності суб'єктами господарювання державного сектору економіки, визначеними в установленому порядку;

8) вживає в межах повноважень, передбачених законом, заходів до усунення виявлених недоліків та запобігання їм у подальшому, а саме:

– проводить аналіз стану дотримання фінансової та бюджетної дисципліни, виявляє причини та умови, що призвели до недоліків і порушень, готує рекомендації та пропозиції щодо їх усунення і запобігання їм у подальшому;

– подає зазначені рекомендації та пропозиції Кабінету Міністрів України, міністерствам, іншим центральним органам

виконавчої влади, іншим державним органам, органам місцевого самоврядування та керівникам підконтрольних установ;

– здійснює контроль за станом врахування і впровадження поданих рекомендацій та пропозицій;

9) вживає в установленому порядку заходів до усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства та притягнення до відповідальності винних осіб, а саме:

– вимагає від керівників та інших осіб підприємств, установ та організацій, що контролюються, усунення виявлених порушень законодавства; здійснює контроль за виконанням таких вимог;

– звертається до суду в інтересах держави у разі незабезпечення виконання вимог щодо усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства з питань збереження і використання активів;

– застосовує заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, накладає адміністративні стягнення на осіб, винних у порушенні законодавства;

– передає в установленому порядку правоохоронним органам матеріали за результатами державного фінансового контролю у разі встановлення порушень законодавства, за які передбачено кримінальну відповідальність або які містять ознаки корупційних діянь;

10) забезпечує участь представників Держаудитслужби в ревізійних комісіях господарських організацій, у яких корпоративні права держави перевищують 50 відсотків статутного капіталу;

11) здійснює розгляд листів, заяв і скарг про факти порушення законодавства з фінансових питань та бюджетного законодавства, вживає згідно із законодавством відповідних заходів для їх усунення;

12) подає щомісяця Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України і Мінфіну звіти про узагальнені результати контролю за дотриманням бюджетного законодавства;

13) отримує та аналізує звітність про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних

органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій;

14) здійснює управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Держаудитслужби;

15) інформує громадськість про свою діяльність та стан реалізації державної політики у визначеній сфері;

16) здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Держаудитслужби, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління;

17) здійснює міжнародне співробітництво з питань, що належать до компетенції Держаудитслужби;

18) здійснює інші повноваження, визначені законом.

5. Держаудитслужба з метою організації своєї діяльності:

1) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією в апараті Держаудитслужби, її територіальних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери її управління;

2) здійснює добір кадрів в апарат Держаудитслужби та на керівні посади в її територіальні органи, на підприємства, в установи та організації, що належать до сфери її управління, формує кадровий резерв на відповідні посади, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і працівників Держаудитслужби;

3) координує та контролює діяльність територіальних органів Держаудитслужби;

4) організовує планово-фінансову роботу в апараті Держаудитслужби, її територіальних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери її управління, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку в установленому законодавством порядку;

5) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, виконання завдань із мобілізаційної підготовки та мобілізаційної готовності держави;

6) організовує ведення діловодства та архівне зберігання документів відповідно до встановлених правил.

6. Держаудитслужба для виконання покладених на неї завдань має право:

1) залучати в установленому порядку вчених і фахівців, працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, державних фондів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій за погодженням з їх керівниками до виконання окремих робіт, а також для проведення контрольних обмірів будівельних, монтажних, ремонтних та інших робіт, контрольних запусків сировини і матеріалів у виробництво, контрольних аналізів сировини, матеріалів і готової продукції, інших перевірок;

2) отримувати безоплатно від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, фізичних осіб - підприємців, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на неї завдань, у тому числі відомості, необхідні для проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підконтрольних установ;

3) отримувати інформацію про стан та рух коштів державного бюджету від Казначейства;

4) скликати наради, утворювати комісії та робочі групи, проводити наукові конференції, семінари з питань, що належать до її компетенції;

5) користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами;

6) перевіряти в ході державного фінансового контролю грошові та бухгалтерські документи, звіти, кошториси та інші документи, що підтверджують надходження і витрачання коштів та матеріальних цінностей, документи щодо проведення процедур державних закупівель, дані на електронних носіях, проводити перевірку фактичної наявності цінностей (коштів,

цінних паперів, сировини, матеріалів, готової продукції, устаткування тощо);

7) безперешкодного доступу в ході державного фінансового контролю на склади, у сховища, виробничі та інші приміщення, що належать підприємствам, установам та організаціям, що контролюються;

8) вимагати від керівників підконтрольних установ проведення інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, коштів і розрахунків;

9) отримувати від службових і матеріально відповідальних осіб об'єктів, що контролюються, письмові пояснення з питань, які виникають під час здійснення державного фінансового контролю;

10) отримувати від підприємств, установ та організацій, що контролюються, завірені копії, витяги з документів (у тому числі електронних), які свідчать про порушення законодавства;

11) вилучати під час проведення ревізій у підприємств, установ і організацій копії фінансово-господарських та бухгалтерських документів, які свідчать про порушення, а на підставі рішення суду - вилучати до закінчення ревізії оригінали первинних фінансово-господарських та бухгалтерських документів із складенням опису, який засвідчується підписами представника органу Держаудитслужби та керівника відповідного підприємства, відповідної установи, організації, та залишенням копій зазначених документів таким підприємствам, установам, організаціям;

12) отримувати від Національного банку і його установ, банків та інших кредитних установ необхідні відомості, копії документів, довідки про банківські операції та залишки коштів на рахунках об'єктів, що контролюються, а від інших підприємств і організацій, в тому числі недержавної форми власності, що мали правові відносини із зазначеними об'єктами, довідки і копії документів про операції та розрахунки з підприємствами, установами, організаціями. Отримання від банків інформації, що становить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених законом;

13) звертатися в установленому порядку за наявності відповідних міжнародних договорів до контролюючих чи

правоохоронних органів іноземних держав за додатковою інформацією про порушення фінансової дисципліни на підприємствах, в установах та організаціях;

14) проводити на підприємствах, в установах та організаціях зустрічні звірки з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку підприємства, установи та організації, що контролюється;

15) ініціювати проведення перевірок робочими групами центральних органів виконавчої влади;

16) пред'являти керівникам та іншим особам підприємств, установ та організацій, що контролюються, обов'язкові до виконання вимоги щодо усунення виявлених порушень законодавства;

17) надавати міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, державним органам, іншим підконтрольним установам обов'язкові до розгляду пропозиції та рекомендації щодо усунення причин і умов, які призвели (можуть призвести) до вчинення порушень та виникнення недоліків у діяльності підконтрольних установ, а також отримувати від зазначених органів інформацію про розгляд таких пропозицій та рекомендацій;

18) призупиняти в межах повноважень, передбачених законом, бюджетні асигнування, зупиняти операції з бюджетними коштами в установленому законодавством порядку, а також застосовувати та ініціювати застосування відповідно до закону інших заходів впливу в разі виявлення порушень законодавства;

19) вилучати в судовому порядку до бюджету виявлені під час проведення ревізій приховані, занижені валютні та інші платежі, порушувати перед відповідними органами питання про припинення бюджетного фінансування і кредитування у разі, коли отримані підприємствами, установами та організаціями кошти і позички використовуються з порушенням законодавства;

20) порушувати перед відповідними державними органами питання про визнання недійсними договорів, укладених з порушенням законодавства, у судовому порядку стягувати у

дохід держави кошти, отримані підконтрольними установами за незаконними договорами, без установлених законом підстав та з порушенням законодавства;

21) накладати у випадках, передбачених законом, адміністративні стягнення;

22) порушувати перед керівниками відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій питання про притягнення до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях;

23) у разі виявлення збитків, завданих державі чи підприємству, установі, організації, що контролюється, визначати їх розмір в установленому законодавством порядку;

24) брати в установленому порядку участь у засіданнях колегій міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади з питань стану фінансово-бюджетної дисципліни.

7. Держаудитслужба здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку територіальні органи.

8. Держаудитслужба під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами та організаціями.

9. Держаудитслужба в межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів Мінфіну видає накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання.

«_____»

СТРАТЕГІЯ
розвитку системи запобігання та протидії легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,
фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження
зброї масового знищення на період до 2020 року

Розпорядження Кабінету Міністрів України
від 30 грудня 2015 року № 1407-р

Для досягнення зазначеної мети необхідно вжити таких заходів:

забезпечення утвердження Україною статусу надійного партнера міжнародної спільноти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– приведення національного законодавства у відповідність з вимогами міжнародних стандартів;

– декриміналізації та детінізації економічних відносин;

– принципової, послідовної та ефективної боротьби з тероризмом і його фінансуванням;

– послідовної та ефективної боротьби з корупцією;

– підвищення рівня інвестиційної привабливості національної економіки для іноземних інвесторів;

– формування позитивного міжнародного іміджу України;

запобігання виникненню умов для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– забезпечення реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

– розроблення щороку плану заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– удосконалення засобів моніторингу фінансових потоків та протидії нелегальному і непродуктивному відпливу капіталів за межі України, псевдоінвестуванню в Україну, псевдоекспорту і псевдоімпорту;

– підвищення ефективності проведення аналізу методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму і розповсюдження зброї масового знищення та здійснення типологічних досліджень у зазначеній сфері;

– виявлення та припинення протиправної діяльності конвертаційних центрів та підприємств з ознаками фіктивності, в тому числі емітентів цінних паперів (векселів, акцій, облігацій, інвестиційних сертифікатів тощо), що беруть участь у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму;

– виявлення та припинення протиправної діяльності фінансових пірамід, задіяних у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму;

– створення та забезпечення постійного функціонування і оновлення за пропозиціями уповноважених органів державної влади загальнодоступного реєстру ідентифікаційних даних юридичних та фізичних осіб, які задіяні у протиправній діяльності;

– виявлення та припинення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення в офшорних зонах, а також юрисдикціях із сприятливим кліматом для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

– створення умов та можливостей для встановлення кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

– виявлення та припинення суб'єктами державного фінансового моніторингу протиправної діяльності юридичних та фізичних осіб, які по суті надають фінансові послуги із залучення та переказу коштів (у тому числі електронних грошей), кредитування, проведення валютообмінних та інших фінансових операцій без відповідних ліцензій та дозволів;

– удосконалення порядку формування правоохоронними органами статистичної звітності щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– забезпечення розроблення рекомендацій щодо застосування окремих статей Кримінального кодексу

України та Кримінального процесуального кодексу України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- виявлення фінансових операцій, пов'язаних із фінансуванням тероризму і дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону;

- виявлення фактів кіберзлочинності та запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних внаслідок вчинення кіберзлочинів;

- зменшення ризику витоку капіталу за кордон з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

- удосконалення засобів моніторингу проведення операцій з готівкою, зокрема щодо її зняття з рахунків у фінансових установах, переміщення через державний кордон;

- удосконалення засобів проведення моніторингу фінансових потоків, пов'язаних з використанням та розпорядженням державними коштами і майном;

- попередження, виявлення і припинення протиправної діяльності щодо привласнення та розкрадання коштів державного та місцевих бюджетів, коштів і майна державних та комунальних підприємств, установ, організацій, суб'єктів господарювання з державною часткою в статутному капіталі, виявлення та припинення інших правопорушень у відповідній сфері;

- виявлення та припинення одержання неправомірної вигоди особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також виявлення та припинення фактів незаконного збагачення;

- налагодження співпраці з компетентними органами іноземних держав з метою пошуку, встановлення, відслідковування, зупинення, арешту та конфіскації незаконно одержаних державних активів і доходів;

- переходу на електронну форму взаємодії суб'єктів державного фінансового моніторингу та суб'єктів первинного фінансового моніторингу з Держфінмоніторингом;

– надання повноважень щодо проведення ідентифікації учасників фінансових операцій третім особам у рамках фінансових груп;

– підвищення стандартів протидії зловживанням на фондовому ринку з використанням інсайдерської інформації;

– запровадження нових підходів до боротьби з маніпулюванням на фондовому ринку;

– здобування розвідувальної інформації за межами України щодо функціонування на території нашої держави конвертаційних центрів, підприємств з ознаками фіктивності (в тому числі емітентів цінних паперів), фактів кіберзлочинності, а також фінансових пірамід та операцій, задіяних у схемах провадження зазначеної протиправної діяльності;

удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– розроблення та прийняття законів щодо удосконалення механізму державного регулювання проведення державних грошових лотерей та азартних ігор;

– приведення законодавства про аудиторську діяльність у частині співпраці з органами фінансової розвідки у відповідність з Регламентом (ЄС) № 537/2014 Європейського Парламенту і Ради від 16 квітня 2014 р. про спеціальні вимоги до обов’язкового аудиту суб’єктів суспільного інтересу, який скасовує Рішення Комісії 2005/909/ЄК;

– імплементації в національне законодавство Директиви ЄС 2015/849 Європейського Парламенту і Ради щодо запобігання відмиванню грошей та боротьби з тероризмом, якою вносяться зміни до Регламенту (ЄС) 648/2012 Європейського Парламенту і Ради та скасовуються Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради та Директива Ради і Комісії 2006/70/ЄС;

– подальшої імплементації Рекомендацій FATF, Конвенції Організації Об’єднаних Націй проти корупції, Конвенції Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів, одержаних внаслідок провадження злочинної діяльності, та фінансування тероризму, а також інших міжнародних документів;

– забезпечення ефективного функціонування відповідних підрозділів у правоохоронних органах, основна діяльність яких полягає у запобіганні та протидії легалізації (відмиванню)

доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– забезпечення ефективної боротьби з кіберзлочинністю шляхом посилення міжнародного співробітництва у сфері гармонізації національного законодавства з міжнародними рекомендаціями, а також у сфері оперативного реагування на інциденти, пов'язані з пошкодженням комп'ютерних систем;

забезпечення мінімізації ризиків використання фінансової системи з метою відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– посилення інформаційної прозорості фінансової системи;

– поглиблення партнерських відносин з приватним сектором у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– збільшення частки безготівкових розрахунків та звуження сфери використання готівки;

– удосконалення та розширення єдиного інформаційного простору електронної взаємодії органів державної влади – учасників національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– реформування системи державного управління;

– удосконалення форм та методів ризик-орієнтованого підходу у сфері фінансового моніторингу;

– проведення національної оцінки ризиків;

– налагодження ефективної співпраці та співробітництва Держфінмоніторингу з Національним антикорупційним бюро;

– встановлення відповідних покарань за легалізацію доходів, маніпулювання на ринку цінних паперів, незаконну торгівлю інсайдерською інформацією та порушення норм законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

удосконалення діяльності уповноважених органів державної влади у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– удосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів та Держфінмоніторингу, зокрема під час опрацювання узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також під час здійснення кримінальних проваджень;

– розроблення та впровадження ефективних механізмів розшуку коштів та майна, одержаних незаконним шляхом, з метою їх подальшого арешту та конфіскації в установленому порядку;

– запровадження процедури спеціальної конфіскації активів, пов'язаних із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та іншими предикатними злочинами;

– удосконалення інституційної основи запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, посилення міжвідомчої взаємодії та координації;

– удосконалення порядку виявлення та подальшого заморожування активів осіб, причетних до фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення;

– подання органами державної влади Держфінмоніторингу виявленої під час виконання своїх функцій інформації про фінансові операції, стосовно яких існує підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення чи з особами, стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

– виконання договорів про надання взаємної правової допомоги, що сприяють міждержавному обміну інформацією для розслідування кримінальних проваджень і притягнення винних до відповідальності;

удосконалення механізму регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу шляхом:

– підвищення ефективності регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу з урахуванням політики, процедур та систем здійснення контролю, оцінки

ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- удосконалення порядку формування та подання адміністративної звітності суб'єктів державного фінансового моніторингу щодо результатів нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- недопущення формування статутних фондів відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких не мають офіційного підтвердження;

- застосування чіткого механізму проведення перевірки ділової репутації осіб, які здійснюють управління та контроль суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

підвищення кваліфікації спеціалістів шляхом:

- організації проведення навчання представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, в тому числі спеціально визначених;

- проведення координаційної роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади та суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема на базі навчального закладу, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу;

- підвищення ефективності роботи з підготовки та підвищення кваліфікації співробітників спеціальних підрозділів правоохоронних органів, які беруть участь у виявленні, розкритті та розслідуванні фактів легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- організації навчання з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення працівників Держфінмоніторингу, співробітників правоохоронних, розвідувальних та судових органів;

організація ефективного міжнародного співробітництва шляхом:

– продовження участі України у міжнародних заходах у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що здійснюються в рамках діяльності Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітету експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейського Союзу, Ради Європи, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки та інших міжнародних організацій і установ;

– продовження роботи з підготовки та укладення міжнародних договорів (меморандумів) про співробітництво з питань протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– забезпечення ефективної взаємодії та інформаційного обміну з компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечення інформування громадськості про вжиті заходи для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

– розроблення ефективного механізму доступу фізичних та юридичних осіб, а також засобів масової інформації до публічної інформації про результати діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

– забезпечення прозорості діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

« _____ »

ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІЦІЮ

*Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII
(Витяг)*

« _____ »

Розділ III СИСТЕМА ПОЛІЦІЇ ТА СТАТУС ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Стаття 13. Загальна система поліції

1. Систему поліції складають:
 - 1) центральний орган управління поліцією;
 - 2) територіальні органи поліції.
2. До складу апарату центрального органу управління поліції входять організаційно поєднані структурні підрозділи, що забезпечують діяльність керівника поліції, а також виконання покладених на поліцію завдань.
3. У складі поліції функціонують:
 - 1) кримінальна поліція;
 - 2) патрульна поліція;
 - 3) органи досудового розслідування;
 - 4) поліція охорони;
 - 5) спеціальна поліція;
 - 6) поліція особливого призначення.
4. У системі поліції можуть утворюватися науково-дослідні установи та установи забезпечення.

Розділ IV ПОВНОВАЖЕННЯ ПОЛІЦІЇ

Стаття 23. Основні повноваження поліції

1. Поліція відповідно до покладених на неї завдань:
 - 1) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;
 - 2) виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживає у межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

3) вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення;

4) вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення;

5) здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події;

6) здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності;

7) розшукує осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду, ухиляються від виконання кримінального покарання, пропали безвісти, та інших осіб у випадках, визначених законом;

8) у випадках, визначених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання;

9) доставляє у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;

10) вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;

11) регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі;

12) здійснює супроводження транспортних засобів у випадках, визначених законом;

13) видає відповідно до закону дозволи на рух окремих категорій транспортних засобів; у випадках, визначених законом, видає та погоджує дозвільні документи у сфері безпеки дорожнього руху;

14) вживає всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам,

які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я;

15) вживає заходів для визначення осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе; встановлює особу за невпізнаним трупом;

16) забезпечує безпеку взятих під захист осіб на підставах та в порядку, визначених законом;

17) у межах своєї компетенції, визначеної законом, здійснює контроль за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо опіки, піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, вживає заходів щодо запобігання дитячій бездоглядності, правопорушенням серед дітей, а також соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі;

18) вживає заходів для запобігання та припинення насильства в сім'ї;

19) здійснює охорону об'єктів права державної власності у випадках та порядку, визначених законом та іншими нормативно-правовими актами, а також бере участь у здійсненні державної охорони;

20) здійснює на договірних засадах охорону фізичних осіб та об'єктів права приватної і комунальної власності;

21) здійснює контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ;

22) здійснює у визначеному законом порядку приймання, зберігання та знищення вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боєприпасів, набоїв, вибухових речовин та пристроїв, наркотичних засобів або психотропних речовин;

23) здійснює контроль у межах своєї компетенції, визначеної законом, за дотриманням вимог режиму радіаційної безпеки у спеціально визначеній зоні радіоактивного забруднення;

24) сприяє забезпеченню відповідно до закону правового режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації у разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості;

25) виконує в межах компетенції запити органів правопорядку (правоохоронних органів) інших держав або міжнародних організацій поліції відповідно до закону та міжнародних договорів України;

26) здійснює оперативно-розшукову діяльність відповідно до закону.

Розділ V

ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ

Стаття 31. Превентивні поліцейські заходи

1. Поліція може застосовувати такі превентивні заходи:

- 1) перевірка документів особи;
- 2) опитування особи;
- 3) поверхнева перевірка і огляд;
- 4) зупинення транспортного засобу;
- 5) вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території;
- 6) обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю;
- 7) проникнення до житла чи іншого володіння особи;
- 8) перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ;
- 9) застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
- 10) перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб;
- 11) поліцейське піклування.

2. Під час проведення превентивних поліцейських заходів поліція зобов'язана повідомити особі про причини застосування до неї превентивних заходів, а також довести до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи.

« _____ »

ПРО ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

*Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII
(Витяг)*

Цей Закон визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань.

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Державне бюро розслідувань

1. Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

« _____ »

Стаття 5. Завдання Державного бюро розслідувань

1. Державне бюро розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування:

1) злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до першої – третьої категорій посад державної служби, судьями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України;

2) злочинів, вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора України – керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України;

3) злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 Кримінального кодексу України.

Розділ II

ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Стаття 6. Повноваження Державного бюро розслідувань

1. Державне бюро розслідувань відповідно до покладених на нього завдань та у межах своєї компетенції:

1) бере участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії злочинності, вносить відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України;

2) здійснює інформаційно-аналітичні заходи щодо встановлення системних причин та умов проявів організованої злочинності та інших видів злочинності, протидію яким віднесено до компетенції Державного бюро розслідувань, вживає заходів до їх усунення;

3) припиняє і розкриває злочини, розслідування яких віднесено до компетенції Державного бюро розслідувань;

4) здійснює оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, на підставах та в порядку, встановлених законом;

5) здійснює розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за злочини, розслідування яких віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань;

6) використовує гласних і негласних штатних та позаштатних працівників на підставах та в порядку, встановлених законом, дотримуючись умов добровільності і конфіденційності цих відносин, матеріально і морально заохочує осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань;

7) розробляє і затверджує методику розслідування окремих видів злочинів;

8) вживає заходів щодо відшкодування завданих державі збитків і шкоди, забезпечує можливості для конфіскації коштів та іншого майна, одержаного внаслідок вчинення злочинів, у порядку, визначеному законодавством;

9) вживає заходів для повернення в Україну з-за кордону коштів та іншого майна, одержаних внаслідок вчинення злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань;

10) виключно з метою здійснення своїх повноважень має доступ як користувач до інформаційних систем органів державної влади, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, самостійно створює інформаційні системи та веде оперативний облік в обсязі і порядку, що визначаються завданнями, покладеними на Державне бюро розслідувань, із дотриманням законодавства про захист персональних даних;

11) організовує забезпечення особистої безпеки осіб рядового і начальницького складу, державних службовців Державного бюро розслідувань та інших визначених законом осіб, а також захист осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, від протиправних посягань;

12) забезпечує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Державного бюро розслідувань, бере участь у формуванні державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у відповідних сферах;

13) здійснює виконання запитів про надання правової допомоги, які надійшли від компетентних органів іноземних держав;

14) розробляє пропозиції до проектів міжнародних договорів України та забезпечує дотримання і виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України;

15) здійснює співробітництво з поліцейськими та іншими відповідними органами іноземних держав відповідно до законів та міжнародних договорів України;

16) забезпечує відповідно до законодавства додержання режиму захищеної законом таємниці та іншої інформації з обмеженим доступом, а також визначеного законом порядку оприлюднення та надання доступу до публічної інформації;

17) звітує про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформує суспільство про результати своєї роботи;

18) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Стаття 7. Реалізація повноважень Державного бюро розслідувань

1. Державне бюро розслідувань та його уповноважені посадові особи з метою виконання покладених на них завдань:

1) здійснюють на підставах і в порядку, встановлених законом, гласні та негласні оперативно-розшукові, слідчі та негласні слідчі дії з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань;

2) безоплатно одержують в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, за письмовими запитами Директора Державного бюро розслідувань, його уповноваженого заступника, директорів територіальних органів Державного бюро розслідувань або їхніх уповноважених заступників інформацію, необхідну у справах про злочини, що знаходяться у провадженні Державного бюро розслідувань, у тому числі з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є органи державної влади або органи місцевого самоврядування, у тому числі інформацію з обмеженим доступом. Використання цієї інформації здійснюється Державним бюро розслідувань з дотриманням законодавства про захист персональних даних. Суб'єкти, яким адресовано відповідний запит, зобов'язані протягом трьох днів, а в разі неможливості – не пізніше 10-денного строку, надати відповідну інформацію або повідомити про причини, що перешкоджають її наданню;

3) вживають заходів для припинення фізичними та юридичними особами протиправних діянь, що перешкоджають здійсненню повноважень Державного бюро розслідувань, перевіряють у зв'язку з цим документи, що посвідчують особу;

4) проводять фотографування, аудіо- і відеозйомку, дактилоскопію осіб, затриманих за підозрою у вчиненні злочину, взятих під варту;

5) використовують у невідкладних випадках, з подальшим відшкодуванням завданих збитків, транспортні засоби, що належать фізичним та юридичним особам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв

іноземних держав і організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, припинення злочину, переслідування та затримання осіб, які підозрюються у його вчиненні, доставлення до закладів охорони здоров'я осіб, які потребують екстреної медичної допомоги;

6) здійснюють співпрацю з фізичними особами, у тому числі на договірних засадах, дотримуючись умов добровільності і конфіденційності цих відносин, матеріально та морально заохочують осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань;

7) у цілях оперативно-розшукової та слідчої діяльності створюють інформаційні системи та ведуть оперативний облік в обсязі і порядку, передбачених законодавством;

8) у випадках, передбачених цим Законом, на підставі та в порядку, визначених Законом України «Про Національну поліцію», зберігають, носять та застосовують вогнепальну зброю і спеціальні засоби, а також застосовують заходи фізичного впливу;

9) скликають наради, проводять конференції та семінари, інші наукові та науково-практичні заходи;

10) вживають заходів щодо розшуку та арешту коштів та іншого майна, що можуть бути предметом конфіскації або спеціальної конфіскації у злочинах, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, провадять діяльність із зберігання коштів та іншого майна, на яке накладено арешт.

2. На працівників Державного бюро розслідувань, які здійснюють покладені на них обов'язки у складі слідчих чи оперативних підрозділів, поширюються також права та обов'язки, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України та Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Стаття 8. Особливості одержання заяв і повідомлень про злочини, віднесені до підслідності Державного бюро розслідувань

1. Для одержання заяв і повідомлень про злочини, віднесені до підслідності Державного бюро розслідувань, створюється спеціальна телефонна лінія, а також забезпечується можливість

подання таких заяв і повідомлень, у тому числі без зазначення прізвища, імені, по батькові (найменування) потерпілого або заявника, через офіційний веб-сайт Державного бюро розслідувань та засобами електронного зв'язку.

Усі отримані із заяв і повідомлень, а також виявлені з інших джерел відомості про обставини, що можуть свідчити про вчинення злочину, вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.

2. Заяви чи повідомлення про злочини, в яких не зазначені прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника, розглядаються за умови, що відповідна інформація стосується конкретної особи або містить фактичні дані про вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, які можуть бути перевірені.

3. Інші органи державної влади, отримавши інформацію про злочин, віднесений до підслідності Державного бюро розслідувань, зобов'язані невідкладно внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та негайно повідомити про це начальника (керівника) територіального управління Державного бюро розслідувань.

«_____»

ІНСТРУКЦІЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

*Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства
внутрішніх справ України, Служби безпеки України,
Адміністрації Державної прикордонної служби України,
Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України
від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5
(Витяг)*

« _____ »

Розділ II. ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

2.1. Рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії слідчий, прокурор викладає в постанові, яка має відповідати вимогам ст. 246, 251 КПК України, якщо ця дія проводиться без дозволу слідчого судді, або в невідкладних випадках, передбачених ст. 250 КПК України.

2.2. Клопотання слідчого, прокурора слідчому судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії повинне відповідати вимогам, зазначеним у ст. 248 КПК України, та матеріалам кримінального провадження, які надаються лише на вимогу слідчого судді для підтвердження необхідності проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

У клопотанні слідчого, прокурора, ухвалі слідчого судді не зазначається уповноважений оперативний підрозділ, який має виконувати негласну слідчу (розшукову) дію.

2.3. Виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину (ст. 271 КПК України).

2.3.1. У разі прийняття рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, у ході якої необхідно провести іншу негласну слідчу (розшукову) дію, яка вимагає постановлення ухвали слідчого судді, слідчий, прокурор звертається до нього з клопотанням у порядку, передбаченому ст. 248 КПК України.

2.4. Розгляд та погодження прокурором клопотання слідчого про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії здійснюється невідкладно з моменту надходження. Прокурором вивчаються матеріали кримінального провадження, які є підставою для прийняття рішення про погодження клопотання. Відмова в погодженні клопотання приймається у формі постанови і не виключає повторного звернення слідчого після отримання додаткових доказів або усунення недоліків, вказаних прокурором у рішенні.

2.5. У випадку відмови прокурора в погодженні клопотання слідчого до слідчого судді про проведення негласної слідчої (розшукової) дії слідчий має право звернутися до керівника органу досудового розслідування, який після вивчення клопотання за необхідності ініціює розгляд питань, порушених у ньому, перед прокурором вищого рівня, який протягом трьох днів погоджує клопотання або відмовляє в його погодженні (ст. 40 КПК України).

2.6. У постанові про прийняття рішення щодо проведення негласної слідчої (розшукової) дії та у клопотанні до слідчого судді про дозвіл на проведення такої слідчої дії зазначається строк її проведення. Строк визначається залежно від виду конкретної дії, необхідності отримання відомостей одноразово чи протягом певного часу, у межах, визначених ст. 246, 249 КПК України.

2.7. Строк проведення негласної слідчої (розшукової) дії може бути продовжений у встановленому порядку особами, визначеними ст. 246, 249 КПК України.

2.8. При розгляді клопотання щодо продовження строку проведення негласної слідчої (розшукової) дії слідчому судді крім відомостей, вказаних у ст. 248 КПК України, надаються додаткові відомості, одержані в ході досудового розслідування, які дають підстави для продовження слідчої (розшукової) дії.

2.9. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій, який віднесений до повноважень слідчого судді, здійснюється головою чи за його визначенням іншим суддею Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя, у межах територіальної юрисдикції якого перебуває орган досудового розслідування (ст. 247 КПК України).

2.10. Ухвала слідчого судді щодо відмови в наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії не оскаржується.

2.10.1. Постановлення слідчим суддею такої ухвали не перешкоджає повторному зверненню з новим клопотанням про надання такого дозволу після усунення недоліків чи порушень, зазначених слідчим суддею в ухвалі (ст. 248 КПК України).

2.11.1. У постанові слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, зазначених у п. 1.17, зазначається орган, який буде виконувати цю слідчу дію.

Розділ III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

3.1. Слідчий може проводити негласні слідчі (розшукові) дії самостійно, спільно з уповноваженими оперативними підрозділами, залучати до їх проведення інших осіб, а також доручати їх проведення уповноваженим оперативним підрозділам (п. 6 ст. 246 КПК України).

3.2. Порядок надання доручень на проведення негласної слідчої (розшукової) дії встановлюється цією Інструкцією.

3.3. Слідчий, прокурор надсилає доручення керівнику органу, під юрисдикцією якого знаходиться місце вчинення кримінального правопорушення і у складі якого знаходяться орган розслідування та/або оперативні підрозділи, уповноважені на проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 246 КПК України).

3.3.1. Залежно від злочину, який розслідується, та статусу особи, щодо якої проводиться негласна слідча (розшукова) дія, інших чинників слідчий, за погодженням з керівником органу досудового розслідування відповідного рівня, може доручати проведення негласної слідчої (розшукової) дії керівнику іншого правоохоронного органу, у тому числі того, під юрисдикцією якого не знаходиться місце вчинення кримінального правопорушення, з обґрунтуванням такої необхідності.

3.3.2. У випадку, коли матеріали оперативно-розшукової діяльності були використані як приводи та підстави для початку досудового розслідування, доручення на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, як правило, надається оперативному підрозділу, який виявив злочин, але враховуються його повноваження.

3.4. До доручення слідчого, прокурора додається ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії чи постанова слідчого, прокурора про проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

3.4.1. Доручення складається у двох примірниках на офіційному бланку органу досудового розслідування чи прокуратури відповідного рівня.

3.4.2. Доручення повинно бути мотивованим, містити інформацію, необхідну для його виконання, чітко поставлене завдання, що підлягає вирішенню, строки його виконання, визначати конкретного прокурора, якому слід направляти матеріали в порядку, передбаченому ст. 252 КПК України. Оперативний підрозділ не має права передоручати виконання доручення іншим оперативним підрозділам.

У дорученні також може визначатись порядок взаємодії між слідчим, прокурором і уповноваженим оперативним підрозділом, а також терміни складання протоколів про хід і результати проведеної негласної слідчої (розшукової) дії або її проміжного етапу.

3.4.3. Керівник органу відповідно до відомчих нормативно-правових актів визначає виконавця – оперативний підрозділ (оперативні підрозділи).

3.5. Негласна слідча (розшукова) дія – зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж доручається лише відповідним підрозділам органів внутрішніх справ та Служби безпеки України.

3.6. Прокурор має право заборонити проведення ще не розпочатої негласної слідчої (розшукової) дії, оформивши своє рішення вмотивованою постановою (ст. 110, 246, 249 КПК України).

3.7. Прокурор зобов'язаний припинити подальше проведення негласної слідчої (розшукової) дії, якщо в цьому відпала необхідність, та з інших підстав, викладених ним у постанові, що негайно надається керівнику органу, який проводить негласну слідчу (розшукову) дію за дорученням слідчого, прокурора, або слідчому, який проводить зазначені дії безпосередньо (ст. 246, 249 КПК України).

3.8. Уповноважений оперативний підрозділ для виконання доручення слідчого, прокурора з урахуванням необхідності

забезпечення умов для проведення негласних слідчих (розшукових) дій залучає на підставі свого завдання відповідні оперативні та оперативно-технічні підрозділи.

3.9. Під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчий, уповноважений оперативний підрозділ, який виконує доручення слідчого, прокурора, має право використовувати інформацію, отриману внаслідок конфіденційного співробітництва з іншими особами, або залучати цих осіб до проведення негласних слідчих (розшукових) дій у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом (ст. 275 КПК України).

3.9.1. Використання такої інформації здійснюється за умови гарантування безпеки особи, яка надає таку інформацію.

3.10. Уповноважені оперативні підрозділи не мають права виходити за межі доручень слідчого, прокурора (ст. 41 КПК України). Вони зобов'язані повідомляти їх про виявлення обставин, які мають значення для кримінального провадження або вимагають нових процесуальних рішень слідчого, прокурора.

3.11. Керівник органу, якому доручено виконання негласної слідчої (розшукової) дії, повинен негайно повідомити прокурора та слідчого про неможливість виконання доручення, його затримку з обґрунтуванням причини і повідомленням про вжиття заходів до подолання перешкод у виконанні доручення.

3.12. Контроль за дотриманням строків і повноти виконання доручення слідчого, прокурора здійснюється начальником уповноваженого оперативного підрозділу.

За результатами виконання доручення оперативний співробітник (працівник) складає рапорт із зазначенням результатів виконаного доручення, залучених при цьому сил і засобів, а також їх результатів.

Начальник уповноваженого оперативного підрозділу приймає рішення шляхом накладення резолюції на рапорті стосовно можливості направлення протоколу та додатків до нього прокурору чи вжиття заходів до належного виконання доручення.

Протокол та додатки до нього не пізніше 24 годин після складання надаються прокурору, зазначеному в дорученні. Матеріали, що можуть розшифрувати конфіденційних осіб отримання інформації, не надаються.

Розділ IV. ФІКСАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

4.1. Протокол про хід і результати проведеної негласної слідчої (розшукової) дії (або її етапів) складається слідчим, якщо вона проводиться за його безпосередньої участі, в інших випадках – уповноваженим працівником оперативного підрозділу, і повинен відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження.

4.2. Періодичність складання протоколів залежить від виду негласної слідчої (розшукової) дії, терміну її проведення (одномоментно чи упродовж часу), від доручення слідчого, прокурора, але в будь-якому випадку безпосередньо після отримання фактичних даних, які можуть використовуватись як докази для встановлення місця перебування особи, що розшукується, про кожний випадок огляду, виїмки, дослідження матеріалів про результати негласної слідчої дії тощо.

4.3. Кожний протокол про результати проведеної негласної слідчої (розшукової) дії з додатками не пізніше 24 годин після його складання передається прокурору, який здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва.

4.3.1. Якщо в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії виявлено ознаки кримінального правопорушення, яке не розслідується в даному кримінальному провадженні, слідчим або уповноваженим оперативним підрозділом невідкладно складається протокол, що не пізніше 24 годин з моменту виявлення ознак зазначеного кримінального правопорушення надається прокурору, який здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва.

4.3.2. Прокурор досліджує отриману інформацію, визначену в п. 4.3.1 і в разі підтвердження даних про виявлення ознак кримінального правопорушення, яке не розслідується в даному кримінальному провадженні, узгодивши це питання з керівником прокуратури, складає відповідне клопотання і вносить його на розгляд слідчому судді.

4.4. Прокурор, який здійснює процесуальне керівництво, за необхідності дає вказівку режимно-секретному органу (далі - РСО) ознайомити слідчого з протоколом та додатками про результати негласної слідчої (розшукової) дії.

4.5. Конкретний виконавець щодо складання протоколу про проведення негласної слідчої (розшукової) дії визначається керівником уповноваженого оперативного підрозділу, який проводив такі дії на підставі доручення слідчого, прокурора.

4.6. У разі залучення до проведення негласної слідчої (розшукової) дії декількох оперативних підрозділів складання протоколу покладається на підрозділ, визначений керівником органу як основний.

4.7. До протоколу долучаються додатки, якими можуть бути: спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речей і документів, письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної дії, стенограма, аудіо-, відеозаписи, фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації та інші матеріали, які пояснюють зміст протоколу.

4.7.1. Додатки до протоколу мають бути належним чином виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, а також засвідчені підписами осіб, які виконували негласну слідчу (розшукову) дію (ст. 105 КПК України).

4.8. Фіксація результатів негласної слідчої (розшукової) дії повинна здійснюватись таким чином, щоб завжди була можливість експертним шляхом встановити достовірність цих результатів.

4.9. Співробітниками (працівниками) оперативних підрозділів – виконавцями негласних слідчих (розшукових) дій – мають бути вжиті необхідні заходи щодо забезпечення збереження і цілісності одержаних матеріалів (захист від несанкціонованого втручання, деформації, розмагнічування, знебарвлення, стирання тощо) у період до передачі їх прокурору.

4.10. У разі здійснення заходів безпеки щодо співробітників оперативних підрозділів, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії або залучались до їх проведення, відомості про цих осіб у протоколі зазначаються із забезпеченням конфіденційності в порядку, визначеному законодавством.

4.11. Прокурор або слідчий за його вказівкою досліджує отриману в ході проведення негласних слідчих (розшукових) дій інформацію. У разі необхідності залучається спеціаліст (ст. 36, 266 КПК України).

4.12. Спеціаліст, який бере участь у дослідженні матеріалів про результати проведення негласної слідчої (розшукової) дії і, таким чином, отримує доступ до державної таємниці (ст. 27 Закону України «Про державну таємницю»), повинен мати допуск до державної таємниці відповідної форми.

4.13. Як спеціаліст може бути запрошений співробітник (працівник) органу, якому слідчим доручено проведення негласної слідчої (розшукової) дії, що володіє спеціальними знаннями та навиками застосування технічних або інших засобів і може надавати консультації слідчому, прокурору в ході дослідження матеріалів про результати проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

4.14. При виявленні відомостей, що мають значення для досудового розслідування і судового розгляду, слідчий негайно складає протокол, у якому відтворює відповідну частину інформації (ст. 266 КПК).

4.15. У разі відсутності відомостей, що мають значення для досудового розслідування і судового розгляду, слідчий також про це складає протокол.

Розділ V. ПОРЯДОК ЗАСЕКРЕЧУВАННЯ ТА РОЗСЕКРЕЧУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ НОСІВ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

5.1. Постанова слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії та додатки до нього, протокол про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які містять відомості про факт та методи проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а також відомості, що дають змогу ідентифікувати особу, місце або річ, щодо якої проводиться або планується проведення такої дії, розголошення

яких створює загрозу національним інтересам та безпеці, підлягають засекречуванню.

5.2. Засекречування таких матеріальних носіїв інформації здійснюється слідчим, прокурором, співробітником уповноваженого оперативного підрозділу, слідчим суддею шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (Розгорнутих переліків відомостей, що становлять державну таємницю), відповідному документу грифа секретності.

5.3. Матеріальні носії інформації (далі – МНІ) щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій повинні містити такі реквізити:

- гриф секретності;
- номер примірника;
- статтю Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (пункт Розгорнутого переліку відомостей, що становлять державну таємницю), на підставі якої здійснюється засекречування матеріального носія секретної інформації;
- дату засекречування;
- підпис, його розшифрування та посаду особи, яка надала гриф секретності.

5.4. У разі виготовлення секретних документів з використанням засобів обчислювальної техніки мають бути забезпечені вимоги законодавства у сфері технічного захисту інформації.

5.5. Матеріальні носії інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які містять відомості, що становлять державну таємницю, підлягають реєстрації в режимно-секретному підрозділі у встановленому чинним законодавством порядку без розкриття відомостей про особу, стосовно якої заплановано проведення негласної слідчої (розшукової) дії, та виду цієї слідчої дії.

5.6. МНІ щодо організації негласних слідчих (розшукових) дій (постанови, клопотання, ухвали, доручення), результати проведення цих дій (протоколи та додатки до них), а також відповідне службове листування (листи, доповідні, рапорти тощо) зберігаються в окремих номенклатурних справах «Документи

(постанови, клопотання, ухвали, доручення, листи, доповідні, рапорти тощо) щодо організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій», що проводяться співробітниками (працівниками), які мають безпосередній стосунок до організації та проведення цих заходів.

5.7. Ведення та зберігання номенклатурних справ з організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій здійснюється з дотриманням вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці щодо секретного діловодства.

5.8. Забезпечення охорони державної таємниці та дотримання інших вимог законодавства про державну таємницю при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій покладається на слідчих, прокурорів, слідчих суддів та співробітників уповноважених оперативних підрозділів, які виконують негласні слідчі (розшукові) дії.

За порушення законодавства про державну таємницю зазначені особи несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно із Законом України «Про державну таємницю».

5.9. Після завершення проведення негласних слідчих (розшукових) дій грифи секретності МНІ щодо їх проведення підлягають розсекреченню на підставі рішення прокурора, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, з урахуванням обставин кримінального провадження та необхідності використання матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій як доказів після проведення таких дій, у випадку, якщо витік зазначених відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України.

5.10. Таке рішення оформлюється постановою прокурора, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, що погоджується керівником прокуратури.

5.11. Для розсекречення конкретних матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласної слідчої (розшукової) дії керівник органу прокуратури надсилає керівнику органу, де

засекречено матеріальний носій інформації, клопотання, у якому зазначаються підстави для скасування грифа секретності, обліковий номер та назва матеріального носія інформації.

До клопотання долучаються матеріальні носії інформації, грифи секретності яких пропонується скасувати.

5.12. Після отримання клопотання про необхідність скасування грифів секретності матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій та відповідних документів керівником органу, де здійснювалося їх засекречування, створюється експертна комісія з питань таємниць (далі – експертна комісія), якій доручається підготовка рішень про скасування грифів секретності цих МНІ.

5.13. Експертна комісія створюється у складі не менше трьох осіб, зокрема фахівців, які мають відповідний рівень знань та досвід роботи у сфері охорони державної таємниці (залежно від органу: слідчий суддя, слідчий, прокурор у конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва, керівник слідчого чи оперативного підрозділу), працівники режимно-секретних підрозділів, які мають допуск до державної таємниці відповідної форми.

5.14. Персональний склад експертних комісій визначається посадовою особою, яка їх створила.

5.15. Голова експертної комісії організовує її роботу та забезпечує необхідні умови для її виконання.

5.16. Секретар експертної комісії за вказівками голови забезпечує скликання засідання комісії, складає протокол, акт експертної комісії, а також готує проект рішення.

5.17. Основною формою роботи експертної комісії щодо скасування грифів секретності є засідання, необхідність проведення якого та перелік питань для розгляду визначає голова комісії. Він завчасно призначає доповідача зі складу комісії та забезпечує можливість висловити свою думку всім присутнім на засіданні членам комісії.

5.18. Засідання експертної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як дві третини її членів (але не менше трьох осіб). Рішення приймається простою більшістю голосів, а в

разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії.

5.19. Експертна комісія має право одержувати в установленому порядку від прокурора необхідні для виконання покладених на неї завдань інформацію та матеріали, а також готувати з цією метою відповідні запити до інших підприємств, установ, організацій та громадян.

5.20. Результати засідання експертної комісії фіксуються у протоколі, у якому відображаються питання для обговорення та їх результати, запитання, зауваження та пропозиції членів комісії. До протоколу може бути внесена інша інформація, необхідна для розгляду питання по суті. Кожен член комісії має право внести до протоколу свою особисту думку щодо скасування грифу секретності, який розглядався на засіданні.

5.21. Протокол підписується головою та присутніми на засіданні членами експертної комісії.

5.22. Рішення комісії оформляється актом скасування грифів секретності матеріальних носіїв секретної інформації, який затверджується керівником органу.

5.23. В акті зазначається:

- назва матеріального носія інформації, документа або стислий зміст відомостей, що у ньому містяться, обліковий номер і дата реєстрації;

- гриф секретності, стаття Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, на підставі якої матеріальному носію секретної інформації надано гриф секретності;

- посада, прізвище та ініціали посадової особи, яка надала гриф секретності;

- місцезнаходження матеріального носія інформації (номер справи, том, розрахунок розсилки тощо);

- підстава для скасування грифа секретності;

- реквізит, який наданий матеріальному носію секретної інформації.

5.24. В органах прокуратури скасування грифів секретності матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій здійснюється в тій прокуратурі, де

засекречено такий матеріальний носій інформації, у порядку, передбаченому цією Інструкцією.

5.25. Скасування грифів секретності здійснюється працівниками РСО шляхом закреслення однією тонкою лінією попереднього грифа секретності та написання знизу або поруч позначки «Не таємно». Такі виправлення із зазначенням дати засвідчуються підписом начальника РСО або його заступника та скріплюється печаткою РСО. Виправлення в журналах або картках обліку робляться таким самим чином.

5.26. МНІ мають бути розсекречені в максимально стислий строк, але не більше 10 діб з моменту отримання клопотання.

5.27. Після розсекречення зазначених МНІ щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймається рішення про їх зняття з обліку в РСО та долучення до матеріалів кримінального провадження у встановленому КПК України порядку.

5.28. Про розсекречення МНІ службова особа, яка його здійснила, зобов'язана письмово повідомити прокурора, якому такі носії секретної інформації або документи були передані. У письмовому повідомленні зазначається підстава (реєстраційний номер та дата затвердження акта експертної комісії) для скасування грифа секретності, обліковий номер та назва матеріального носія секретної інформації, документа, попередній гриф секретності та наданий після перегляду реквізит.

5.29. Розсекречені матеріальні носії інформації, які прокурор має намір використати як докази під час судового розгляду, зберігаються на розсуд прокурора в його службовому сейфі чи в сейфі слідчого за вказівкою прокурора.

5.30. До розсекречених матеріалів доступ надається разом з іншими матеріалами досудового розслідування в порядку ст. 290 КПК України.

5.31. У разі наявності в матеріалах щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій відомостей, що становлять державну таємницю, досудове розслідування та судове провадження у кримінальному провадженні проводяться з дотриманням вимог режиму секретності та в порядку, передбаченому главою 40 КПК України.

Розділ VI. ПОРЯДОК ЗНИЩЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ (МАТЕРІАЛЬНИХ НОСІЇВ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ФАКТУ, МЕТОДІВ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ), ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

6.1. Відомості, речі та документи, отримані в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії, які прокурор не визнає необхідними для подальшого проведення досудового розслідування, повинні бути негайно знищені на підставі його рішення, викладеного в постанові (ст. 255 КПК України).

6.2. Інформація, отримана в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій до постановлення ухвали слідчого судді, якщо він постановив ухвалу про відмову в наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, повинна бути знищена (ст. 250 КПК України).

6.3. Отримані слідчим чи оперативним підрозділом відомості, речі і документи внаслідок такої дії підлягають передачі прокурору як тільки слідчий суддя відмовить у наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії для розгляду питання щодо повернення власнику речей, документів чи прийняття рішення про їх знищення (ст. 255 КПК України).

6.4. У постанові щодо рішення прокурора про знищення відомостей, речей та документів зазначаються відомості щодо кримінального провадження, його реєстраційний номер, короткий виклад обставин злочину, правова кваліфікація злочину, відомості про проведення негласної слідчої (розшукової) дії (щодо ухвали слідчого судді чи постанови слідчого, прокурора, одержані матеріали), які матеріали використано як докази, які підлягають знищенню, підстави, передбачені КПК України, а також співробітник РСО, якому доручається знищення.

6.4.1. У постанові зазначається повний перелік матеріалів, які підлягають знищенню, їхні реквізити, назви, ознаки тощо. У постанові також зазначаються відомості про те, що власник документів і речей не зацікавлений в їх поверненні, про що є відповідна його заява (ст. 255 КПК України).

6.5. Знищення матеріалів, одержаних у ході негласної слідчої дії, не повинне завдати шкоди для кримінального провадження (ст. 255 КПК України).

6.6. Знищення інформації, відомостей, речей і документів здійснюється (ст. 255 КПК України) під контролем прокурора (за його присутності).

6.7. Знищення відомостей, речей та документів здійснюється у спосіб, що унеможливорює їх відтворення, у спеціально обладнаному режимному приміщенні, яке визначено наказом керівника органу, у складі якого діє слідчий підрозділ, керівника Генеральної прокуратури України, прокуратури області, прирівняної до неї. Доступ сторонніх осіб до визначеного приміщення під час знищення секретних документів та речей забороняється.

6.8. Про факт знищення комісією складається акт, у якому зазначаються реквізити речей чи документів, орган, який надав гриф секретності, відображається спосіб знищення.

6.9. Складений акт підписують члени комісії та прокурор, який прийняв рішення про знищення і контролював його виконання.

6.10. Знищення інформації, відомостей, речей та документів до затвердження акта не допускається.

6.11. Окремі передруковані та браковані аркуші проектів клопотань, протоколів негласних слідчих (розшукових) дій, окремі аркуші, чернетки клопотань здаються слідчим, прокурором для знищення до РСО.

6.12. Акти щодо знищення зберігаються в РСО.

Розділ VII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ОСОБИ НА ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СТОСОВНО НЕЇ НЕГЛАСНИХ (СЛІДЧИХ) ДІЙ

7.1. Особа, конституційні права якої були тимчасово обмежені під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а також підозрюваний, його захисник мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим про таке обмеження (ст. 253 КПК України).

«_____»

ІНСТРУКЦІЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У ПОПЕРЕДЖЕННІ, ВИЯВЛЕННІ ТА РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Наказ МВС України від 14 серпня 2012 року № 700

«_____»

2. Організація взаємодії при надходженні до органу внутрішніх справ заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них

2.1. При надходженні до органу внутрішніх справ заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення оперативний черговий територіального органу внутрішніх справ (далі – оперативний черговий) зобов'язаний негайно надати її начальнику слідчого підрозділу, який визначає слідчого, що здійснюватиме досудове розслідування, а також поінформувати начальника територіального органу внутрішніх справ.

2.2. Слідчий невідкладно, але не пізніше 24 годин зобов'язаний внести відомості про кримінальне правопорушення за заявою або повідомленням до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

2.3. Начальник територіального органу внутрішніх справ організовує своєчасне направлення на місце події слідчо-оперативної групи (далі – СОГ) у повному складі.

2.4. СОГ створюються при чергових частинах територіальних органів внутрішніх справ. Склад цих груп формується з працівників органів внутрішніх справ відповідно до графіка чергування, затвердженого начальником територіального органу внутрішніх справ та погодженого з начальником слідчого підрозділу.

До СОГ в обов'язковому порядку входять слідчий (старший СОГ), співробітник оперативного підрозділу та спеціаліст-криміналіст.

2.5. Завданням СОГ є виявлення, фіксація, кваліфіковане вилучення та пакування слідів кримінального правопорушення, речових доказів, встановлення свідків та потерпілих, з'ясування обставин кримінального правопорушення, що мають значення для всебічного, повного і неупередженого їх дослідження та встановлення осіб, причетних до його вчинення.

2.6. Після прибуття на місце події члени СОГ з'ясовують обставини вчинення кримінального правопорушення, встановлюють свідків, прикмети осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та ймовірні шляхи їх відходу. У разі необхідності вживають заходів для переслідування транспортних засобів, якими заволоділи особи, що вчинили кримінальне правопорушення, або тих, що використовувалися при його вчиненні. Беруть участь у розшуку та затриманні осіб, які підозрюються в учиненні цих кримінальних правопорушень.

3. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу

3.1. При веденні оперативним підрозділом оперативно-розшукової справи (далі – ОРС) щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення злочину, підслідного слідчим органів внутрішніх справ, начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за цією ОРС слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу.

3.2. Начальник оперативного підрозділу з дотриманням режиму таємності надає слідчому необхідні матеріали ОРС для вивчення та надання у разі потреби рекомендацій щодо фіксації додаткових фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, які засвідчують наявність в їх діях ознак злочину.

3.3. У подальшому матеріали ОРС розглядаються під час оперативної наради за участю начальників оперативного, слідчого підрозділів та працівників, які брали участь у їх підготовці, для визначення повноти зібраних матеріалів та наявності підстав для реєстрації в ЄРДР.

Одночасно розробляється план заходів з реалізації матеріалів ОРС, який затверджується начальниками слідчого та оперативного підрозділів.

3.4. У разі встановлення під час проведення оперативно-розшукових заходів фактичних даних, що свідчать про ознаки злочину в діяннях окремих осіб та груп, але якщо їх припинення може негативно вплинути на результати кримінального провадження, начальник оперативного підрозділу інформує про це начальника слідчого підрозділу і лише після закінчення їх

проведення матеріали ОРС виносяться на розгляд оперативної наради для розроблення спільних заходів з їх реалізації.

« _____ »

5. Організація роботи СОГ під час досудового розслідування кримінальних правопорушень

5.1. Діяльність СОГ здійснюється на підставі планів проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, в яких відображаються версії учинення кримінального правопорушення, конкретні виконавці та терміни виконання.

При цьому оперативне супроводження досудового розслідування забезпечується з моменту створення СОГ і до ухвалення судом вироку або постановлення ухвали, які набрали законної сили, а також у разі закриття кримінального провадження.

5.2. Оперативні працівники, включені до складу СОГ, щотижнево інформують слідчого – керівника СОГ про стан виконання наданих письмових доручень та запланованих заходів, а на його вимогу надають документи, що підтверджують обсяги проведеної ними роботи.

5.3. Результати роботи СОГ з виявлення осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, щомісяця розглядаються на оперативних нарадах при начальникові слідчого підрозділу в присутності начальника територіального органу внутрішніх справ та керівників його структурних підрозділів, а стан досудового розслідування кримінальних проваджень, які викликали значний суспільний резонанс, – щотижнево.

« _____ »

7. Забезпечення взаємодії при досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень

7.1. За наявності достовірної інформації про наміри підозрюваного, відносно якого застосовано запобіжний захід, не пов'язаний із триманням під вартою, переховуватися від органів досудового розслідування; незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити кримінальне правопорушення, в якому підозрюється, співробітник оперативного підрозділу складає мотивований рапорт, який доповідає начальнику слідчого

підрозділу для прийняття рішення про зміну запобіжного заходу на більш суворий у порядку, встановленому КПК України.

7.2. У разі виявлення співробітником оперативного підрозділу при виконанні доручення слідчого обставин, що свідчать про необхідність проведення обшуків у житлі чи іншому володінні особи з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте в результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб, ним складається мотивований рапорт, який доповідається начальнику оперативного підрозділу для прийняття рішення про проведення обшуку в порядку, встановленому КПК України.

До рапорту приєднуються матеріали, що містять інформацію про житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку; особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться, а також інформацію про речі, документи або осіб, яких планується відшукати.

7.3. Слідчий, ураховуючи наявну інформацію про можливе знаходження в місці проведення обшуку осіб, які причетні до вчинення кримінального правопорушення; особливо небезпечних та вилучених з обігу предметів і речовин, а також обставини, що можуть перешкодити або ускладнити проведення обшуку, на підставі доручення вправі залучити співробітників оперативних підрозділів, інших органів та підрозділів внутрішніх справ для участі в проведенні цієї слідчої дії.

Направлення спеціальних підрозділів міліції для забезпечення проведення обшуку допускається лише з дозволу прокурора у кримінальному провадженні щодо тяжкого та особливо тяжкого злочину та наявності достатніх підстав вважати, що проведенню слідчої дії буде чинитися фізичний опір чи іншим чином унеможливлено досягнення її мети. Без дозволу прокурора залучення спеціальних підрозділів до обшуку здійснюється лише в невідкладних випадках, коли затримка в проведенні слідчої дії може призвести до неможливості досягнення її мети.

7.4. У кримінальних провадженнях щодо тяжких та особливо тяжких злочинів участь слідчого в проведенні обшуку є обов'язковою.

« _____ »

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

*Наказ Національної поліції від 7 листопада 2015 року № 81
(Витяг)*

« _____ »

II. Завдання Департаменту

1. Участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері боротьби із злочинністю, захисту економіки та об'єктів права власності.

2. Виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки, у тому числі вчинених суспільно – небезпечними організованими групами та злочинними організаціями, які впливають на соціально-економічну і криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах.

3. Боротьба з корупцією й хабарництвом у сферах, які мають стратегічне значення для економіки держави, та серед посадових осіб органів державної влади і самоврядування; протидія корупційним правопорушенням і правопорушенням, пов'язаним з корупцією.

4. Установлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення.

III. Функції Департаменту

1. Департамент відповідно до покладених на нього завдань:

1) аналізує стан економічної злочинності, чинники, що її обумовлюють, прогнозує криміногенну ситуацію в соціально-економічній сфері держави та окремих її регіонах; розробляє та вносить пропозиції керівництву Національної поліції України щодо організації діяльності підрозділів захисту економіки;

2) взаємодіє із структурними підрозділами Національної поліції України, іншими органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями, у тому числі

громадськими, а також з правоохоронними органами іноземних держав і міжнародними організаціями у вирішенні питань боротьби зі злочинністю;

3) аналізує ефективність використання сил, засобів та оперативно-пошукових обліків у боротьбі зі злочинністю, визначає основні напрями і тактику оперативно-розшукової діяльності, пов'язаної з виявленням злочинів у сфері економіки, та розробляє на цій основі пропозиції керівництву Національної поліції України щодо підвищення ефективності оперативно-розшукової діяльності;

4) уживає заходи з протидії злочинам в органах державної влади, проти власності, у сфері інтелектуальної власності, пов'язаним з фальшивомонетництвом, а також із забезпечення відшкодування завданих зазначеними злочинами збитків;

5) протидіє кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності, земельних відносин і використання державного майна, запобігання незаконному використанню надр та інших природних ресурсів, легалізації (відмиванню) доходів, одержаних незаконним шляхом;

6) уживає заходи щодо захисту бюджетних коштів від злочинних посягань, забезпечення правомірності застосування процедур закупівлі товарів, робіт і послуг та цільового використання бюджетних коштів;

7) уживає заходи, спрямовані на встановлення майна та матеріальних цінностей, здобутих злочинним шляхом, щодо яких судом може бути прийнято рішення про стягнення їх для відшкодування завданих злочинами збитків чи виконання додаткової міри покарання у вигляді конфіскації майна;

8) організовує підготовку матеріалів до засідань та оперативних нарад керівництва Національної поліції України з актуальних питань боротьби зі злочинністю у сфері економіки;

9) розробляє і реалізує програми, комплексні та цільові оперативно-профілактичні операції, а також інші заходи, спрямовані на активізацію протидії злочинності на визначених пріоритетних напрямках;

10) організовує перегляд нормативно-правових актів з питань боротьби зі злочинністю у сфері економіки з метою

приведення у відповідність до чинного законодавства, підготовку їх проєктів, забезпечує додержання встановленого законодавством порядку подання нормативно-правових актів Національної поліції України на державну реєстрацію, а також ведення їх систематизованого обліку;

11) бере участь у розробленні спільно із структурними підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами проєктів міжнародних договорів України у сфері боротьби з економічною злочинністю та забезпечує їх виконання;

12) бере участь у наукових дослідженнях та розробленні за їх результатами державних програм боротьби зі злочинністю, а також підготовці інформаційно-аналітичних, методичних матеріалів щодо стану та підвищення ефективності протидії злочинам у сфері економіки;

13) у встановленому порядку бере участь у розгляді депутатських запитів і звернень народних депутатів України, звернень громадян, підприємств, установ, організацій, вивченні публікацій і повідомлень у засобах масової інформації з питань, що належать до компетенції Департаменту;

14) здійснює контроль за дотриманням працівниками Департаменту порядку прийняття та реєстрування заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та іншої інформації;

15) організовує та здійснює діловодство, у тому числі за матеріалами негласних заходів оперативно-розшукової діяльності, а також контроль за дотриманням правил роботи з шифротелеграмами, створює необхідні умови для забезпечення режиму секретності;

16) організовує взаємодію з органами досудового розслідування, підрозділами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, науково-дослідними установами системи Національної поліції України при здійсненні оперативно-службової діяльності, у тому числі за конкретними злочинами;

17) надає відповідним структурним підрозділам Національної поліції України пропозиції щодо створення та вдосконалення існуючих автоматизованих інформаційних систем,

а також забезпечення своєчасного поповнення та належного використання оперативно-пошукових обліків;

18) уживає заходи із забезпечення відбору, розстановки і професійної підготовки працівників Департаменту, створення резерву кадрів для висування кандидатами на посади, організації їх професійної підготовки та підвищення кваліфікації;

19) співпрацює із засобами масової інформації з питань інформування громадськості про діяльність Департаменту шляхом проведення прес-конференцій, брифінгів, інтернет-конференцій, прямих телефонних ліній, розміщення статей, інтерв'ю, коментарів, підготовки теле- і радіопередач, виготовлення та розповсюдження інформаційно-презентаційної продукції;

20) використовує кошти державного бюджету для проведення оперативно-розшукових заходів у межах видатків, затверджених у кошторисі на зазначені цілі;

21) сприяє забезпеченню відповідно до законодавства правового режиму воєнного стану, у разі його оголошення на всій території України або в окремі місцевості.

2. Перший заступник, заступники начальника Департаменту, начальники управлінь, відділів, секторів, працівники Департаменту несуть персональну відповідальність за належне виконання покладених на них завдань і функцій згідно з функціональними обов'язками (посадовими інструкціями).

3. Покладення на Департамент обов'язків, що не належать або виходять за межі його компетенції, не допускається.

IV. Права Департаменту

1. Департамент відповідно до компетенції має права, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законами України «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про запобігання корупції» та іншими нормативно-правовими актами.

2. Працівники Департаменту мають право:

1) здійснювати оперативно-розшукову діяльність, спрямовану на виявлення та припинення злочинів у сфері економіки, а також комплексне використання джерел оперативної інформації, можливостей оперативних підрозділів та застосування оперативно-технічних засобів під час провадження в оперативно-розшукових справах, а також контроль за використанням коштів, призначених для проведення цієї роботи;

2) здійснювати оперативно-технічні заходи за оперативно-розшуковими справами, що знаходяться в їх провадженні;

3) складати адміністративні протоколи про виявлені факти порушення антикорупційного законодавства та направляти їх до судових органів у встановленому законодавством порядку;

4) в установленому порядку запитувати та отримувати від посадових осіб органів державної влади документи, довідкові та інші матеріали (у письмовій або усній формі), необхідні для прийняття рішень з питань забезпечення реалізації державної політики у сфері боротьби із економічною злочинністю;

5) користуватися в установленому законодавством порядку базами даних Національної поліції України, МВС та інших державних органів з питань, що належать до компетенції Департаменту, а також інші права, передбачені законодавством.

« _____ »

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ ЩОДО ЗАХИСТУ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	6
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ІНШИХ МІЖНАРОДНИХ ДОНОРІВ	6
КОНСОЛІДОВАНІ ВЕРСІЇ ДОГОВОРУ ПРО ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА ДОГОВОРУ ПРО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (2010/С 83/01)	6
КОНВЕНЦІЯ про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств (складена на підставі статті К.3 Договору про Європейський Союз) від 27 листопада 1995 року (<i>витяг</i>)	8
ПРОТОКОЛ до Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств (складений на підставі статті К.3 Договору про Європейський Союз) від 23 жовтня 1996 року (<i>витяг</i>)	122
ДРУГИЙ ПРОТОКОЛ до спільної декларації про статтю 13 (2) від 19 липня 1997 року (<i>витяг</i>)	14
ПОЯСНЮВАЛЬНА ДОПОВІДЬ до Другого Протоколу Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств від 12 березня 1999 року (<i>витяг</i>)	166
КОНВЕНЦІЯ про боротьбу з корупцією серед посадових осіб Європейських Співтовариств або посадових осіб держав-членів ЄС від 25 червня 1997 року (<i>витяг</i>)	255

ДІЯЛЬНІСТЬ OLAF	29
РЕГЛАМЕНТ РАДИ ЄВРОПИ № 2988/95 «Про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств» від 18 грудня 1995 року (<i>витяг</i>)	29
ПОСТАНОВА РАДИ ЄВРОПИ № 2185/96 «Щодо вибіркового контролю та перевірок, виконуваних Комісією для захисту інтересів Європейської Спільноти від шахрайства та інших незаконних дій» від 11 листопада 1996 року (<i>витяг</i>)	31
БЮРО ПО БОРОТЬБІ З ШАХРАЙСТВОМ (OLAF)	36
РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ «Про заснування Європейського управління по боротьбі з шахрайством (OLAF)» від 28 квітня 1999 року (<i>витяг</i>)	41
РЕГЛАМЕНТ РАДИ № 1074 «Щодо розслідувань, які проводить Європейське бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF)» від 25 травня 1999 року (<i>витяг</i>)	44
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ, ВІДМИВАННЮ КОШТІВ І ОРГАНІЗОВАНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ	49
КОНВЕНЦІЯ РАДИ ЄВРОПИ про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму від 16 травня 2005 року (<i>витяг</i>)	49
КОНВЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ проти корупції від 31 жовтня 2003 року (<i>витяг</i>)	63
КОНВЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ проти транснаціональної злочинності від 15 листопада 2000 року (<i>витяг</i>)	71
НЕАПОЛЬСЬКА ПОЛІТИЧНА ДЕКЛАРАЦІЯ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ проти організованої транснаціональної злочинності від 23 грудня 1994 року (<i>витяг</i>)	75

ДЕКЛАРАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях від 16 грудня 1996 року (<i>витяг</i>)	788
ПРАВОВІ АКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ РОЗШУКУ ТА КОНФІСКАЦІЇ МАЙНА	81
СПІЛЬНІ ДІЇ	
«Про відмивання коштів, ідентифікацію, відстеження, замороження, арешт і конфіскацію знарядь злочинів та доходів від них» від 3 грудня 1998 року	811
РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ № 512	
«Щодо протидії відмиванню коштів, ідентифікації, відстеження, заморожування, арешту й конфіскації засобів і доходів, одержаних злочинним шляхом» від 26 червня 2001 року (<i>витяг</i>)	84
РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2003/577	
«Про застосування ордерів на арешт власності чи доказів на території Європейського Союзу» від 22 липня 2003 року (<i>витяг</i>)	855
РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄВРОПИ № 212	
«Про конфіскацію прибутків, отриманих злочинним шляхом, знарядь злочину та майна» від 24 лютого 2005 року (<i>витяг</i>)	91
РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/783	
«Про застосування принципу взаємного визнання ордерів на конфіскацію» від 6 жовтня 2006 року (<i>витяг</i>)	94
РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960	
«Про спрощення обміну інформацією та оперативними даними між правоохоронними органами держав-членів ЄС» від 18 грудня 2006 року (<i>витяг</i>)	102
ДОДАТОК А. РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960.	
Форма для заповнення державою-членом ЄС, яка отримує запит, у випадку здійснення передання/відкладення/відмови в наданні інформації	1077
ДОДАТОК В. РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 2006/960.	
Форма запиту для отримання інформації та оперативних даних з метою використання державою-членом ЄС, яка подає запит	1100

РІШЕННЯ РАДИ ЄС № 845

«Щодо співробітництва між національними бюро
з повернення активів держав-членів ЄС у межах
програм з відстеження та ідентифікації доходів,
отриманих злочинним шляхом»
від 6 грудня 2007 року (*витяг*) 115

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ЄВРОПИ № 42EU

«Про замороження та конфіскацію засобів учинення злочинів
і доходів від злочинної діяльності в Європейському Союзі»
від 3 квітня 2014 року (*витяг*) 1188

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ goPRS – інструмент
контролю державних закупівель, створений та розроблений
Управлінням з наркотиків і злочинності ООН 119

СИСТЕМА ОБМІНУ ТА АНАЛІЗУ ДАНИХ goTRACE,
створена й розроблена Управлінням з наркотиків
і злочинності ООН..... 1422

РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ФІНАНСОВОМУ ШАХРАЙСТВУ ТА ЗАХИСТУ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ 163

ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ
ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ
Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII (витяг) 163

ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII (витяг) 184

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ (АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ)
НА 2014–2017 РОКИ
Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII (витяг) 199

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ
АУДИТОРСЬКУ СЛУЖБУ УКРАЇНИ
*Постанова Кабінету Міністрів України
від 3 лютого 2016 року № 43 204*

СТРАТЕГІЯ розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року <i>Розпорядження Кабінету Міністрів України</i> <i>від 30 грудня 2015 року № 1407-р</i>	213
ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІЦІЮ <i>Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII (витяг)</i>	221
ПРО ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ <i>Закон України від 12 листопада 2015 року</i> <i>№ 794-VIII (витяг)</i>	225
ІНСТРУКЦІЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ <i>Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства</i> <i>внутрішніх справ України, Служби безпеки України,</i> <i>Адміністрації Державної прикордонної служби України,</i> <i>Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції</i> <i>України від 16 листопада 2012 року</i> <i>№ 114/1042/516/1199/936/1687/5 (витяг)</i>	231
ІНСТРУКЦІЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У ПОПЕРЕДЖЕННІ, ВИЯВЛЕННІ ТА РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ <i>Наказ МВС України від 14 серпня 2012 року № 700</i>	246
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ <i>Наказ Національної поліції</i> <i>від 7 листопада 2015 року № 81 (витяг)</i>	250

Дайджест

КРЖЕЧКОВСЬКИС Ігоріс,
ТАЦІЄНКО Валерій,
ЧЕРНЯВСЬКИЙ Сергій та ін.

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ
ПОЛОЖЕННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ЗАСОБІВ
ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ТА ІНОЗЕМНИХ ДОНОРІВ В УКРАЇНІ

Збірник
нормативно-правових актів

Відповідальний за випуск *А. В. Титко*
Коректура *А. О. Ласкова*
Комп'ютерна правка та верстка *Я. В. Шумко, В. П. Суворова*

Підписано до друку 17.08.2016. Формат 60х84/16. Папір офсетний.
Обл.-вид. арк. 17,0. Ум. друк. арк. 15,81.
Тираж 200 прим.

Друк:
ФО-П Поліщук О.В.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2142 від 31.03.2005
07400, м. Бровари, вул. Незалежності, 2, кв. 148
тел. (044) 592-13-49